

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ОБЛІК, АУДИТ І АНАЛІЗ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи МОА-61
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми
«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Білоус Ольга Анатоліївна

Керівник – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

Рецензент – кандидат економічних наук, доцент
Іванчук Наталія Володимирівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту

_____ (проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.

Острог – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1 Економічна сутність і класифікація грошових коштів підприємства.....	5
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів.....	15
1.3 Роль, види та планування аудиту в системі управління грошовими коштами підприємства.....	27
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА».....	35
2.1 Організація та здійснення первинного, синтетичного та аналітичного обліку грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»	35
2.2 Розкриття інформації про наявність і рух грошових коштів у фінансовій звітності ТОВ «Суффле Агро Україна»	55
2.3 Методика аудиту грошових коштів підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна»	62
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА».....	69
3.1 Напрями вдосконалення організації та здійснення обліку грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»	69
3.2 Вдосконалення методики складання звіту про рух грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»	73
3.3 Напрями вдосконалення використання сучасних інформаційних технологій в процесі аудиту грошових коштів підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна».....	77
ВИСНОВКИ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90
ДОДАТКИ.....	97

ВСТУП

У сучасних умовах, головним засобом, який відіграє важливу роль підвищення ефективності діяльності підприємства є здійснення управління грошовими потоками підприємства. Наразі, важливою умовою діяльності підприємства є комплексна оцінка його фінансового стану. Підприємства є однією з важливих ланок у фінансово-економічній системі держави. Адже саме підприємства виробляють основні економічні блага, які стають першоосновою багатства держави. Повному використанні потужностей, так і повній зайнятості сприяє добре діюча грошова система. Так і навпаки, погано функціонуюча грошова система може бути головною причиною різких коливань рівня виробництва, зайнятості та цін в економіці. Фінансово-господарська діяльність вітчизняних підприємств неможлива без наявності і руху грошових коштів, який і визначає вхідні та вихідні грошові потоки.

Значення грошових коштів у діяльності підприємства та шляхи їх надходження розглянуто у працях таких вчених-економістів, як: А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс. Широко розглянуто концептуальні основи значення, виникнення та руху грошових потоків у роботах таких вчених-економістів, як: С. Ф. Голова, А. Г. Загороднього, В. М. Костюченка, Є.В. Мних, А. А. Чухно, М. В. Дерій, В. Г. Гетьман та інших. Питання обліку, аудиту і аналізу грошових коштів досліджено у працях відомих вітчизняних та зарубіжних економістів, а саме: Ф.Ф. Бутинець, М.Д. Білик, І.О. Бланк, В.В. Сопка, Г.В. Ситника, І.А. Маркіна, А.М. Поддєрьогін, Ю. Брігхем. Проте, хоч і досить багато праць з даної тематики, але не складено цілісної теоритичної бази, яка охопила весь комплекс питань управління грошовими коштами підприємства.

На сьогоднішній день в більшості підприємств грошових активів не є достатньо для того щоб віддячувати себе впевнено, тому важливе значення має те, як підприємства вміє розпоряджатися своїми грошовими коштами. Саме тому дана тематика є досить актуальною, адже без належного ведення обліку

грошових коштів та їх ефективного і практичного використання - неможлива жодна діяльність підприємства.

Мета роботи полягає у визначенні шляхів вдосконалення організації обліку та аудиту грошових коштів підприємства на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати ряд завдань:

- дослідити теоретичні засади обліку та аудиту грошових коштів;
- розглянути методику обліку грошових коштів в касі і на рахунках в банку;
- проаналізувати організацію та вимоги до здійснення первинного обліку на підприємстві;
- розкрити загальну характеристику підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна»;
- визначити принципи аналітичного та синтетичного обліку грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»;
- конкретизувати організацію проведення аудиту грошових коштів підприємства;
- запропонувати напрями удосконалення облікової, аналітичної та аудиторської роботи на підприємстві.

Об'єктом дослідження є підприємство ТОВ «Суффле Агро Україна», а предметом – особливості організації та здійснення обліку та аудиту грошових коштів підприємства.

Методологічною основою дослідження стали методи аналізу та синтезу, методи причинно-наслідкового та абстрактно-логічного характеру. Методами дослідження слугували діалектичний метод пізнання, який допоміг цілеспрямовано вивчити певні економічні поняття; факторний аналіз, який використовувався для комплексного аналізу діяльності підприємства; індукція, яка використовувалася в якості специфічного економічного доказу та дедукція, за допомогою якої робили логічний висновок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність і класифікація грошових коштів підприємства

Погіршення неплатоспроможності підприємств, криза неплатежів, великий розмір заборгованості підприємств з партнерами, працівниками та державою, дані риси охарактеризовують нинішній стан розвитку економіки торгівлі України. Причиною цього є невміння підприємств правильно управляти своїми грошовими коштами. У свою чергу, грошові кошти є основним джерелом гарантії платоспроможності підприємства. Надходження та витрачання їх утворюється в результаті господарських операцій та потребує цільової направленості для досягнення поставлених господарських завдань підприємства. В загальній сумі активів підприємства, грошові кошти займають невагому питому вагу, проте вони здійснюють важливу роль у функціонуванні та розвитку підприємства.

Поняття грошових коштів в економічній літературі висвітлюють по-різному. Одним із трактувань є грошові кошти як економічні зв'язки між суб'єктами господарювання. Також трактують як товар та як загальний еквівалент вартості.

Вчені для визначення такого терміну як «грошові кошти» використовують досить великий діапазон понять: «гроші», «готівка», «грошові потоки», «фінансові ресурси», що спричиняють до різного трактування сутності цих тверджень в бухгалтерському обліку.

Гроші – це своєрідний товар, для якого є характерим обмінюватися на будь-який інший товар, тобто є загальним еквівалентом[10].

Сутьність грошей розкривається, як правило, лише на основі їх функціонального застосування. В підручнику «Економікс» Макконнела та Брю наведено один із прикладів такого підходу. На запитання «що таке гроші?» автори

підручника відповідають: «Гроші є тим, що вони роблять. Усе, що виконує функції грошей, і є гроші» [4].

За твердженнями Ф. Ф. Бутинець, гроші – це металеві та/або паперові знаки, що є мірою вартості при купівлі-продажу і виконують роль всезагального еквівалента, тобто, виражають вартість всіх інших товарів і обмінюються на будь-який з них [4].

А. А. Чухно трактує гроші, як кредитні гроші, які відображають рух позикового капіталу. У зв'язку з цим вони, намальовані на папері, виражають рух позикового капіталу, що характеризує їхню матеріальну природу.

М. В. Дерій зазначає: «Гроші - це один із основних елементів функціонування кожного підприємства. Саме вони проходять крізь всі економічні, бізнесові взаємовідносини та розрахунки, відображаються в облікових документах, пов'язані з витратами, доходами, фінансовими результатами і реалізують кінцеву мету економічної діяльності – отримання прибутку»[9].

Отже, можна вважати, що основним засобом для здійснення розрахунків у вигляді електронних грошей, монет та паперових банкнот є гроші.

У своїх працях Джон Макінрой зазначає, що термін «грошові кошти» став широко відомий в 1950-х роках в США, адже до цього періоду він траплявся дуже рідко.

Грошові кошти – це реальні гроші, з їх поміччю підприємство розраховується з постачальниками та іншими кредиторами за придбані товари та/або надані послуги.

Більшість вчених-економістів в своїх роботах поняття «грошових коштів» описують як ліквідні активи підприємства. Проте, дане трактування не розкриває в повному обсязі їх суті, бо грошові кошти також використовують для здійснення розрахунків.

Розглянемо таблицю з різними підходами до визначення поняття «грошові кошти». (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Трактування терміну «грошові кошти»

Джерело	Визначення
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» [27].	- це надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів .
Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств від 28.07.2006р. [24].	- це готівка, кошти на рахунках у банку та депозити до запитання.
Бутинець Ф.Ф. [3, с. 224].	- це готівка, кошти на рахунках у банках і депозити до запитання.
Осовська Г.В. [33, с. 358].	- це доходи і надходження, що акумулюються у грошовій формі на рахунках підприємств, організацій, установ і домашніх господарств для забезпечення їхніх власних потреб або розміщення у вигляді ресурсів банків.
Пушкар М.С. [50, с. 628].	- це готівка, кошти на рахунках у банках і депозити до запитання.
Несходовський І.С. [30].	- це абстрактний вимірник економічних процесів, явищ, об'єктів, який суб'єкти згодні приймати як платіжний засіб
Дерій М.В. [10].	- це основний сегмент для здійснення готівкових та безготівкових розрахунків між державними органами та бюджетними установами і підприємствами; доходи і надходження з однієї сторони (дебіторів чи кредиторів) та витрати - з іншої (дебіторів чи кредиторів), що забезпечує ефективне, злагоджене функціонування грошово-кредитної системи забезпечуючи рух та обмін грошей та їх документальне підтвердження.
Остафійчук С. М. [34, с. 215].	- це готівка в касі підприємства, депозити до запитання, кошти на банківських рахунках, які характеризуються абсолютною ліквідністю, тобто можуть у будь-який момент бути використані для здійснення розрахунків, або бути обміняні на законні платіжні засоби
Кондраков Н.П. [21, с. 253].	- це кошти в касі у вигляді готівки та грошових документів, на рахунках в банках, в виставлених акредитивах та відкритих особистих рахунках, чекових книжках тощо
Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [29].	- готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Джерело: розроблено автором

Осовська Г. В. стверджує, що грошові кошти – доходи й надходження, що акумулюються у грошовій формі на рахунках підприємств, організацій, установ, домашніх господарств, у банках і використовуються для забезпечення їхніх власних потреб або розміщення у вигляді ресурсів банків» [33, с. 60].

Остафійчук С. М. досить широко описує склад грошових коштів, що характеризується абсолютною ліквідністю. Але, до прикладу, якщо підприємство відкрило безвідзивний акредитив, це означає, що на даний момент грошові кошти належать підприємству, у зв'язку з цим, використати ці кошти на свої потреби підприємство не може, тому, що зобов'язалося перерахувати ці кошти для іншого підприємства, на ім'я якого створено цей акредитив. Відповідно ці кошти не можна вважати абсолютно ліквідними та віднести до грошових коштів. Проте, до поняття «грошові кошти» слід включати тільки кошти на поточних рахунках у банківських установах. Кошти, які на банківських картках та у чекових книжках – є коштами на інших рахунках в банках, підприємство може використати в любий момент часу, вважаються абсолютно ліквідними та належать до грошових коштів підприємства.

Аналізуючи дані Таблиці 1.1 можна побачити, що не існує єдине трактування поняття «грошові кошти». Слід вважати, що грошові кошти – це поняття бухгалтерського обліку, що показує найліквідніші активи підприємства, які відображаються у формі коштів на рахунках у банку та депозитів до запитань. Невід'ємною складовою грошових коштів, також є електронні кошти, адже їм притаманні такі характеристики як готівці. Електронними коштами – це грошові одиниці, які є засобом платежу з електронних пристроїв, в яких вони накопичуються.

Абсолютна ліквідність вважається основною характеристикою, яка виокремлює грошові кошти від інших активів підприємства. Складові грошових коштів відображено на рис. 1.1.

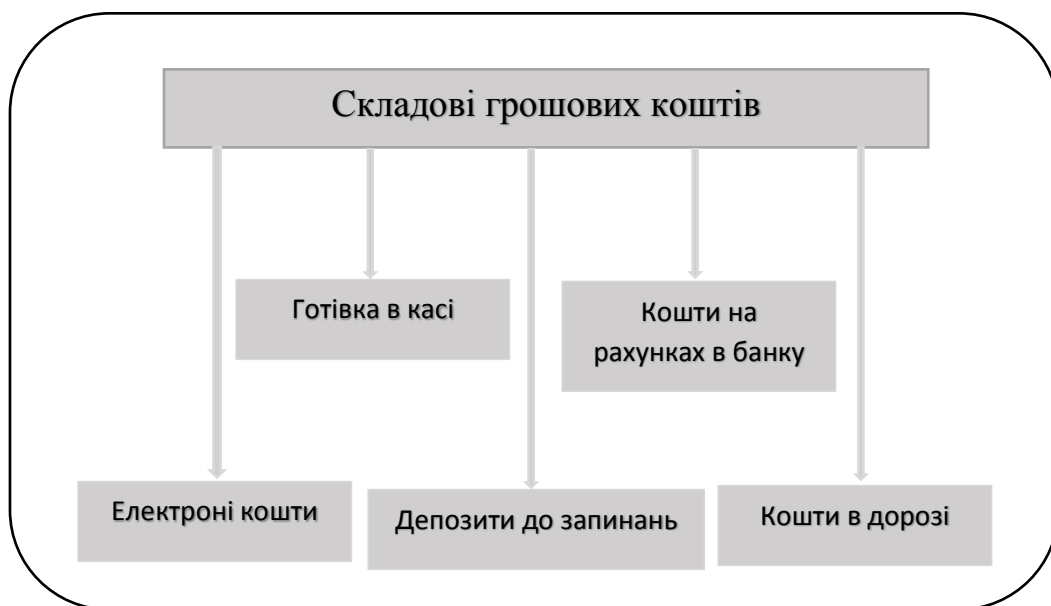

Рис. 1.1 Склад грошових коштів підприємства

Відповідно до Міжнародних (стандартів) бухгалтерського обліку 7 та Міжнародних (стандартів) фінансової звітності 7 виділяють порядок основних терміні при обліку грошових коштів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Терміни, які застосовуються при обліку грошових коштів

№ з/п	Терміни	Визначення
1	Грошові кошти	Готівка, гроші на рахунках у банках до запитання
2	Еквіваленти грошових коштів	Короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і характеризуються незначним ризиком коливань вартості
3	Овердафт	Кредитний залишок на активному рахунку, що виникає при здійсненні платіжної операції на суму, що перевищує дебетовий залишок на рахунку
4	Монетарні активи	Грошові кошти та інші активи, які можуть бути отримані у чітко визначеній сумі грошей
5	Негрошові операції	Ті операції при яких не використовуються грошові кошти та їх еквіваленти
6	Рух грошових коштів	Надходження і вибуття грошових коштів та їх еквівалентів

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [6].

Грошовим потоком називається грошові кошти, які одержує підприємство в результаті підсумку своєї діяльності. Характер грошові надходжень є постійним та динамічним. А отже, грошовий потік має бути систематичним. В системі управління грошовими коштами виділяють такі основні складники: аналіз грошових потоків; облік та контроль руху грошових коштів; визначення оптимального рівня капіталу, прогнозування потоку грошових коштів. Грошовий потік можна розглядати за трьома видами діяльності: операційній, інвестиційній і фінансовій.

Операційна діяльність є основна діяльність підприємства та інші види діяльності, які не є інвестиційними чи фінансовими видами діяльності. Інвестиційна діяльність вважається купівля та продаж необоротних активів та фінансових вкладень, які не є частиною грошового еквівалента. Фінансова діяльність – це діяльність, яка призводить до змін в розмірі та складі власного і позикового капіталу підприємства [1].

Управління грошовими коштами підприємства встановлюється за такими критеріями:

- обслуговування грошовими потоками виконання господарської діяльності підприємства у всіх її аспектах, дозволяє систематично вивчити потенційні загрози;
- забезпечує фінансову рівновагу підприємства в процесі його розвитку, що сприяє стабільності джерел фінансування;
- покращується формуванням раціонального грошового потоку ритмічність здійснення операційної діяльності, що знижує ризик простоїв у зв'язку з нестачею оборотних активів;
- зменшує потреби підприємства в позиковому капіталі, знижуючи фінансовий ризик як головний елемент небезпеки;

– є одним із важливих фінансових важелів, що забезпечує прискоренню обороту капіталу підприємства, збільшуючи віддачу від вжитих ресурсів;

– гарантує зниження ризику неплатоспроможності підприємства.

Потоки грошових коштів – це надходження та вибуття грошових коштів в процесі здійснювання господарської діяльності підприємства [44].

В системі управління підприємства регулювання грошового потоку дає шанс знизити можливі загрози та дозволяє створити певні резервні фонди, за рахунок того, що грошовий потік включає рух грошових коштів, які не входять до складу розрахунку прибутку (капітальні затрати, амортизація, боргові виплати і чиста сума боргу, податки, штрафи, позикові і авансовані кошти). Управління грошовими потоками допомагає підприємствам керувати оборотним капіталом (оцінка короткострокової потреби в готівкових коштах і управління запасами); керувати капітальними потребами (фінансування за рахунок кредитів банків або власних коштів); керувати затратами і їх оптимізацією в плані більш раціонального розподілу ресурсів підприємства у виробничому процесі; управляти економічним зростанням.

Представники марксистської теорії виділяють п'ять функцій грошей, а саме:

- міра вартості;
- засобу обігу;
- засобу нагромадження;
- засобу платежу;
- світових грошей [54].

Міра вартості – в цій функції відображено здатність грошей як загального еквівалента вимірювати вартість товарів, бути посередником під час визначення ціни. На основі функції грошей як міри вартості встановлюється ціна. Масштаб цін, слугує для визначення та порівняння ціни товару. Вартість товарів, яка виражена у грошах, є його ціною [52].

Функція грошей як засобу обігу. У ній гроші відіграють роль посередника при обміні продукції, адже вони служать засобом обігу. У товарному обізі, при купівлі або продажу товарів грошові кошти повинні бути в наявності. У свою чергу основною умовою виконання функції є те, що гроші повинні бути реальні. На відміну від функції міри вартості, в якій товари оцінювалися в грошах до їхнього обігу, то в функції засобу обігу гроші повинні бути присутнім реально. Характеристикою даної функції є швидкоплинна участь в обміні. На основі цього, можна стверджувати що функцію обігу можуть виконувати неповноцінні гроші, а саме: паперові та кредитні. На сьогодні провідне місце займають кредитні кошти, адже вони є як купівельний засіб, так і платіжний засіб.

Функція міри вартості та засобу обігу тісно між собою взаємопов'язані. В даних функціях виражено сутність грошей. Засіб обігу виникає за рахунок перетворення міри вартості у господарському обороті.

Функцію засобу нагромадження виникає, коли контрагент після реалізації товару не використовує отриманий прибуток від реалізації товару на придбання потрібних благ, а зберігає їх на майбутнє. У зв'язку з цим, гроші відіграють роль вже як засіб створення скарбів, тобто нагромаджуються як багатство. В більшості випадків дану функцію виконують злитки золота та золоті монети. Створення резерву платіжних засобів вважався метою нагромадження скарбу. При розширенні виробництва, монети зі скарбу поступали на ринок для купівлі товарів та виконували функцію засобу обігу. Якщо навпаки виробництво скорочувалось, то певна частина грошей перетворювалась на скарб. З плином тенденцій товаровиробники давали свої скарби в борг, розміщували в банках на депозити, вкладали в цінні папери та отримували прибуток у вигляді процентів і дивідендів. Згодом скарб перетворився у нагромадження грошей. З часом функції гроші перестали зберігати у вигляді золота чи срібла, а більше надавати перевагу паперовим, депозитним, електронним, тобто реальні та стійкі гроші.

Однією із функцій грошей, яка тісно пов'язана з функцією грошей як засобу обігу є функція засобу платежу. Данна функція аналізується після функції заощадження. Таку функцію гроші виконують при наданні і погашенні грошових позичок та при погашенні заборгованості по заробітній платі й ін.. Функцію засобу платежу виконують і готівка, але більша частина грошового обігу в якому гроші виступають як засіб платежу, приходиться на безготівкові грошові розрахунки між юридичними особами [54].

Функція світових грошей – це функція, при якій гроші обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті і забезпечують реалізацію взаємовідносин між країнами. Спершу на світовому ринку була подвійна міра вартості, яка відображалася в золоті та сріблі, але з часом функцію світових грошей стало виконувати лише золото. Зараз витіснення золота з грошового обігу має відношення і до світових грошей. Паперові знаки, а саме: долари, фунти стерлінгів, євро відіграють все більшу роль у міжнародних розрахунках. Але золото залишається твердим і бажаним для всіх країн світовими грошима, а також є надійним гарантом у міжнародних розрахунках [52].

Керуючись працями проф. В. В. Сопко, можна стверджувати, що вихідним елементом для організації обліку грошових коштів є їх класифікація, оскільки вона дає змогу їх структурувати залежно від інформаційних потреб користувачів бухгалтерської інформації. Але більшість вчених, науковців надають більше уваги лише на класифікацію грошових потоків, а не грошових коштів. Водночас грошові потоки є похідними від грошових коштів. Проф. В. В. Сопко класифікує грошові кошти наступним чином:

1. За видами валют: національна валюта, іноземна валюта;
2. За місцем зберігання: аванси видані, підзвітні кошти, еквіваленти грошових коштів, рахунок в банку, каса;
3. За призначенням: необоротні, оборотні;
4. За джерелами надходження: власні, запозичені, залучені [52].

Також, можна виділити ознаки класифікації грошових коштів, які більш детально їх характеризують (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Класифікація грошових коштів

За формою існування	За видом валюти	За місцем зберігання
- готівкові	- у національній валюті	- грошові кошти в касі
- безготівкові	- в іноземних валютах	- грошові кошти на рахунках в банках
		- електронні гроші

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [52].

До готівкових грошових коштів належать грошові кошти в касі, а до безготівкових – грошові кошти на рахунках в банках та електронні гроші.

Класифікація грошових коштів за видами валют має важливе значення для управління залишком грошових коштів, адже дає змогу керівництву підприємства вчасно реагувати на зміну курсів іноземних валют відносно національної валюти.

Грошові кошти можна класифікувати за обмеженістю у напрямках використанні, а саме:

- необмежені у використанні – грошові кошти, якими підприємство може використовувати без жодних обмежень для ведення господарської діяльності;
- обмежені у використанні – грошові кошти, якими підприємство може розпоряджатися виключно за певним цільовим призначенням.

Отже, можемо зробити висновок, що гроші – це специфічний товар, якому є характерним обмінюватися на будь-який інший товар, тобто є загальним еквівалентом. Грошові кошти є кошти, що зберігаються у касі або на рахунках у банку. Виділяють різні класифікації грошових коштів. Їх класифікують за певними ознаками: за видами валют, за місцем зберігання, за призначенням, за джерелами надходження, а також в залежності від напрямку і

цілі використання грошових коштів підприємства, їх поділяють на: необмежені у використанні та обмежені у використанні.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів

Регулювання бухгалтерського обліку в провідних країн світу здійснюється за рахунок норм законодавства, що мають основні положення, в яких відображено порядок ведення бухгалтерського обліку. Відповідно держава забезпечує, щоб усі учасники ринкових відносин одержували правильну та достовірну бухгалтерську інформацію та в майбутньому могли передбачити певні ризики для того, щоб запобігати великим втратам.

Бухгалтерський облік в Україні ґрунтується на визнаних на міжнародному рівні нормах ведення обліку та складання звітності, основні вимоги яких встановлені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [15].

Бухгалтерський облік ведеться на підприємстві з дня його реєстрації та до моменту ліквідації.

Національна система бухгалтерського обліку стрімко розвивається й на даний момент складається з підсистем, які можна згрупувати за ознакою регуляторного органу, що визначає порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Суб'єктами нормативного регулювання обліку є кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів, Державний служба статистики, Державна податкова служба, Національний банк та інші державні органи.

Правове регулювання являє собою діяльність держави з внесенням організованості та впорядкованості в усі сфери бухгалтерського обліку. Базою правового регулювання є законодавство, а саме сукупність загальнообов'язкових правових актів, що затверджуються органами державної влади з дотриманням чіткої процедури і у встановленій формі. Потрібно

розрізняти нормативні акти, котрі видаються державними органами, та конкретні правові норми, що являють собою самостійні положення, які знаходяться в цих актах [51].

Основою організації обліку є дійсна законодавча база та всі інші нормативні документи, які є основною частиною національної системи обліку та звітності.

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою:

- створення єдиних для всіх правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, що гарантують та захищають інтереси інших користувачів;

- удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності

Під законодавством, яке регулює бухгалтерський облік розуміють сукупність правових актів та окремих обліково-правових норм.

Нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні складається з п'яти рівнів, а саме:

- I рівень – Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;

- II рівень – Постанови Кабінету Міністрів України, Укази президента;

- III рівень – П(С)БО, нормативно-правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

- IV рівень – Інструкції, положення, вказівки та методичні рекомендації Міністерства фінансів України;

- V рівень – Накази, розпорядження.

Бухгалтерський стандарт – це нормативний документ у якому вказані стандартні вимоги до методів і процедур ведення бухгалтерського обліку. Стандарти керуються бухгалтерськими принципами. Одна частина стандартів бухгалтерського обліку має обов'язковий характер, а інша – рекомендаційний.

У Україні уповноваженими урядовими органами встановлюються правила бухгалтерського обліку.

На сьогоднішній день норми і правила (стандартів) дозволяють бухгалтерам професійно та самостійного приймати важливі управлінських рішень з обліку і аудиту грошових коштів на підприємстві.

На сьогодні в Україні діють Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку. Положення певних міжнародних стандартів фінансової звітності об'єднують у собі деякі національні стандарти, проте в окремих випадках робляються стандарти, зміст яких не має аналогу в міжнародних стандартах. Міжнародні стандарти фінансової звітності є основою для формування національних стандартів та не суперечать їх положенням [51].

Нормативно-правові акти (інструкції, положення, вказівки) та методичні рекомендації Міністерства фінансів та інших органів, що розробляються і затверджуються на основі Положень (стандартів) бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей і потреб певних видів діяльності.

Накази, розпорядження, щодо організації бухгалтерського обліку і застосування облікової політики, приймаються керівництвом підприємства із врахуванням нормативно-правових документів.

Розглянемо нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку грошових коштів згідно п'яти рівнів (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Рівні нормативного-правового регулювання грошових коштів

I рівень
1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI зі змінами та доповненнями[41].
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., № 436-IV зі змінами та доповненнями[8].
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р., № 435-IV зі змінами та доповненнями[57]

Продовження таблиці 1.4

4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р., № 2121-III зі змінами та доповненнями [12].
5. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р., № 2346-III зі змінами та Доповненнями [13].
II рівень
1. Постанова України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України» від 20.10.2004 р. № 495 зі змінами та доповненнями [46].
III рівень
1. НП(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», від 07.02.2013 р., №73 зі змінами і доповненнями [29].
2. П(С)БО № 12 «Фінансові інвестиції» від 26.04.2000 р., № 91 зі змінами та доповненнями [36].
3. П(С)БО № 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001р., № 551 з змінами та доповненнями [37].
4. П(С)БО №21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000 р., № 193 зі змінами та доповненнями [38].
5. П(С)БО №22 «Вплив інфляції» від 28.02.2002 р., № 147 зі змінами та доповненнями [39].
IV рівень
1. Положення про ведення касових операцій в національній валюті України, затверджене постановою Національного банку України № 148 від 29.12.2017р. [43].
2. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», затверджена постановою правління Національного банку України № 22 від 21.01.2004р. [18].
3. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах № 492 від 12.11.2003 р. [20].
V рівень
– Наказ про облікову політику підприємства
– Наказ про договірну політику підприємства

Джерело: розроблено автором

Окремо необхідно виділити Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності, наприклад Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [25] та Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах

гіперінфляції» [26], дія яких зосереджена на регулювання операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами.

Відповідно до Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» монетарні статті не переоцінюються, адже вони вже відображені в грошових одиницях, що діють на кінець звітного періоду.

В Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» зазначено порядок одержання фіксованої або визначеної кількості одиниць певної валюти [25].

Відповідно до Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», на кінець звітного періоду здійснюється перерахунок монетарних статей, які виражені в іноземній валюті. Курсові різниці, що формуються під час розрахунків за монетарними активами або перерахунку монетарних статей за діючими валютними курсами, які відрізняються від тих, за якими вони були визначеними під час первісного визнання.

Державний рівень нормативно-правового регулювання в собі включає чотири підрівні:

– перший – зображує державні вихідні правові норми, які мають найвищу юридичну силу, а саме: Податковий кодекс України (ПКУ), Господарський кодекс України (ГКУ), Цивільний кодекс України (ЦКУ) та Закони України.

Господарський кодекс України регулює договірні відносини між суб'єктами господарювання, відповідальність за недотримання договірних зобов'язань, а також регламентує поведінку суб'єктів господарювання під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Встановлено, що суб'єкти після сплати передбачених законом податків та зборів самостійно розпоряджаються валютною виручкою від проведених ними операцій, крім випадків, визначених нормативною базою.

В Податковому кодексі України розкрито зміст поняття «кошти» та зазначено, що позитивна курсова різниця від зміни курсу включається до складу доходів, а негативна – до витрат. В п. 4.2 ст. 135 зазначено, що доходи за кредитно-депозитними операціями включаються до оподаткованого доходу підприємства [41].

Відповідно з п.3 ст. 3 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахунково – касових операцій у торгівлі, громадському харчуванні та послуг», передбачено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані: застосовувати реєстратори розрахункових операцій, що включені до Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій, з додержанням встановленого порядку їх застосування та проводити розрахункові операції на повну суму покупки через зареєстровані, опломбовані в установленому порядку і проведені у фіскальний режим реєстратори розрахункових операцій з роздруківкою відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій[16].

Нормативно-правовими документами, що регламентують бухгалтерський облік операцій з безготівковими коштами є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».

Як зазначає Г. П. Голубнича, «Чітка організація процесу формування обліково-аналітичної інформації на етапах виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення забезпечується дотриманням принципу підпорядкування (взаємозалежності). Застосування цього принципу дає можливість враховувати межі та структури конкретних локальних облікових систем, що безпосередньо впливає на обсяги та якість самої інформації» [7].

Одними із важливих нормативно-правових документів, що регламентують бухгалтерський облік операцій з безготівковими коштами, є Закон України «Про банки і банківську діяльність» [12] та Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [13].

В Законі України «Про банки і банківську діяльність» зазначено основні вимоги щодо банківського обслуговування рахунків та встановлено обов'язки банків щодо ідентифікації клієнтів, які відкривають особовий рахунок, та осіб, уповноважених діяти від імені клієнтів.

У Законі України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» визначено список осіб, для яких банки надається право відкривати рахунки, а також регулюється послідовність відкриття рахунків, та їхні види.

– другий – Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів. Такі нормативно-правові документи є обов'язковими для дотримання на всій території України та повинні відповідати нормам Конституції України та законам України. Акти, які мають вагоме значення, видаються у формі постанов. Проте при цьому необхідно врахувати, що акти Уряду можуть бути прийняті лише на підставі законів України, а також указів Президента України [13].

Відповідно до ст. 1642 Кодексу про адміністративні правопорушення, за порушення правил ведення операцій з готівкою на підприємство накладаються штрафні санкції. Згідно з статтею 250 Господарського кодексу України, штрафні санкції застосовуються до суб'єктів господарювання протягом шести місяців з дня порушення, але не пізніше, ніж через рік з дня виявлення порушення даним суб'єктом встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності.

В Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначаються зміст, мета, принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.

У звіті про рух грошових коштів наводяться дані про рух грошових коштів протягом звітного періоду за результатом господарської діяльності[29].

Згідно з Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації що до фінансових інвестицій, операцій із спільної діяльності та її розкриття у фінансовій звітності [36].

Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності[37].

Порівняння положень П(С)БО 21 та МСБО 21 щодо обліку монетарних активів наведено в табл. 1.5 .

Операції з коштами в іноземній валюті є однією з найважливіших складових монетарних активів та регламентуються Міжнародним (стандартом) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [25].

В даному стандарті розглянуто поняття монетарних активів, але не вказані критерії віднесення до остатніх. Одним із вагомих недоліків цього стандарту є поширення його на ті монетарні активи, які відображені в іноземній валюті, а саме: на кошти на валютному рахунку та готівку, дебіторську заборгованість іноземного покупця, яка непогашена, векселі та фінансові інвестиції, якщо передбачається їх погашення грошовими коштами.

Операцію в іноземній валюті відображаються після первісного визнання у функціональній валюті, використовуючи до суми в іноземній валюті курс «спот» між функціональною валютою та іноземною валютою на певну дату операції. Курсова різниця з'являється тоді, коли монетарні статті виникають від операції в іноземній валюті, а зміна у валютному курсі здійснюється в період між датою операції і датою розрахунку. Коли розрахунки за операцією здійснюються протягом того ж облікового періоду, в якому відбулася операція, тоді курсова різниця визнається в даному періоді.

Проаналізувавши основні положення П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» та МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», не виявлено істотних відмінностей між цими стандартами, тому, що в основу національних стандартів покладено міжнародні.

Таблиця 1.5

**Порівняльна характеристика Положенням (стандарт)
бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» та Міжнародні
(стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»**

№ з/п	Ознака	П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»
1	Визначення сутності поняття «монетарні статті»	Статті балансу про грошові кошти, а також про такі активи й зобов'язання, які будуть отримані або сплачені у фіксованій (або визначеній) сумі грошей або їх еквівалентів	Утримувані одиниці валюти, а також активи та зобов'язання, що їх мають отримати або сплатити у фіксованій або визначеній кількості одиниць валюти.
2	Основні характеристики монетарної статті	Право на отримання фіксованої суми грошей або їх еквівалентів.	Право на отримання фіксованої або визначеної кількості одиниць валюти
3	Склад монетарних статей	Гроші на розрахунковому рахунку в іноземній валюті, дебіторська заборгованість за відвантаженими нерезиденту товарами.	Грошові кошти, довгострокова та поточна дебіторська заборгованість, позики надані, якщо їх погашення очікується в грошовій сумі.
4	Первісне визнання монетарної статті	Монетарні активи, які виражені в іноземній валюті, під час первісного визнання відображаються у валюті Звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції (дата визнання активів, доходів)	Операцію в іноземній валюті слід відображати після первісного визнання у функціональній валюті, застосовуючи до суми в іноземній валюті курс «спот» між функціональною валютою та іноземною валютою на дату операції.

Продовження таблиці 1.5

5	Оцінка монетарних статей на дату балансу	Монетарні статті в іноземній валюті відображаються з використанням валютного курсу на дату балансу.	Монетарні статті в іноземній валюті слід переоцінювати, застосовуючи курс на кінець Звітного періоду
6	Визначення курсових різниць за монетарними статтями	Курсові різниці за монетарними статтями визначаються на звітну дату та на дату погашення заборгованості.	Курсова різниця виникає тоді, коли монетарні статті виникають від операції в іноземній валюті, а зміна у валютному курсі відбувається в період між датою операції і датою розрахунку. Коли розрахунки за операцією здійснюються протягом того самого облікового періоду, в якому операція відбулася, тоді вся курсова різниця визнається в цьому періоді.

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [30]

При порівнянні виявлено схожі характеристики, зокрема щодо поняття «монетарні активи» та їх складових, оцінка монетарних активів в іноземній валюті на дату первісного визнання та визначення курсових різниць на звітну дату та на дату здійснення розрахунків. Можна зазначити, що відмінною рисою є те, що міжнародний стандарт також застосовує курс, який наближається до фактичного валютного курсу на дату здійснення операції.

Нормативно-правове регулювання безготівкових розрахунків, а саме: механізм, форми, стандарти документів і документообіг регулює Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» [19].

Також існують положення, які регулює порядок здійснення розрахунків векселями, чеками, акредитивами та платіжними картками. В загальному безготівковий обіг в Україні регламентується значною кількістю нормативних актів різного рівня.

Четвертий рівень нормативного регулювання висвітлює інструкції, які видаються на Державному рівні або Національного банку України.

Операції які здійснюються в національній валюті регламентуються Положенням «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» № 148 від 29.12.2017р. Відповідно до нього встановлено граничну суму готівкового розрахунку між підприємствами протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами.

Порушення граничної суми готівкового розрахунку призводить до порушення ліміту готівки, адже при перевищенні ліміту розрахунків у платника готівки кошти в розмірі даного перевищення розрахунково додаються до фактичних лишків готівки у касі на кінець дня одноразово у день виконання цієї операції з подальшим порівнянням одержаної розрахункової суми із затвердженим лімітом каси.

Підприємство притягується до адміністративну відповідальність, якщо сума залишків готівки та одержаного перевищення буде перевищувати дозволений ліміт залишку готівки у касі. Проте, якщо сума виявленого перевищення менша за розмір ліміту залишку готівки у день перевищення, підстав для притягнення до відповідальності даного платника немає.

Дане обмеження стосується і розрахунків готівкою між підприємствами в оплату за товари, що придбані на виробничі (господарські) потреби за рахунок коштів, одержаних за корпоративними спеціальними платіжними засобами.

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» від 02.09.2014р. №879 (зі змінами та доповненнями) визначає процедуру та порядок проведення інвентаризації готівки, грошових коштів та їх еквівалентів, бланків документів суворої звітності [42].

Однією із головних умов правильності ведення обліку грошових коштів є наявність готівки, цінних паперів, чекових книжок та інших цінностей в касі підприємства. Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» регламентує проведення інвентаризації каси на підприємстві [43].

Форми платіжних інструментів, порядок заповнення, правила подання та відкликання, права та обов'язки учасників розрахунків в залежності від застосування тієї чи іншої форми безготівкових розрахунків, визначено Постановою № 22 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004 (зі змінами і доповненнями редакція від 31.10.2017) року [46].

Інструкція №492 «Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті» від 12.11.2003 (зі змінами і доповненнями) року описує порядок відкриття поточних рахунків зареєстрованими суб'єктами підприємницької діяльності. Для здійснення безготівкових розрахунків використовуються поточні рахунки в національній та іноземній валюті. Поточні рахунки для зберігання коштів і здійснення всіх видів розрахунків, кредитних та касових операцій відкриваються в установі банку за місцем реєстрації підприємства або в будь-якому банку України за згодою сторін [20].

Методичні рекомендації по заповненню форм фінансової звітності розглядають питання розкриття інформації за статтями балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал.

– п'ятий – регулювання господарських операцій з готівкою та їх еквівалентами на рівні підприємства. Дані операції регламентують перелік визначених документів, до яких належать: Наказ про облікову політику підприємства, інші накази, положення та інструкції. Вони мають обов'язковий характер у рамках окремого підприємства. Керівництво на підприємстві встановлює пріоритетність документів, їх зміст і статус, принципи побудови і взаємодії між собою, а також порядок підготовки і затвердження.

Отже, документом, який регламентує облік грошових коштів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Регулювання бухгалтерського обліку в Україні складається з п'яти рівнів: I рівень – Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в

Україні»; II рівень – Постанови Кабінету Міністрів України, Укази президента; III рівень – П(С)БО, нормативно-правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності; IV рівень – Інструкції, положення, вказівки та методичні рекомендації Міністерства фінансів України; V рівень – Накази, розпорядження. Облік готівки, цінних паперів, чекових книжок та інших цінностей в касі підприємства та безготівкових розрахунків регулюється Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» [20].

1.3. Роль, види та планування аудиту в системі управління грошовими коштами підприємства

На сучасному етапі при аналізі економічної ситуації в країні можна дійти до невтішних висновків. Виділяють такі проблеми, а саме: несвоєчасна сплата податків, невчасні виплати заробітної плати працівникам та заборгованість підприємств перед партнерами. Причиною цього є те, що підприємства не вміють керувати власними коштами, грошовими потоками. Ще однією причиною цього є те, що підприємство невчасно отримують сплату від своїх клієнтів, відповідно виникають проблеми з погашенням власних зобов'язань. Тому для контролю прибутків та виплат підприємства важливим є внутрішній і зовнішній аудит. Ефективний контроль за рухом грошових коштів, дає змогу уникнути банкрутства, неплатоспроможності та отримати додатковий дохід від розміщення тимчасово вільних грошових коштів.

Правильне та ефективне управління грошовим обігом, гарантує прискорення обігу коштів, ритмічність господарювання підприємств, що позитивно впливає на прибутковість. Платоспроможність підприємства визначає його збалансованість та синхронність грошового обігу. Платоспроможність залежить від наявних залишків грошових коштів і

співвідношення поміж вхідними та вихідними грошовими потоками за обсягами та в часі.

Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» регламентує проведення аудиторських перевірок [14].

Найбільш ліквідними статтями активу балансу є грошові кошти на поточних рахунках, в касі підприємства і в дорозі. Вони мають відносно вільний характер обігу. При порушенні касової дисципліни підприємства отримують фінансові санкції.

Метою аудиту грошових коштів є перевірка достовірності даних щодо їх наявності та руху, повноти і своєчасності відображення інформації в зведених документах та облікових реєстрах, правильності та точності ведення обліку грошових коштів і розрахунків відповідно до прийнятої облікової політики, достовірності відображення залишків у звітності господарюючого суб'єкта.

Завдань аудиту грошових коштів є:

- перевірка наявності грошових коштів у підприємства;
- виявлення нестач або надлишків;
- перевірка дотримання Положення ведення касових операцій у національній валюті в Україні;
- перевірка своєчасності та повноти оприбуткування грошових коштів;
- перевірка законності витрачання грошових коштів;
- перевірка достовірності обліку й ефективності внутрішньогосподарського контролю грошових коштів;
- оцінювання стану синтетичного та аналітичного обліку коштів, якості відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку, облікових реєстрах та звітності.

При суцільній перевірці формується список знайдених порушень. Він може складатися у довільній формі, хоча правильно було зробити одну форму

для всіх розділів перевірки. При вибірковій перевірці до програми аудиту заповнюється відповідний тест.

Кількість, термін та види аудиторських контрольних процедур, встановлює аудитор в залежності від оцінки системи внутрішнього контролю, встановленої тестуванням та вивченням актів перевірки ведення операцій із готівкою.

Доцільно проводити аудит касових операцій та грошових коштів на поточних рахунках у банку, оскільки підприємства можуть мати кошти у двох формах безготівковій та готівковій.

Аудит грошових коштів на поточних рахунках у банку здійснюється в такій послідовності(рис. 1.2).

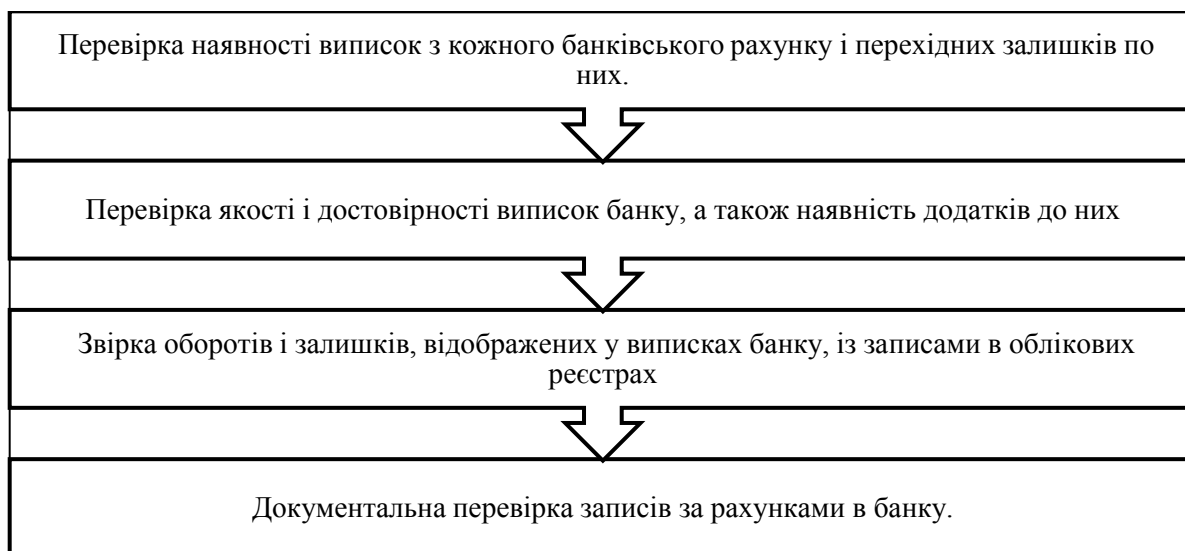

Рис. 1.2 Послідовність здійснення аудиту грошових коштів на поточних рахунках у банку.

Аудитор звертає більше уваги на питання пов'язані з готівковими коштами підприємства, тому що банки частково беруть на себе контрольні функції над безготівковими грошима підприємств.

Аудит касових операцій підприємства здійснюється в декілька етапів. Спершу аудитор розглядає загальні питання організації роботи каси на підприємстві, а саме:

- інтенсивність касових операцій;
- основні напрями касових надходжень і видатків;
- практичний досвід та кваліфікація працівників, які забезпечують роботу каси на підприємстві;
- правильність укладання та наявність підписаних договорів з касирами про повну матеріальну відповідальність;
- забезпеченість обліку касових операцій електронною обчислювальною технікою;
- належне оформлення каси на підприємстві [15].

Деталізоване вивчення поставлених питань дає змогу для аудитору зробити точні та вірні висновки про стан касових операцій на підприємстві, визначити можливі напрями порушень і помилок.

Проведенням раптової інвентаризації каси уособлює в собі перший етап аудиту, при якому здійснюється перерахунком усіх грошових коштів та інших цінностей, які знаходяться у касі підприємства. Після проведення аудиту каси підприємства складається відомість інвентаризації каси та результати інвентаризації зафіксуються в робочих документах аудитора. Наступним кроком є вивчення аудитором питань своєчасності проведення інвентаризації каси, наявності випадків раптових інвентаризацій кас керівництвом підприємства. Аудитори, також мають право в певних випадках опиратися на результати внутрішнього контролю, при умові, якщо перевірені ним акти інвентаризації наявності грошових коштів не викликають підозри та в результаті приймає рішення про недоцільність проведення інвентаризації [15].

Проведення інвентаризації каси здійснюється не рідше одного разу на квартал. Невідємним елементом внутрішньогосподарського контролю є раптові інвентаризації каси, задля дотримання касової дисципліни. Для правильного поведіння інвентаризації каси, аудитор ознайомлюється з наказом керівника підприємства про проведення інвентаризації каси та визначення складу комісії, звіти інвентаризаційної комісії та інвентаризаційні відомості.

Слідуючим етапом є перевірка правильності заповнення касових документів та організації порядку ведення касових операцій. На підприємстві здійснюється перевірка достовірності заповнення прибуткових та видаткових касових ордерів. У прибуткових та видаткових касових ордерів не допустимі виправлення, закреслювання і т. п. Вони повинні бути належно оформлені. Документи на видачу грошей мають бути підписані керівником і головним бухгалтером підприємства або особами, ними уповноваженими.

Прибуткові касові ордери і квитанції до них, а також видаткові касові ордери мають бути заповнені таким чином, щоб забезпечувалося збереження цих записів протягом терміну зберігання документів [13].

Аудитор перевіряє наявність та порядок ведення журналу реєстрації прибуткових та видаткових касових документів, обов'язково звіряє його дані а записами у касовій книзі. Перевіряючи порядок ведення касової книги, необхідно впевнитися, що підприємство має тільки одну касову книгу, яка має бути пронумерована, прошнурована і опечатана сургучною або мастиковою печаткою. Кількість аркушів у касовій книзі повинно бути засвідчено підписами керівника і головного бухгалтера. Підчистки та невмотивовані виправлення в касовій книзі забороняються.

Починаючи дослідження операцій з грошовими коштами, аудитору доцільно отримати якомога повнішу інформацію про внутрішній контроль на даній ділянці обліку. З'ясувати, як на підприємстві дотримуються касової дисципліни, наскільки жорстко контролюються операції з готівкою, у тому числі з валютою, наскільки чітко забезпечується санкціонування різних платежів з поточного та інших рахунків підприємства (можна шляхом фактичної перевірки).

При проведенні аудиту коштів на поточних рахунках, мають місце випадки таких порушень:

- пряме розкрадання грошових коштів: нічим не приховане, приховане неоформленими документами і розписками;

- покриття зловживань окремими працівниками разом із касиром - проводиться заміна документів або зроблені виправлення у виписках банку відповідних сум;
- привласнення готівки, одержаної з банку (не оприбуткування одержаних коштів за рахунком 31, а віднесення - на рахунки 36,63,68);
- не оприбуткування і привласнення грошових сум, що не надійшли з банку, від різних фізичних і юридичних осіб по прибуткових ордерах, від різних юридичних осіб за домовленістю;
- неправильно складена кореспонденція рахунків тощо [21].

Одержавши в процесі попереднього планування дані про підприємство, аудитор приступає до розробки загального плану аудиту. План аудиту є документом організаційно-методологічного характеру та складається з переліку робіт на основних етапах аудиту і строків їх виконання із зазначенням джерел інформації.

Освоєння методики аудиту касових операцій є важливим, оскільки: грошові кошти є найбільш ліквідними активами підприємства, вони мають масовий і поширений характер. Рух готівки відбувається через касові операції, тому під час аудиту вони досліджуються суцільним методом. Особлива увага приділяється питанню забезпечення збереження грошей і дотримання касової дисципліни.

Програма аудиту - це детальний перелік змісту аудиторських процедур. Цей перелік є детальною інструкцією для асистентів аудитора та рядових учасників перевірки, який також є засобом контролю за якістю їх роботи.

Програма повинна бути настільки деталізованою, щоб можна було використовувати її як інструкцію для виконавців аудиту, які беруть участь у перевірці. У програмі аудиту види, зміст та час проведення процедур повинні співпадати з прийнятими до роботи показниками загального плану аудиту. Вона містить перелік об'єктів аудиту по його напрямкам, а також час, який необхідно витратити на кожен напрямок аудиту або аудиторських процедур.

Аудитор затверджує програму, визначаючи суттєвість по процедурах аудиту, об'єкт аудиту з кожного питання окремо та масштаб перевірки [33].

На початку року підприємства мають розрахувати і затвердити собі ліміти залишку готівки в касі підприємства. Всю готівку понад встановлені ліміти залишку готівки в касі підприємства зобов'язані здавати у порядку й у строки, встановлені установою банку для зарахування на їхні рахунки. На календарний рік кожне підприємство має затвердити ліміт залишку готівки в касі.

Практика показує, що найтипівішими помилками, які можна виявити при аудиті грошових коштів підприємства:

- Відсутність підписів у первинних касових документах.
- Відсутність підтверджуючих документів для складання видаткових касових ордерів.
- Несвоєчасне звітування за підзвітними сумами.
- Перевищення залишків готівки в касі.
- Недотримання ліміту розрахунків готівкою між юридичними особами.
- Арифметичні помилки під час підрахунку оборотів.
- Несвоєчасне оприбуткування в касу отриманої з банку готівки.
- Перерахування грошових коштів безготівковим шляхом без підтверджуючих первинних документів [34].

Виявлені помилки і факти шахрайства необхідно згрупувати з метою встановлення їх суттєвості і підготовки підсумкової аудиторської документації.

На кожний факт, виявлений аудитором, необхідно зробити опис посиленням на порушення того чи іншого нормативно-правового акту хто допустив помилку або шахрайство, з чієї вказівки або дозволі здійснено порушення або дозвіл, де і коли допущено порушення, розміру матеріального збитку та інші наслідки. Встановлені аудитором порушення, заносяться до аналітичної частини аудиторського висновку, а після їх виправлення, вони

можуть бути звітні видалені, якщо порушення не є суттєвими, їх можна не заносити до аудиторського висновку.

Отже, важливим є як і внутрішній так, і зовнішній аудит, особливо на підприємстві, щоб здійснює контроль прибутку. Також при ефективному контролі за рухом грошових коштів, можна уникнути банкрутства, неплатоспроможності, а також отримати додатковий дохід від розміщення тимчасово вільних грошових коштів.

Збалансованість та синхронність грошового обігу визначають його платоспроможність, яка залежить від наявних залишків грошових коштів і співвідношення поміж вхідними та вихідними грошовими потоками у часі та за обсягами. Забезпечуючи потрібні умови для нормального розвитку підприємства, ефективне управління грошовим обігом дозволяє реалізувати стратегічні цілі функціонування підприємств, що сприяє досягненню стану фінансової рівноваги в цілому.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

2.1. Організація та здійснення первинного, синтетичного та аналітичного обліку грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»

Компанія ТОВ «Суффле Агро Україна» розпочала свою діяльність на Україні з 2007 року. Її засновниками стала компанія Групи Soufflet Agriculture. Яка є кінцевим бенефіціарним власником (контролером).

Компанія Суффле Агро Україна є вважається одним із найбільших дистриб'юторів засобів захисту рослин на українському ринку та працює з відомими виробниками для забезпечення широкого асортименту сертифікованої продукції: гербіцидів, інсектицидів, фунгіцидів, продуктів обробки насіння, регуляторів росту найвищої якості. Компанія надає індивідуальний підхід до кожного клієнта з цікавою та гнучкою пропозицією та своєчасною логістикою.

Суффле Агро Україна надає повний пакет послуг щодо закупівлі, доставки, обробки і зберігання зерна сільськогосподарським підприємствам, допомагаючи клієнтам покращити якість свого зерна і зберегти її протягом тривалого часу зберігання. Крім того, компанія надає підтримку в реалізації зерна, оскільки має відповідні угоди з усіма найбільшими трейдерами України.

У 2016 році компанія створила новий бренд під назвою Soufflet Seeds, що став логічним кроком у її постійному зростанні і прагненні якнайкраще використати більш як 100-річний досвід в агробізнесі Групи Суффле. Насіння Soufflet Seeds, це – бренд, який пропонує широкий вибір гібридів з найкращим генетичним потенціалом. Сюди входять кілька культур – кукурудза, соняшник, ріпак тощо, які пропонують конкретне рішення для збільшення урожайності та покращення якості продукції клієнтів компанії.

У 2018 році компанія відкрила новий напрямок діяльності – дистрибуцію сівалок виробництва SKY Agriculture і представила на ринку сівалки EasyDrill та MaxiDrill, придатні для роботи на полях, з будь-яким типом основного обробітку ґрунту [35].

ТОВ «Суффле Агро Україна» внесено до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України з ідентифікаційним кодом 34863309. Головний офіс компанії розміщений на вул. Б.Хмельницького, 43, с. Крупець. Славутський р-н, Хмельницька обл..

Згідно з статутом, головною метою створення та діяльності Товариства є отримання прибутку шляхом здійснення підприємницької діяльності, а саме отримання прибутку від торгівельних операцій.

Завданням ТОВ «Суффле Агро Україна» є підвищення урожайності та якості продукції і тим самим – збільшення прибутковості господарств.

Стратегією компанії є встановлення і підтримка довготривалої співпраці з надійними партнерами. Саме тому компанія орієнтується на серйозну і прозору роботу.

Предметом діяльності Товариства є:

- Збирання, закупівля, продаж, розмноження, зберігання, реалізація, транспортування будь яких сортів насіння, олійних та зернових культур, білкових культур, сінних та фуражних культур, кормів та розсади;
- Закупівля, зберігання та реалізація фіто-санітарної продукції, засобів захисту та лікування рослин, а також будь якої продукції, що має відношення до сільського господарства;
- Виробництво, зберігання, переробка та реалізація (у т.ч. по бартеру) різноманітної сільськогосподарської продукції;
- Вирощування сільськогосподарської продукції на власних та орендованих площах;

- Оптова та роздрібна торгівля сільськогосподарською технікою та запчастинами до неї, ремонт та сервісне обслуговування сільськогосподарської техніки;
- Виробництво, зберігання, поставки мінеральних органічних добрив, засобів захисту рослин, пестицидів та агрохімікатів;
- Обробка землі, землевпорядкування й роботи в галузі підвищення продуктивності землі, розробка та впровадження нових агротехнологій.

Основні види діяльності за КВЕД:

- 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин;
- 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;
- 01.64 Оброблення насіння для відтворення;
- 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами;
- 46.61 Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням [35].

Майно Товариства складається з основних засобів та оборотних коштів, а також цінностей, вартість яких відображено в балансі Товариства.

Товариство є власником:

- Грошових та майнових вкладів Учасників Товариства;
- Доходів, отриманих від господарської діяльності товариства;
- Доходів від цінних паперів, які належать Товариству;
- Благодійних внесків, пожертвувань організацій, установ, підприємств і громадян;
- Іншого майна, набутого на підставах, не зароблених чинним законодавством України.

Статутний капітал Товариства становить 661 000,00 тис. грн.. Частка у статутному капіталі у розмірі 100% належить «Soufflet Agriculture». Максимальна кількість Учасників Товариства може досягати 100 осіб.

За 10 років існування на території України компанія успішно тримається на Агро ринку. Основними конкурентами ТОВ «Суффле Агро Україна» є ТОВ «Агроскоп Інтернешнл», ТОВ «АП Трейд», ТОВ «Українська аграрно-хімічна компанія», ТОВ «АгроРось», ТОВ «Спектир-Агро», та інші.

Компанія СУФФЛЕ АГРО Україна є одним з найбільших дистриб'юторів засобів захисту рослин на ринку України.

ТОВ «Суффле Агро Україна» є офіційним дистриб'ютором 12 підприємств:

- ТОВ БАСФ (виробляє пластик, фарбу, косметику, харчові добавки, технічні та будівельні хімікати, засоби агрохімічного захисту рослин тощо);
- ТОВ «Байєр» (захист рослин, селекція та насінництво основних польових та овочевих культур);
- ПАТ «Сингента» (виробництво та продаж продукції для аграрної галузі: пестицидів та насіння);
- ТОВ «Агрохімічні технології» (оптова торгівля хімічними продуктами);
- Та інші [15].

Компанія експортує свої товари в такі країни як: Казакстан; Росія. А імпортує товари з таких країн як: Австрія, Чехія, Німеччина, Франція.

Середня кількість працівників становить 103 осіб.

На ТОВ «Суффле Агро Україна» є лінійно організаційний тип структури (Додаток А). Тобто між елементами цієї структури існують лише одно локальні зв'язки.

Згідно статуту органами Товариства є:

- вищий орган Товариства – Загальні збори Учасників;
- Дирекція Товариства;

– Ревізійна комісія Товариства (Додаток Р);

Вищим органом товариства є загальні збори учасників товариства, в яких приймають участь учасники чи призначені ними представники товариства. Загальні збори учасників товариства можуть приймати рішення з будь-яких питань діяльності товариства

ТОВ «Суффле Агро Україна» включає в себе управлінську базу, до якої належать директор, менеджер з адміністративної діяльності, відділи і департаменти, начальники яких підпорядковуються і є підзвітними безпосередньо перед директором підприємства.

Виконавчим органом, який здійснює керівництво поточною діяльністю товариства, є Дирекція, що складається з Директора та Менеджера адміністративної діяльності. Директор товариства підзвітний у своїй діяльності загальним зборам учасників товариства та організує виконання їх рішень. Директор має певні повноваження та обов'язки, закріплені у статуті ТОВ «Суффле Агро Україна». У разі відсутності Директора частину повноважень та обов'язків виконує Менеджер з адміністративної діяльності [35].

Контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства здійснюється ревізійною комісією, яка утворюється зборами Учасників у кількості не менше трьох осіб.

Бухгалтерія складається з головного бухгалтера та бухгалтерів. Усі вони забезпечують належне ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Бухгалтерія забезпечує керівництво та відповідних користувачів повною та неупередженою інформацією про фінансове становище, результати діяльності та грошові кошти товариства. На підприємстві використовують такі бухгалтерські програми як СОТА, SAP та інші.

На підприємстві використовують наступні форми звітності:

Форма №1 Баланс (Звіт про фінансовий результат) (Додаток Б) ;

Форма №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (Додаток В) ;

Форма №3 Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
(Додаток Г);

Форма №4 Звіт про власний капітал (Додаток Д);

Примітки до фінансової звітності (Додаток К).

Згідно норм частини 5 статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та затвердженими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, для належного ведення бухгалтерського обліку на підприємстві з врахуванням особливостей діяльності та технології обробки облікових даних та з метою забезпечення вчасного надання вірної інформації користувачам фінансової звітності застосовувати при обліку господарських операцій необхідні норми відповідних положень бухгалтерського обліку (П(С)БО), затверджених Міністерством фінансів України.

Бухгалтерський облік ведеться бухгалтерією підприємства, якою управляє головний бухгалтер. Штатним розписом встановлюється кількісний склад бухгалтерії, який затверджується наказом керівника підприємства.

Затвержені посадові інструкції, наказ та Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 N 996-XIV, визначають права і обов'язки головного бухгалтера, а також всіх посадових осіб бухгалтерії. Згідно з передбаченими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, принципами та методами здійснюється бухгалтерський облік. Норми МСФЗ не застосовувати[11].

Наказом генерального директора встановлюють правила та графік бухгалтерського документообігу. Фінансовий директор веде управлінський облікт складає управлінська звітність. Керівництвом затверджується перелік посад, яким надано дозвіл одержувати і видавати товарно-матеріальні цінності. Приклади підписів даних посадових осіб затверджується окремим наказом керівника підприємства. Після затвердження доводяться до відома певних структурних підрозділів. Якщо головний бухгалтер є відсутнім з поважних

причин, то відповідні посадові обов'язки покладаються на заступника головного бухгалтера або доручаються іншій посадовій особі відповідно до письмового розпорядження керівництва підприємства.

З відповідальною особою, яка проводить касові операції, тобто касиром укладається договір про повну матеріальну відповідальність за збереження всіх прийнятих ним цінностей.

Первинні документи є основною підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій. Первинні документи фіксують здійснення господарських операцій. Вони повинні складатися під час здійснення господарської операції, у випадку якщо це неможливо за певних поважних причин – безпосередньо після завершення даної операції. Зведені облікові документи складаються на підставі первинних документів, для контролю та впорядкування оброблення даних.

Прибутковий касовий ордер (ф. КО-1) застосовується для прийняття готівку в касу. Він повинен бути підписаний головним бухгалтером або уповноваженою особою, касиром та обов'язково має бути завірений печаткою підприємства. Квитанція до прибуткового касового ордеру у вигляді відривного листа віддається на руки особі, яка внесла кошти в касу (або до виписки банку), а документи, що є доповненням до даного документу погашаються штампом «Оплачено» із зазначенням дати[43].

Грошовий чек є підтвердженням одержання готівку з банку, а на оприбуткування грошей в касу складають прибутковий касовий ордер. На підставі видаткового касового ордеру (ф. КО-2) здійснюється видача готівки з каси. Він має бути підписаний керівником, головним бухгалтером і касиром. Особа, яка одержує кошти при підписанні видаткового касового ордеру особисто вказує дату та суму.

Для того, щоб здати готівку в банк оформляють заявку на переказ готівки, а на списання коштів з каси складають видатковий касовий ордер.

Однією із характеристик касових ордерів є те, що вони повинні заповнюватись бухгалтером чітко, зрозуміло, без помилок і виправлення. Якщо допущено помилку або виправлення, то касові ордери вважаються не дійсні. Вони

повинні реєструватись бухгалтером в Журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів (ф. КО-3). Нумерація прибуткових і видаткових ордерів здійснюється окремо з початку року[43].

Для систематизації обліку касових операцій касир веде касову книгу (ф. КО-4). Касова книга повина відповідати наступним вимогам, вона має бути прошнурована, пронумерована і скріплена печаткою. Кількість аркушів у книзі підтверджується підписами керівника і головного бухгалтера.

На підставі прибуткових і видаткових касових ордерів у 2-х примірниках через копіювальний папір, здійснюють записи до касової книги. Перший примірник прикріплюють у касову книгу, а другий є звітом касира та з первинними документами здається в бухгалтерію. В кінці кожного робочого дня касир (відповідальна особа) підраховує суму грошей, що надійшли і видали за день, та виводить залишок на кінець дня.

На ТОВ «Суффле Агро Україна» залишок готівки в касі рівний нулю. Ліміт залишку готівки на листопад 2020 рівний 182 грн. У зв'язку з тим, що в касу надходять кошти на відрядження, які виплачуються в той день коли і надішла готівка в касу.

Синтетичний облік готівки здійснюється в журналі-ордері № 1 і відомості №1. По даному журналі-ордеру №1 можна прослідкувати всі витрачання готівки з каси. У відомості №1 реєструються всі надходження. Наприкінці місяця в журналі-ордері №1 і відомості №1 підсумовують надходження та витрати готівки і розраховують на перше число наступного місяця залишок грошей у касі, який має відповідати показнику в касовій книзі[43].

В реєстрах синтетичного та аналітичного обліку, рахунках бухгалтерського обліку упорядковується інформація, що міститься у первинних документах. Регістри бухгалтерського обліку мають мати такі реквізити: назву, період реєстрації господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні. Відображення господарських операцій в облікових реєстрах відбувається у тому звітному

періоді, в якому вони були здійснені. Підприємство здійснює всі необхідні заходи для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і реєстрах бухгалтерського обліку та гарантує їх належне зберігання протягом встановленого часу [43].

Відповідальність за не вчасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

Згідно Положенню «Про інвентаризацію активів і зобов'язань», затвердженого наказом Мінфіну. Відповідно до Наказу керівника затверджується склад постійно діючої інвентаризаційної комісії. Інвентаризація активів і зобов'язань здійснюється щороку перед складанням річної фінансової звітності, за який складається фінансова звітність. Час і порядок її проведення, відповідальні за проведення інвентаризації посадові особи визначаються керівником окремим письмовим розпорядженням (наказом). Інвентаризація основних засобів здійснюється 1 раз на 2 роки. Термін проведення раптової інвентаризація каси не рідше одного разу на рік.

Грошовими коштами та їх еквівалентами у фінансовій звітності згідно з НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" приймаються грошові кошти на розрахункових рахунках, грошові кошти в касі, грошові кошти в дорозі та депозитні сертифікати терміном на 3 місяці [29].

Для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів у касі підприємства призначений рахунок 30 «Готівка». За дебетом рахунку 30 «Готівка» відображається надходження грошових коштів у касу підприємства, за кредитом – виплата грошових коштів із каси підприємства[40].

Рахунок 30 «Готівка» має такі субрахунки:

- 301 «Готівка в національній валюті»
- 302 «Готівка в іноземній валюті»

Субрахунок 301 «Готівка в національній валюті» призначений для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в національній валюті в касі підприємства.

Субрахунок 302 «Готівка в іноземній валюті» призначений для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в іноземній валюті в касі підприємства.

Рахунок 30 «Готівка» за дебетом кореспондує з кредитом таких рахунків: 31 «Рахунки в банках», 372 «Розрахунки з підзвітними особами», 377 «Розрахунки з іншими дебіторами», 70 «Доходи від реалізації» та інші. Рахунок 30 «Готівка» за кредитом кореспондує з дебетом таких рахунків: 66 «Розрахунки з оплати праці», 372 «Розрахунки з підзвітними особами», 31 «Рахунки в банку», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» та інші [40].

Розглянемо типову кореспонденцію рахунків з готівкою на підприємстві (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

**Кореспонденція по дебету рахунка 30 «Готівка» на підприємстві
ТОВ «Суффле Агро Україна»**

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст господарської операції</i>	<i>Дебет</i>	<i>Кредит</i>
1	Передано гроші з банку в касу.	301 (53004001)	311 (51241500/ 51211700/ 51241100)
2	Одержано готівку в погашення одержаних векселів.	301 (53004001)	34 (41300000)
3	Одержано готівку від покупця в оплату раніше відвантаженої продукції (робіт, послуг).	301 (53004001)	36 (41100000)
4	Одержано гроші від винної особи, підзвітних осіб, працівників в погашення раніше виданої позики.	301 (53004001)	37 (40910000)
5	Отримано готівкою безповоротну фінансову допомогу.	301 (53004001)	42 (10400000)
6	Отримано грошові кошти в погашення заборгованості з фінансової оренди	301 (53004001)	181 (28130000)
7	Отримано грошові кошти за довгостроковими вексялями	301 (53004001)	182 (28130000)

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [19]

Для того, щоб надати для користувачів фінансової звітності об'ємну, правдиву та неупереджену інформацію про зміни, що відбулися в грошових

коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період ТОВ «Суффле Агро Україна» заповнює Форму 3 «Звіт про рух грошових коштів» [Додаток Г].

Кореспонденція рахунків – метод ведення бухгалтерського обліку, згідно з яким кожна бухгалтерська операція відображається тією самою величиною водночас у дебеті одного рахунку та кредиті іншого, внаслідок чого між ними виникає подвійний (кореспондуючий) рахунок.

Типова кореспонденцію рахунка 30 «Готівка» по кредиту і типові операції на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» розглянуто нижче в таблиці.

Таблиця 2.2

**Кореспонденція по кредиту рахунка 30 «Готівка» на
ТОВ «Суффле Агро Україна»**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Внесена на поточний рахунок виручка з каси	311 (51241500/ 51211700/ 51241100)	301 (53004001)
2	Видана готівка з каси підзвітній особі на відрядження та господарські потреби	372 (40910019)	301 (53004001)

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [19]

Звичайно, кожна видача та отримання готівкових грошових коштів на досліджуваному підприємстві документально підтверджені. Такими підтверджуючими документами є прибутковий і видатковий касові ордери, за ведення яких відповідає бухгалтер фірми.

Після оформлення касового ордера бухгалтер передає його на підпис відповідним посадовим особам. Так, прибутковий касовий ордер підписує головний бухгалтер. Що стосується видаткового касового ордеру він має бути також підписаний керівником підприємства. Виняток становить випадок, коли на документах, що додаються до видаткового касового ордеру (заявах,

рахунках тощо), стоїть дозвільний напис керівника підприємства. У такому разі його підпис не обов'язковий [56].

Бухгалтер до передачі касових ордерів у касу підприємства реєструє їх у журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових документів.

Після отримання з бухгалтерії прибуткових та/або видаткових касових ордерів касир:

- перевіряє правильність їх складання і виписування;
- здійснює за ними безпосередньо операції приймання (видачі) готівки;
- відображає записи за касовими ордерами у касовій книзі.

Приклад видаткового, прибуткового касового ордера та касової книги наведено у Додатку Е.

Основним документом, що регулює операції з грошовими коштами на рахунках у банках у національній валюті, є Інструкція № 22 Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті від 21.01.2004р. [20].

Згідно з п. 1.4 цієї Інструкції безготівкові розрахунки — це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою до каси банку, на рахунки отримувачів коштів. Ці розрахунки здійснюються банком на підставі розрахункових документів (платіжних доручень, розрахункових чеків тощо) на паперових носіях або в електронному вигляді.

Для здійснення операцій на поточному рахунку до банку подаються документи, форми яких затверджені Національним банком України.

Рахунки в підприємства, банківські операції здійснюються на підставі розрахунково-платіжних документів установленної форми. Банківські операції проводяться за відповідними формами розрахункових документів, а саме:

- чеки;

- платіжні вимоги-доручення;
- платіжні доручення;
- векселі;
- акредитиви;
- банківські платіжні картки;
- платіжні вимоги.

Виписки банку з відповідними документами, на базі яких відбувалося зарахування або списання коштів із рахунків періодично отримує уповноважений представник підприємства (бухгалтер).

Банківська виписка - це копія записів на розрахунковому рахунку в банку, яка одночасно служить також підставою для бухгалтерських записів в обліковій системі. [31].

Банківської виписка є елементом контролювати стан розрахункового рахунку компанії та за допомогою неї можна побачити рух коштів на певну дату. Даний первинний документ відображає необхідні реквізити для контролю фінансової стану по конкретних операціях:

- номер платіжного доручення,
- дата здійсненої операції,
- банківські реквізити контрагента,
- сума операції,
- суми по дебету і кредиту,
- призначення платежу.

Банківську виписку одержують з системи «Клієнт-банк».

Платіжне доручення – документ на перерахування визначеної суми коштів клієнта зі свого рахунка, який є письмово оформленим дорученням клієнта банку, що його обслуговує . Воно приймається протягом 10 днів до виконання, з дати заповнення тільки в сумі, яка може бути сплачена за наявними коштами на рахунку або за рахунок кредиту [45].

Доручення використовуються в розрахунках за платежами нетоварного і товарного характеру. Розрахунки дорученнями можуть здійснюватись:

- в порядку попередньої оплати;
- за фактично відвантажену продукцію (виконані роботи, надані послуги);
- для перерахування сум підприємствами, які належать фізичним особам (пенсії, заробітна плата, грошові доходи тощо), на їх рахунки в установах банків;
- для завершення розрахунків за актами звірки взаємозаборгованості підприємств;
- в інших випадках за згодою сторін [55].

Платіжна вимога-доручення - це комбінований розрахунковий документ, який складається з двох частин:

- верхня - коли постачальник (одержувач коштів) безпосередньо у покупця (платника) вимагає сплатити вартість продукції поставленої йому за договором (виконувальних робіт, надавання послуг)
- нижня - доручення платника своєму банку для перерахування з його рахунка суми постачальникові [45].

Платіжна вимога-доручення заповнюється одержувачем коштів відповідно до встановлених норм і надсилається безпосередньо платникові. Приймаються банками із дня виписки протягом двадцяти календарних днів. Їх банк приймає до оплати в сумі, яка за наявними коштами на рахунку платника може бути сплачена.

У разі відмови сплатити вимогу-доручення про її мотиви платник повідомляє безпосередньо одержувача коштів у порядку і в строки зазначені договорі.

Грошовими називають чеки, які використовуються для одержання готівки з рахунків, відкритих у банках. Термін дії чекової книжки становить один рік. У

разі необхідності термін дії невикористаної чекової книжки може бути продовжений за погодженням з установою банку.

Вексель - цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити у визначений строк визначену суму грошей власнику векселя (векселедержателю). Векселі діляться на переказні та прості [47].

Простий вексель – вексель, який містить зобов'язання векселедавця сплатити у зазначений строк визначену суму грошей власнику векселя (векселедержателю). Переказний вексель – вексель, який містить письмовий наказ однієї особи (юридичної або фізичної) іншій особі сплатити у зазначений строк визначену суму грошей третій особі [48].

Якщо реквізити вищевказаних первинних документів не заповнені або заповнений з порушенням вимог, то банк не має права приймати такий документ до виконання. У розрахункових документах не допускаються виправлення, незалежно від того, хто вносить ці зміни - клієнт чи банк. При цьому підприємства та фізичні особи несуть повну відповідальність за правильність внесених до розрахункових документів даних.

Документи, які надходять до банку, дійсні лише за наявності підписів, ідентичних підписам у банківській картці.

Для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках в банку, які можуть бути використані для поточних операцій використовують рахунок 31 «Рахунки в банках».

За дебетом рахунку 31 відображається надходження грошових коштів, за кредитом – їх використання.

Для обліку коштів на рахунках в банку в національній валюті використовують наступні субрахунки:

- 311 «Поточні рахунки в національній валюті»;
- 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті»;

Можемо також проаналізувати з якими рахунками кореспондує рахунок 31 «Рахунки в банку» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Типова кореспонденція пов'язаними з надходженням та вибуттям грошових коштів у національній валюті

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредет
1	Внесена готівка з каси на поточний рахунок	311 (51241500/ 51211700/51241100)	301 (53004001)
2	Отримано грошові кошти на рахунок , що перебували у дорозі	311 (51241500/ 51211700/51241100)	33 (58000000)
3	Отримано грошові кошти в погашення заборгованості працівників за довгостроковою позикою	311 (51241500/ 51211700/51241100)	183 (21810000)
4	Отримано від покупця оплату за відвантажену раніше продукцію, товари (виконані роботи, надані послуги)	311 (51241500/ 51211700/51241100)	361 (41100000)

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [19]

У свою чергу, для обліку безготівкових грошових коштів в іноземній валюті на рахунках у банках використовують такі субрахунки рахунка 31 «Рахунки в банку»:

- 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»;
- 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті»;

Операції за безготівковими розрахунками в іноземній валюті підприємство може відобразити у валюті звітності в сумі, визначеній у документах банку, з урахуванням особливостей застосування банком валютного курсу на дату здійснення операції, якщо це не суперечить вимогам податкового та митного законодавства[43].

Розглянути типову кореспонденцію по кредиту рахунка 31 «Рахунки в банку»

Таблиця 2.4

**Кореспонденція по кредиту рахунка 31 «Рахунки в банках» на
ТОВ «Суффле Агро Україна»**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Оплачено рахунки постачальників за придбані запаси	631 (40100000)	311 (51241500/ 51211700/51241100)
2	Відображено вибуття коштів унаслідок сплати податків	641 (44200000)	311 (51241500/ 51211700/51241100)
3	Одержані кошти в касу	301 (53004001)	311 (51241500/ 51211700/51241100)
4	Відображено вибуття коштів унаслідок погашення позики	60 (51900000)	311 (51241500/ 51211700/51241100)
6	Перерахована зарплата працівникам на їх рахунки в банку	661 (42100000)	311 (51241500/ 51211700/51241100)

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [19]

Відображення в бухгалтерському обліку найпоширеніших операцій з безготівковими грошовими коштами в іноземній валюті за кредитом субрахунку 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» показано в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

**Кореспонденція по кредиту рахунка 312 «Поточні рахунки в
іноземній валюті»**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Перераховано кошти в іноземній валюті для здійснення довгострокових фінансових інвестицій	14 (26100000)	312 (51241310/ 51241320/ 51241000)
2	Оприбутковано до каси підприємства іноземну валюту, отриману з банку	302 (53004002)	312 (51241310/ 51241320/ 51241000)
3	Перераховано грошові кошти в іноземній валюті з поточного рахунка для зарахування на інші рахунки в банку в іноземній валюті	315 (51242400)	312 (51241310/ 51241320/ 51241000)

Продовження таблиці 2.5

4	Повернено покупцю або замовнику раніше отримані від нього грошові кошти в іноземній валюті	362 (41112000)	312 (51241310/ 51241320/ 51241000)
5	Перераховано аванси постачальникам і підрядникам в іноземній валюті	371 (40910009)	312 (51241310/ 51241320/ 51241000)

Джерело: Сформовано автором на підставі опрацьованих джерел [19]

Проаналізуємо динаміку грошових коштів на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» протягом 2018-2019 років (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»

Показник	2018	2019	Абсолютний приріст, тис. грн	Темп приросту, %
Гроші та їх еквіваленти	40,859	11,076	-29,783	-72,89
Готівка	-	-	-	-
Рахунки в банках	40,859	11,076	-29,783	-72,89

Джерело: розроблено автором на основі Додатку В

Отже, стаття балансу гроші та їх еквіваленти в 2019 році зменшилась на 29,783 мл. грн., що у відсотковому вираженні зменшилась на 72,89%. Це є негативним явищем, адже це грошові кошти і їх еквіваленти, які не обмежені у використанні, призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу або протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Компанія має відкриті рахунки в АТ «ІНГ Банк», АТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «Прокредит Банк». Нижче наведено деталізація залишків грошових коштів.

	31.12.2019	31.12.2018
Фінансові активи за амортизованою вартістю		
Грошові кошти на поточних рахунках в національній валюті	10,669	14,245
Грошові кошти на поточних рахунках в іноземній валюті	596	27,312
Грошові кошти в дорозі	-	-
Разом валова вартість (для звіту про рух грошових коштів)	11,265	41,557
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(189)	(698)
Разом:	11,076	40,859

Рис. 2.1 Залишки грошових коштів

Компанія розміщує кошти на депозитах та поточних рахунках в банках, залежно від їхнього кредитного ризику.

Таблиця 2.7

**Динаміка руху грошових коштів
ТОВ «Суффле Агро Україна» за 2018-2019 рр.**

Показники	2018	2019	Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп приросту %
Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження, тис. грн.	5, 190, 250	4, 619, 092	-571, 158	-11,00
Витрачання тис. грн.	5, 375, 245	4, 093, 271	-1, 281, 974	-23,85
Чистий рух коштів у результаті операційної діяльності, тис. грн.	-184, 995	556, 003	740, 998	x
Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження, тис. грн.	980	991	11	1,12
Витрачання тис. грн.	19, 326	6, 313	-13, 013	-67,33
Чистий рух коштів у результаті інвестиційної діяльності, тис. грн.	-18, 346	-5, 322	13, 024	x
Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження, тис. грн.	90, 448, 816	121, 594, 091	31, 145, 275	33,43
Витрачання тис. грн.	90, 205, 557	122, 170, 353	31, 964, 796	35,44
Чистий рух коштів у результаті фінансової діяльності, тис. грн.	243, 259	-576, 262	-819, 521	x
Чистий грошовий потік підприємства, тис. грн.	39, 918	-25, 581	-65, 499	x

Джерело: розроблено автором на основі Додатку В

Отже, чистий грошовий потік підприємства зменшився на 65, 499 млн. грн. у зв'язку із тим, що у підприємства зрозли зобов'язання по погашені отриманих позик. Також у підприємства станом на 2019 рік порівняно з 2018 роком збільшився чистий рух грошових коштів від операційної діяльності на 740, 998 млн. грн. та зменшився чистий рух коштів у результаті інвестиційної діяльності на 13 024 тис. грн.

Отримані відсотки включаються до операційної діяльності. Виплачені відсотки включаються до фінансової діяльності. Для цілей звіту про рух грошових, грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів та

їх еквівалентів, як зазначено вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

Отже, можемо зробити висновок що, бухгалтерський облік ведеться бухгалтерією підприємства, яку очолює головний бухгалтер. Кількісний склад бухгалтерії визначається штатним розписом і затверджується окремим наказом керівника підприємства.

Права та обов'язки головного бухгалтера і всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 N 996-XIV, наказом і затвердженими посадовими інструкціями. Бухгалтерський облік ведеться згідно з принципами та методами, передбаченими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік на досліджуваному підприємстві ведеться із застосуванням автоматизованої системи обліку «SAP London 740».

Для обліку грошових коштів в касі використовуються рахунок 30 «Готівка». На рахунку 30 «Готівка» у дебеті записуються операції надходження грошей до каси, а у кредиті – їх вибуття з каси. Для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках в банку, які можуть бути використані для поточних операцій використовують рахунок 31 «Рахунки в банках». За дебетом рахунку 31 відображається надходження грошових коштів, за кредитом – їх використання.

На ТОВ «Суффле Агро Україна» для обліку готівки в касі підприємства використовують наступні первинні документи: прибутковий касовий ордер – типова форма № КО-1; видатковий касовий ордер – типова форма № КО-2; журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів – типова форма № КО-3 та касова книга – типова форма № КО-4. Для обліку грошових коштів на рахунках банку використовують наступні первинні документи, а саме: грошові чеки та об'яви на внесок готівкою; у випадку безготівкових перерахувань -

платіжні доручення, платіжні вимоги, платіжні вимоги-доручення, розрахункові чеки, акредитиви, векселі, банківські платіжні картки.

2.2 Розкриття інформації про наявність і рух грошових коштів у фінансовій звітності ТОВ «Суффле Агро Україна»

Бухгалтерський облік є обов'язковим на кожному підприємстві, на основі нього формується фінансова, податкова, статистична та інші види звітності.

Згідно із п.3. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [29].

З метою надання користувачам інформації про фінансово-майновий стан підприємства, рух грошових коштів та результати діяльності та ефективного прийняття управлінських рішень, складається фінансова звітність на підприємстві.

Користувачами звітності є фізичні і юридичні особи, які використовують надану їм інформацію щодо господарської діяльності для прийняття необхідних управлінських рішень[29].

Інформація подана в фінансовій звітності повинна відповідати наступним вимогам:

- дохідливість – інформація, що включена до форм звітності, повинна бути доступною та зрозумілою користувачам;
- доречність – інформація здатна впливати на рішення, що приймаються;
- достовірність – інформація повина бути чіткою та не містить помилок та похибок, які можуть вплинути на рішення користувачів звітності;
- зіставність інформації – надання користувачам можливості порівнювати фінансові звіти за різні періоди.

Фінансова звітність повинна містити такі дані:

- суб'єкт господарювання;
- звітний період;
- валюту фінансової звітності;
- необхідні статті за звітний та минулий періоди;
- зупинення окремих видів діяльності;
- облікову політику підприємства;
- помилки, в разі їх виявлення, а також усунення;
- участь у спільних підприємствах.

Фінансова звітність підприємства формується з дотриманням певних принципів (рис. 2.2) у відповідності із ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». А також принципи, які зазначені в міжнародних стандартах та національних положеннях (стандартами) бухгалтерського обліку.

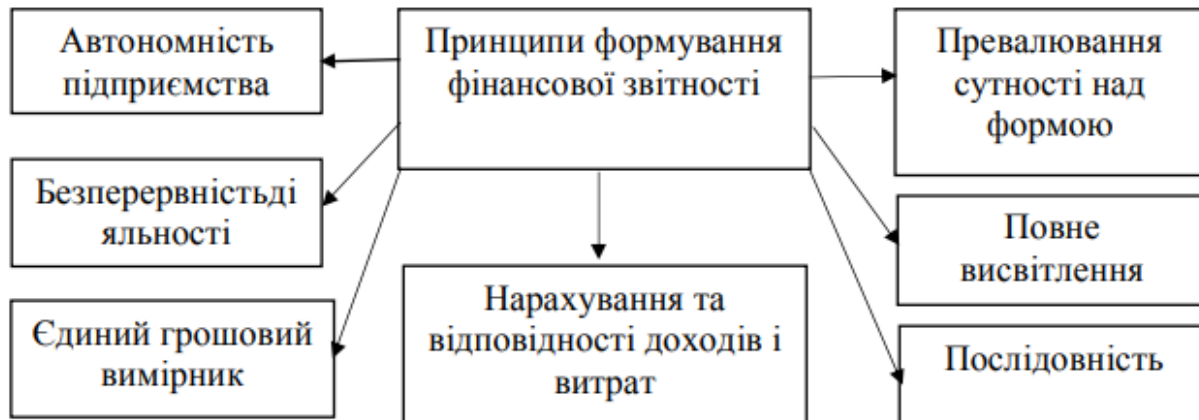

Рис. 2.2. Принципи фінансової звітності

Узагальнена інформація про операції з грошовими коштами відображається в Балансі підприємства, Звіті про фінансові результати та Звіті про рух грошових коштів.

Баланс вміщає в собі інформацію про залишки грошових коштів і їх еквівалентів в національній та іноземній валюті на початок і кінець звітного періоду (Додаток Б).

Звіт про фінансові результати відображує результати господарської діяльності підприємства за звітний період (Додаток В).

Звіт про рух грошових коштів дозволяє побачити зміни, які відбулися з грошовими активами протягом звітного періоду, а також демонструє зміни у величині грошових коштів (Додаток Г).

Для того щоб правильно використовувати інформацію, яка міститься в Звіті про рух грошових коштів, необхідно чітко розуміти взаємозв'язок усіх форм фінансової звітності, що відображається у розумінні того, як зміни по статтях однієї звітної форми впливають на зміни у значеннях статей іншої.

Метою формування Звіту про рух грошових коштів є надання користувачам аналітичної інформації про рух грошових коштів та їх еквівалентів, для чого грошові потоки класифікують за певними групами (грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності).

Зміст, форма, склад статей Звіту і загальні вимоги до їх розкриття встановлені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

У Звіт не включається інформація:

- про негрошові операції (отримання активів шляхом фінансової оренди, бартерні операції, придбання активів шляхом емісії акцій і т. п.);
- внутрішні зміни у складі грошових коштів (наприклад, перекидання грошових коштів з одного поточного рахунка підприємства на інший; передача виручки підприємства з каси на його поточний рахунок і т. п.)[29].

Виділяють два методи складання звіту про рух грошових коштів: прямий і непрямий. На ТОВ «Суффле Агро Україна» звіт про рух грошових потоків підготовлений з використанням прямого методу.

У Звіті про рух грошових коштів, складеному за прямим методом (форма № 3), рух грошових коштів у результаті операційної діяльності визначається за сумою надходжень від операційної діяльності та сумою витрачання на операційну діяльність грошових коштів за даними записів їх руху на рахунках бухгалтерського обліку[17].

За прямим методом чистий рух грошових коштів подано наступним чином:

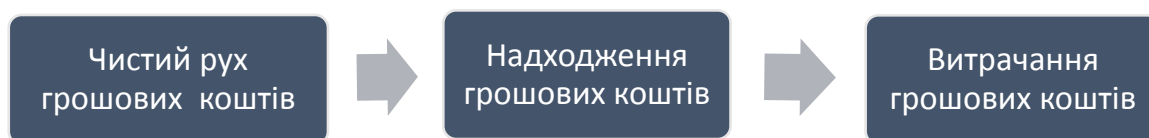

Рис. 2.3 Чистий рух грошових коштів за прямим методом формування Звіту про рух грошових коштів

При формуванні Звіту про рух грошових коштів слід враховувати наступне:

1) форма № 3 складається із чотирьох граф, у яких указується наступне: у графі 1 – найменування статті, у графі 2 – код рядка, у графі 3 – рух грошових коштів за звітний період, у графі 4 – рух грошових коштів за аналогічний період попереднього року;

2) суми надходжень і витрат грошових коштів підприємства зазначаються на підставі записів їх руху на рахунках бухгалтерського обліку в розрізі трьох видів діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової;

3) якщо рух грошових коштів у результаті однієї операції містить суми, що відносяться до різних видів діяльності, то ці суми наводяться окремо у складі відповідних видів діяльності;

4) суми надходження і вибуття грошових коштів відображаються з урахуванням ПДВ та інших податків і зборів, що входять у ціну;

5) показники про витрачання грошових коштів відображаються в дужках, про надходження – без дужок;

6) підприємство має право додавати до Звіту додаткові статті (зі збереженням назви і коду рядка). Це робиться в тому випадку, якщо інформація в статті є суттєвою. Тобто якщо відображується в даній статті сума перевищує поріг суттєвості, установлений підприємством в обліковій політиці [17].

Звіт про рух грошових коштів складається з трьох розділів:

- I. Рух коштів у результаті операційної діяльності;
- II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності;
- III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності.

В першому розділі відображається результати підприємства від операційної діяльності, а саме:

Надходження від :

1. Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (код 3000) в даній статті Звіту відображено грошові надходження від основної діяльності, тобто від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Виключенням є те, що аванси, отримані від покупців і замовників, тут не наводяться;

2. Від повернення податків і зборів (код 3005) - отримані з бюджету на поточні рахунки підприємства суми надмірно сплачених податків і зборів (обов'язкових платежів), а також бюджетне відшкодування ПДВ;

3. Цільового фінансуванн (код 3010) - надходження з бюджету і державних цільових фондів, а також кошти цільового фінансування від інших осіб для фінансування витрат на операційну діяльність підприємства;

4. Надходження авансів від покупців і замовників (код 3015) - суми передоплати (авансів), отримані від покупців і замовників під подальше постачання продукції (товарів, робіт, послуг).

5. Надходження від повернення авансів (код 3020) - суми передоплати (авансів), повернені підприємству постачальниками і підрядчиками за сировину, матеріали, товари, роботи, послуги, що відносяться до операційної діяльності;

6. Інші надходження (код 3095) - інші надходження грошових коштів від операційної діяльності, для відображення яких за ознаками суттєвості не можна було виділити окрему статтю, або не включені до попередніх статей звіту. Це можуть бути надходження від реалізації оборотних активів, від діяльності обслуговуючих господарств, суми відшкодування завданих підприємству збитків і т. п. [17].

Витрачання на оплату:

1. Товарів (робіт, послуг) (код 3100) в даній статті відображено грошові кошти, сплачені постачальникам і підрядникам за отримані ТМЦ, прийняті роботи і послуги. Сюди не відносять передоплати (аванси) постачальникам і підрядникам;

2. Праці (3105) - виплачені працівникам суми зарплати, лікарняні за рахунок підприємства, матеріальної допомоги, винагород;
3. Відрахування на соціальні заходи (код 3110) - сума сплаченого ЄСВ;
4. Зобов'язань з податків та зборів (код 3115) - загальна сума сплачених до бюджету податків і зборів;
5. Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток (код 3116) - сума сплаченого до бюджету податку на прибуток – за умови, що податок на прибуток не пов'язаний із фінансовою або інвестиційною діяльністю;
6. Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість (код 3117) - Сума сплаченого до бюджету ПДВ;
7. Витрачання на оплату авансів (код 3135) – суми передоплати (авансів) постачальникам і підрядникам за ТМЦ (роботи, послуги), які будуть поставлені (виконані, надані) для використання в операційній діяльності;
8. Витрачання на оплату повернення авансів (код 31440) - суми передоплати (авансів отриманих), повернені покупцям і замовникам;
9. Інші витрачання (код 3190) - виплати на інші напрями операційної діяльності, для відображення яких за ознаками суттєвості не можна було виділити окрему статтю, або не включені до попередніх статей Звіту.

У статті "Чистий рух коштів від операційної діяльності" (код 3195) відображається результат руху коштів від операційної діяльності, тобто різницю між надходженнями та витрачаннями [17].

В другому розділі відображається результати підприємства від інвестиційної діяльності, а саме:

Надходження від:

1. Реалізації фінансових інвестицій (код 3200) в даній статті відображено надходження від продажу акцій, часток у капіталі або боргових зобов'язань інших підприємств (окрім надходжень за такими інструментами, які визнаються еквівалентами грошових коштів або утримуються для дилерських або торговельних цілей).

Витрачання на придбання:

1. Необоротних активів (КОД 3260) в даній статті відображено виплати для придбання (створення) основних засобів, НМА та інших необоротних активів (окрім фінансових інвестицій). А також суми сплачених відсотків, якщо вони включені у вартість створення необоротних активів. [17].

У статті " Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності» (код 3295) відображається результат руху коштів від інвестиційної діяльності, тобто різницю між надходженнями та витрачаннями.

В другому розділі відображається результати підприємства від фінансової діяльності, а саме:

Надходження від:

1. Отриманих позик (код 3305) в даній статті відображено Надходження кредитів, позик, векселів, облігацій, інших видів короткострокових і довгострокових зобов'язань, не пов'язаних з операційною та інвестиційною діяльністю.

Витрачання на:

1. Погашення позик (КОД 3350) в даній статті відображено Погашення кредитів, позик, фінансової допомоги, виданих боргових цінних паперів. Якщо овердрафт відображається за Кт 311 або Кт 312 (без використання субрахунка 601, 602), його погашення повинне відображатися в даному рядку.

2. Витрачання на сплату відсотків (код 3360) - Сплата відсотків за користування позиковим капіталом (окрім сум сплачених відсотків, що капіталізуються).

У статті " Чистий рух коштів від фінансової діяльності» (код 3395) відображається результат руху коштів від фінансової діяльності, тобто різницю між надходженнями та витрачаннями.

Підсумковою статтею даних трьох розділів є «Чистий рух грошових коштів за звітний період», в якій відображено сума різниць між сумою грошових надходжень та видатків, відображених у статтях: «Чистий рух коштів від операційної діяльності», «Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності» та «Чистий рух коштів від фінансової діяльності» [17].

Також, в Звіті про рух грошових коштів відображено залишок коштів на початок року, вплив змін валютних курсів на залишок коштів та залишок коштів на кінець року.

Даний звіт обов'язково затверджується та підписується керівником підприємства та головним бухгалтером.

Отже, узагальнена інформація про операції з грошовими коштами відображається в Балансі підприємства, Звіті про фінансові результати та Звіті про рух грошових коштів. Баланс вміщає в собі інформацію про залишки грошових коштів і їх еквівалентів в національній та іноземній валюті на початок і кінець звітного періоду. Звіт про фінансові результати відображує результати господарської діяльності підприємства за звітний період. Звіт про рух грошових коштів дозволяє побачити зміни, які відбулися з грошовими активами протягом звітного періоду, а також демонструє зміни у величині грошових коштів.

2.3 Методика аудиту грошових коштів підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна»

Аудит фінансової звітності є невід'ємною частиною будь-якої системи бухгалтерського обліку.

Загалом мета аудиту підприємства полягає у наданні правдивої інформації про стан фінансовий підприємства, аналізі функціонування внутрішнього контролю з особливою увагою дотримання встановлених процедур обігу та затвердження фінансової документації, також у наданні аудитором точної інформації щодо законності обігу грошових коштів підприємства, а також відповідності їх обліку щодо чинного законодавства [58].

В процесі своєї діяльності підприємства вступають у взаємовідносини, які супроводжуються певними розрахунками. Для здійснення таких розрахунків використовують грошові кошти, під якими розуміють готівку, кошти на рахунках в банку та депозити. Тому важливою складовою аудиторської перевірки фінансово-господарського стану підприємства є аудит грошових коштів, який

поділяється на аудит касових операцій, аудит операцій на поточному рахунку та аудит операцій на валютному та інших рахунках у банках. Дослідження цих напрямків дозволить нам зробити висновки щодо доцільності та ефективності використання грошових коштів клієнтом. Основним завданням аудиту каси і касових операцій є:

- забезпечення належних умов зберігання готівки;
- дотримання своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті;
- правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів;
- дотримання умов видачі готівки підзвіт на операційні і господарські витрати та інші потреби підприємства;
- своєчасності та повноти оприбуткування грошей;
- перевірка стану обліку касових операцій, тощо [2].

Основними документами, які підлягають вивченню під час перевірки касових операцій є касові книги, звіти касира, прибуткові і видаткові касові ордери і виправдовуючі документи, додані до них, банківські виписки по поточних та інших банківських рахунках, інші банківські документи, чекові книжки, корінці використаних чеків і анульовані чеки, журнали реєстрації касових ордерів, а також реєстри синтетичного обліку і звіти.

У своїй роботі аудитор застосовує різні методи фактичного і документального контролю за грошима, перш за все він перевіряє наявність системи внутрішнього аудиту і ефективність їх функціонування, від яких залежить обсяг перевірки, її особливості тощо. Одним з таких методів є опитування. Якщо під час опитування буде виявлено незбіг у відповідях на поставлені аудитором запитання це може свідчити про слабкі сторони внутрішнього контролю. Також важливим способом отримання даних є тестування за раніше підготовленими питаннями. За результатами тестування встановлюється фактичне ставлення адміністрації до організації обліку і

забезпечення збереження і цільового використання грошових коштів на підприємстві. Аудитор перевіряє облік грошових коштів за узгодженою програмою [10].

Рис. 2.4 Етапи аудиту касових операцій

За результатами перевірки підприємства у разі виявлення порушень аудитор повинен їх класифікувати:

- за формальними ознаками (порушення визначеного порядку ведення облікових реєстрів);
- за суттю (підроблені бухгалтерські записи).

Інвентаризація активів і зобов'язань на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» проводиться відповідно до Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 18.11.2016 р. № 879. Голова і

склад робочих інвентаризаційних комісій затверджуються розпорядчим документом керівника підприємства, у нашому випадку – Наказом. Також Наказом затверджуються об'єкти, періодичність та строки проведення інвентаризації у фінансовому звітному році [14].

Для забезпечення збереженості коштів більшість розрахунків рекомендується проводити в безготівковій формі. Незважаючи на демократизацію розрахунків з використанням готівки, основну частину платіжного обігу більшості підприємств становить безготівкова форма розрахунків. Звідси потреба у здійсненні постійного контролю за рухом грошових коштів на рахунках у банку.

Приступаючи до контролю на поточному та валютному рахунках у банку необхідно систематизувати детальну програму аудиторської перевірки, яка має в себе включати:

- фіксування кількості поточних, валютних, розрахункових та інших рахунків в установах банку, відповідності господарських операцій, які відображаються на вказаних рахунках;
- перевірка термінів оприбуткування грошових коштів, що надійшли на рахунки підприємств, своєчасності перерахування податків до бюджету й обов'язкових платежів;
- перевірка правильності кореспонденції рахунків за банківськими операціями [58].

Об'єктом ревізії на рахунках виступають: витяги банків з відповідних рахунків із додатками, копії платіжних доручень, доручень-вимог, заяв на виставлення акредитива, книжки грошових і розрахункових чеків, книги аналітичного обліку інших грошових коштів, облікові реєстри та баланс.

Перед перевіркою ревізор повинен отримати у відділенні банку засвідченні довідки про залишки коштів на відповідних рахунках, а також встановити наявність у справах бухгалтерії підприємства всі банківські виписки. Так робиться тому, що на практиці бувають випадки, коли з метою

приховування зловживань у безготівкових розрахунках окремі виписки знищуються, фальсифікуються записи в них шляхом підчищань та виправлень. Для встановлення таких фактів зловживань доцільно застосовувати метод зустрічної перевірки документів і порівняння операцій, відображених на рахунках бухгалтерського обліку і у виписках банку. Якщо ж буде виявлено відсутність окремих аркушів витягів банку у справах бухгалтерії потрібно вимагати від банку засвідчені дублікати. Також з'ясовують, чи немає випадків розходжень (пропусків) у датах одержання грошей із банку за чеками і оприбуткування їх у касі. У разі виявлення таких фактів ревізор має встановити причини і винних осіб[32].

Ревізують операції за іншими рахунками в банку: звіряють за кожним таким рахунком залишки та обіги за витягами банку з обліковими даними. Під час перевірки операцій з оплати рахунків, пов'язаних з транспортними витратами, необхідно користуватись основними умовами, які регулюють взаємні відносини з постачальниками і транспортними організаціями.

З'ясовується також правильність кореспонденції рахунків із зарахування грошових коштів на рахунки в банках, своєчасність виділення ПДВ за оприбуткованими сумами виручки, авансів та ін. Суми, що не підтверджені документально, повинні враховуватись на рахунку «Розрахунки за претензіями».

Також з'ясовують, чи немає випадків розходжень (пропусків) у датах одержання грошей із банку за чеками і оприбуткування їх у касі. Ревізуючи операції з чеками, важливо встановити їх тотожність із даними обліку, а також відповідність суми коштів на придбання чекових книжок із сумою витрат на оплату транспортних послуг цими чеками. У разі виявлення таких фактів ревізор має встановити причини і винних осіб.

Аналогічно здійснюється контроль операцій щодо списання грошових коштів з поточного рахунку та інших банківських рахунків. Особлива увага приділяється своєчасності й повноті оприбуткування в касу отриманих з банку

готівкових грошей, законність перерахування коштів на рахунки постачальників та інших кредиторів. Такі операції мають бути підтверджені документально. Перевіряючи видаткові банківські документи, необхідно групувати в окремій відомості всі сплачені штрафи, неустойки та інші платежі, пов'язані з порушенням умов контракту. Це дасть змогу надалі виявити повноту відображення їх на відповідних рахунках і проаналізувати заходи, які здійснили підприємства щодо стягнення з винних осіб сум завданого збитку.

Також підприємство може відкривати в банку акредитив, тому контролюючи розрахунки за акредитивами, доцільно зіставити залишки сум і оборотів за виписками банку з записами в реєстрах бухгалтерського обліку. Одночасно необхідно з'ясувати, чи передбачена ця форма розрахунків умовами контракту, чи використовується постачальниками як санкція за несвоєчасні платежі. Потім перевіряється повнота і своєчасність використання і повернення залишку акредитива, а також повнота оприбуткування матеріальних цінностей, які надійшли постачальнику[32].

При проведенні аудиту на ТОВ «Суффле Агро Україна» щодо перевірки операцій з грошовими коштами не було виявлено порушень.

Отже, проведення дослідження фінансової звітності - це складний процес, що вимагає відповідної кваліфікації, компетенції та досвіду аудитора, а також відповідного знання законів, правил бухгалтерського обліку, таких як міжнародні стандарти фінансового аудиту або політики, на які оперують функціонування конкретного підприємства.

Аудитор під час планування дослідження фінансової звітності необхідно влучно зробити вибір методу і випробування, не менш важливим є той факт, що в ході дослідження можна повністю змінити методи або ж модифікувати їх.

Таким чином, методика аудиту може бути представлена наступним чином:

1) для початку відбувається створення шаблону, який включає в себе: опрацювання плану аудиту, зібрання і аналізів документації, приготування списку питань;

- 2) інтерв'ю, дослідження записів;
- 3) визначення невідповідності;
- 4) опрацювання звіту;
- 5) профілактика та корегування недоліків;
- 6) погодження проведеного аудиту;
- 7) аналіз процесу безперервного вдосконалення;
- 8) приведення системи до бажаного стану.

На підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» дотримуються саме такої методики аудиту грошових коштів. Для того, щоб забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і звітності проводиться інвентаризація грошових коштів. Точний час і порядок проведення аудиту, а також відповідальні особи визначаються окремим письмовним розпорядженням, згідно Наказу про облікову політику підприємства.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

3.1. Напрями вдосконалення організації та здійснення обліку грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»

Криза платежів, погіршення платоспроможності підприємств, великий відсоток заборгованості підприємств перед партнерами, державою і своїми працівниками, саме так можна охарактеризувати сьогодення розвитку економіки України. Цьому сприяє недостатнє володіння керівництвом методами управління грошовими коштами підприємства. Можна отримати позитивний фінансовий результат, але при цьому вчасно не отримати оплату від покупців, і, як наслідок, не мати можливості розрахуватися навіть за тими зобов'язаннями, що виникли в результаті витрат, пов'язаних з очікуваними і вже одержаними доходами.

Бухгалтерській облік включає в собі дослідження з обліку грошових потоків і грошових коштів. Дані дослідження здійснюються у взаємозв'язку з юридичним, економічним напрямом, а також із зовнішнім середовищем в системі бухгалтерського обліку. Разом з тим, усі ці питання є невід'ємною частиною системи управління грошовими коштами підприємства, яка включає:

- облік грошових коштів, що забезпечує складання звітів про надходження грошей, їх використання та залишок;
- здійснення фінансового аналізу, який має на меті оцінку інвестицій, складання фінансових планів, що визначають потреби в капіталі, виявлення джерел їхнього покриття, аналіз грошових потоків, а також оцінка проекту з погляду ліквідності, ефективності, фінансового ризику;
- здійснення планування грошових потоків, що полягає у визначенні можливих джерел надходження коштів і напрямків їх витрат;

- прогнозування грошових потоків, який розробляється на основі планування майбутніх готівкових надходжень і виплат на різні проміжки часу;
- прийняття управлінських заходів щодо оптимізації грошового потоку;
- система контролю за грошовими активами [61].

Загалом перераховані складові зазначеної системи в цілому відпрацьовані і активно застосовуються на вітчизняних підприємствах, у тому числі і на ТОВ «Суффле Агро Україна», але прогнозування грошових потоків та їх контроль ще не знайшли широкого застосування. Ця ситуація слугує є підґрунтям для підвищення ефективності управління грошовими коштами підприємств та ефективності їх господарювання в цілому.

Система бухгалтерського обліку повинна не лише надавати певну інформацію про кошти, а й бути здатною давати відповіді на всі питання, як економічного, так і правового характеру. Яскравим прикладом цього є гроші, що відображаються в бухгалтерському обліку.

Тому наявні наступні проблеми організації обліку грошових коштів як: визнання та класифікація грошових коштів, організація контролю за збереженням та використанням грошей, правильне їх відображення у фінансовій звітності, оптимізація надходжень і виплат готівки та створення інформаційної бази даних для аналізу отриманих і втрачених вигоди від цих заходів та використання інформації для управління.

Кошти, які не використовуються для операцій протягом одного року або на протязі операційного циклу в наслідок обмежень, необхідно виключити зі складу оборотних активів і відображати як необоротні активи. Тому, що така вимога міститься як у міжнародних, так і в національних стандартах бухгалтерського обліку. На практиці ж не завжди цьому питанню приділяється належна увага, що призводить до порушення принципів поділу активів на оборотні і необоротні і, як наслідок – викривлення показників фінансової

звітності, коефіцієнтів, що розраховуються на її основі і негативно впливає на обґрунтування і прийняття управлінських рішень.

Грошові потоки відіграють важливу роль для фінансової діяльності підприємства, а тому це актив, який більше всього можливий для зловживання. Саме тому завданням адміністрації є запровадження системи внутрішнього контролю. Ефективне функціонування системи внутрішнього контролю дозволяє вирішити низку проблем суб'єкта господарювання, а саме: забезпечення прийняття адекватних обґрунтованих управлінських рішень, оптимізація процесів фінансово-господарської діяльності, попередження, виявлення та усунення відхилень в інформації, що подається зацікавленим особам [28].

В першу чергу належне функціонування системи внутрішнього контролю залежить і від працівників, яким доручена відповідальна робота, а тому потрібно удосконалювати систему відбору, найму, просування по службі, навчання та підготовку кадрів. Що на мою думку забезпечить високу кваліфікацію відповідного персоналу.

Серед складових внутрішнього контролю значне місце посідає аудит Балансу та Звіту про фінансові результати, які являються основними формами фінансової звітності підприємства. Проте не менш важливим завданням є розгляд методики проведення аудиту Звіту про рух грошових коштів, тому що цей звіт дозволяє не лише детально розкрити зміст основних статей Балансу та Звіту про фінансові результати, а й містить дані окремих аналітичних рахунків бухгалтерського обліку. Ці дані потребують особливої уваги, якщо їх неправильно віднести до операційної, інвестиційної та фінансової діяльності є ризик їх недостовірного відображення і невідповідності реальному стану справ на підприємстві[24].

Системний аналіз грошових потоків має ґрунтуватися на послідовному дослідженні грошових потоків, яке передбачає проведення аналізу: ліквідності балансу; показників оцінки ліквідності підприємства; Звіту про рух грошових

коштів; показників ділової активності; групи аналітичних фінансових коефіцієнтів, які характеризують грошові потоки. Він може бути використаний у практичній діяльності, що сукупно забезпечить деталізоване дослідження грошових потоків підприємства, допоможе визначити тенденції і закономірності їх формування для створення системи економічної безпеки підприємства.

Також одним із важливих елементів внутрішнього контролю є: процедури контролю, середовище контролю і система обліку. Важливим елементом бюджету грошових коштів є календар інкасації дебіторської заборгованості. Неякісне виконання і уповільнення інкасації дебіторської заборгованості негативно впливає на фінансовий стан і платоспроможність підприємства, а тому є очевидним необхідність застосування методів її прискорення. Впровадження заходів щодо прискорення інкасації дебіторської заборгованості має значно підвищити ефективність управління грошовими коштами.

Отже, серед проблем організації обліку грошових коштів можна виділити наступні: визнання та класифікація грошових коштів, правильне їх відображення у фінансовій звітності, організація контролю за збереженням та використанням грошей, оптимізація надходжень і виплат готівки та створення інформаційної бази даних для аналізу отриманих і втрачених вигоди від цих заходів, використання інформації для управління. Розгляд методики проведення аудиту Звіту про рух грошових коштів на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» - це не менш важливе завдання, оскільки цей звіт не тільки детально розкриває зміст основних статей Балансу і Звіту про фінансові результати, а й містить дані окремих аналітичних рахунків бухгалтерського обліку. Ці дані потребують особливої уваги, оскільки їх необхідно правильно віднести до операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

3.2. Вдосконалення методики складання звіту про рух грошових коштів ТОВ «Суффле Агро Україна»

Складання фінансової звітності є завершальним процесом в обліку грошових коштів. Звітність відображається у формі таблиці, саме вона є завершальним етапом облікової роботи. У таблиці зазвичай зазначають обсяг і результати фінансової діяльності підприємства. Фінансова звітність визначена НП (С)БО 1 як бухгалтерська звітність. Метою такої звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства.

На досліджуваному підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна», як ми вже ознайомились вище, бухгалтерський облік ведеться згідно з принципами та методами, передбаченими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Наказом генерального директора встановлюються правила і графік бухгалтерського документообігу, а також він затверджує перелік посад, котрі мають право одержувати і видавати товарно-матеріальні цінності. На фінансового директора покладається обов'язок ведення управлінського обліку та складання управлінської звітності.

Фінансова звітність бути зрозумілою користувачам та в ній повинна бути зазначена наступна інформація:

- назву підприємства;
- дату звітності та звітний період;
- валюту звітності та одиницю її виміру;
- облікову політику підприємства та її зміни;
- аналітичну інформацію щодо статей фінансових звітів;
- консолідацію фінансових звітів;
- припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності;
- обмеження щодо володіння активами;

- участь у спільних підприємствах;
- виявлені помилки та пов'язані з ними коригування;
- іншу інформацію [53].

На основі зробленого аналізу звітності ТОВ «Суффле Агро Україна», можемо побачити, що було дотримано основні вимоги до інформації, яка відображена у звітності.

За умови, якщо інформація яка подана в звітності впливає на вартісну оцінку об'єкта або на рішення суб'єктів, то дана інформація є практичною.

Одним із важливих елементів звітності є такі вимоги, а саме: своєчасність, реальність, ясність, методика відображення показників, порівняння звітних показників з минулорічними. До якісні показників фінансової звітності відносять: інформація, яка надана у фінансових звітах, повинна зрозуміла і розрахована на єдине тлумачення її користувачами, але за умови, що дані користувачі мають досить знань та зацікавленості у сприйнятті даної інформації.

Порівнюваність інформації характеризує можливість користувачам звітності порівнювати фінансові звіти підприємства за різні періоди та фінансові звіти різних підприємств. Таке порівняння дозволяє оцінити динаміку розвитку підприємства, визначити його місце на ринку. Передумовою зіставленості є наведення відповідної інформації попереднього періоду та розкриття інформації про облікову політику і її зміни[60].

Однією з таких невід'ємних умов, як своєчасності складання і подання характеризує корисність фінансової звітності. Несвоєчасність подання інформації користувачам, призводить того, що найдостовірніша інформація втрачає значення та не є актуальною. Виходячи з цього, всі типи фінансової звітності повинні складатися та надаватися для користувачі в вказані строки, задля забезпечення їх ефективного використання в прийнятті управлінських рішень. Тому у фінансовій звітності повинна відображатися інформація про дату складання даного звіту станом на певний період який він охоплює. Якщо

за певних причин дата складання фінансового звіту інша від дати звітнього періоду, то це повинно бути розкрито у примітках до фінансової звітності.

Фінансова звітність є дійовим засобом управління у тому випадку коли вона має єдиний грошовий вимірник. Коли грошова одиниця звітності різниться від валюти, в якій ведуть бухгалтерський облік, підприємство повинно дати роз'яснення в фінансовій звітності за яких причин це сталося та які методи були використані в переведення звітності з однієї валюти в іншу.

Підприємство облікову політику відображає шляхом описування принципів оцінки статей звітності та методів обліку щодо окремих статей звітності [53].

Так як ТОВ «Суффле Агро Україна» є представництвом іноземного суб'єкта господарської діяльності інформація, яку необхідно розкрити, наводиться у примітках до річної фінансової звітності. У примітках відображають облікову політику підприємств, інформацію у звітах, що розкрита відповідно до положень, а також інформація яка має додатковий аналіз статей звітності.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Проміжна звітність складається щоквартально наростаючим підсумком з початку звітнього року в складі балансу та звіту про фінансові результати. Баланс підприємства складається за станом на кінець останнього дня кварталу (року). Таким чином, за періодичністю складання і подання звітність поділяється на внутрішньорічну, місячну, квартальну, піврічну, дев'ятимісячну та річну. Внутрішньорічну звітність називають поточною звітністю, або періодичною. Фінансова звітність підприємства використовується самими власниками, для аналізу та контролю за виконанням договірних зобов'язань, аналізу господарської діяльності, для складання планів на майбутнє. Проаналізувавши звітні періоди ТОВ «Суффле Агро Україна» можна відмітити наявність дотримання встановлених норм, щодо подання фінансової звітності, під час дослідження підприємства не було виявлено жодних порушень і також

уся інформація щодо діяльності ТОВ «Суффле Агро Україна» була доступна та висвітлена.

Для управлінського обліку, було б доцільно в звіті про рух грошових коштів підприємства відображати інформацію поквартально, це дасть змогу побачити за рахунок якого періоду відбулося змінення показників в звітності. Та на основі цього, приймати управлінські рішення.

Якщо правильно побудувати форми фінансової звітності таким чином, щоб максимально спростити вивчення відображених в них господарських взаємозв'язків можна досягнути підвищення рівня аналітичності фінансової звітності [61].

Бухгалтерський баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства на певну дату, який показує у грошовому еквіваленті його господарські засоби (активи) та джерела їх утворення (зобов'язання і власний капітал). Оцінка даної форми звіту надасть нам можливість виявити такі напрямки її удосконалення як:

- необхідність виділення окремими статтями підсумків фінансової, інвестиційної діяльності;
- введення статті «Використання прибутку» з поглибленим розкриттям сум в примітках до фінансової звітності та «Нерозподілений прибуток (збиток)», що дозволить більше пов'язати між собою баланс та звіт про фінансові результати [60].

Звіт про рух грошових коштів є основним звітом, який відображає рух грошових коштів, а саме надходження та вибуття протягом звітного періоду, окремо видам діяльності.

ТОВ «Суффле Агро Україна» відноситься до великих підприємств. Задля деталізації інформації про рух грошових коштів пропонуємо використовувати як прямий так і непрямий метод. Також було б доцільно, складати Звіт за прямим методом вести облік вибуття та надходження коштів окремо за

касовими операціями та за банківськими рахунками, це дасть змогу контролювати склад грошових коштів та їх використання.

Оскільки в Україні в звіт не включені еквіваленти грошових коштів, що зроблено, наприклад, в Німеччині для цінних паперів, терміном реалізації не більше 3-х місяців, такий порядок також необхідно передбачити [53].

Одним із не менш важливих елементів фінансової звітності в якій відображають інформацію про грошові кошти підприємства є примітки до річної фінансової звітності за рік. Більш деталізоване відображення грошових коштів за їх видами та виникнення їх в процесі певних видів діяльності дасть змогу більш точно та достовірно приймати управлінські рішення та зробить інформацію яка надана більш доступнішою та зрозумілішою для користувачів.

Отже, для того щоб звітність була дійовим засобом управління та контролю, вона повинна відповідати всім вимогам, що висувуються до обліку. Вона має достовірно відображати ресурси підприємства, їх використання і фінансові результати діяльності. Показники звітності повинні бути об'єктивними, обґрунтовані перевіреними даними поточного обліку і підтверджені відповідними документами. Своєчасність складання та подання звітності – невід'ємна умова її корисності. Найбільш достовірна інформація втрачає своє значення, якщо вона надана користувачам несвоєчасно, тому звітність повинна складатися і подаватися відповідним органам у строки, встановлені нормативними актами, які забезпечують ефективне її використання для управління та контролю.

3.3 Напрями вдосконалення використання сучасних інформаційних технологій в процесі аудиту грошових коштів підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна»

Відповідно до концепції підприємства XXI століття всі ресурси дані, процедури управління, управління та регулювання виробничими процесами

обробляються з використанням комп'ютерних технологій. Організація фінансово-бухгалтерського обслуговування на сучасному підприємстві перш за все – ефективне управління роботою для швидкого обігу документів та ефективного формування фінансово-бухгалтерської інформації.

Для забезпечення достовірної і точної інформації про рух коштів необхідно:

- правильна організація, своєчасне законне проведення безготівкових і готівкових розрахункових операцій;
- своєчасне та правильне документування операцій із руху грошових коштів;
- забезпечення зберігання і контроль над їх цільовим використанням;
- своєчасне проведення інвентаризації грошових коштів та відображення її результатів в обліку;
- своєчасне і повне відображення в документах і регістрах бухгалтерського обліку руху коштів у касі підприємства і на рахунках у банку;
- суворе дотримання встановлених правил ведення касових операцій і здійснення розрахунків між суб'єктами господарської діяльності [28].

Проаналізувавши діяльність суб'єктів господарювання можна виокремити ряд проблем щодо руху і наявності грошових коштів, а саме: визначення та класифікація грошових коштів, правильне їх відображення у фінансовій звітності, послаблена система контролю над процесом збереження та використання грошових коштів, оптимізація надходжень і виплат готівки та формування інформаційної бази даних для аналізу отриманих і втрачених вигоди від проведених операцій, повнота та своєчасність відображення в системі обліку руху грошових коштів, ухилення від оподаткування використанням не облікових грошових коштів.

Тому для контролю за використанням коштів з метою контролю в області обліку і в області дотримання законодавства застосовують внутрішні та зовнішні перевірки. Для того щоб перевірки носили високоякісний та оперативний характер на підприємствах, зокрема і ТОВ «Суффле Агро Україна», впроваджено автоматизовані інформаційні системи обліку (АІСО) на основі комп'ютеризації. Для більшості підприємств цей процес починається з автоматизації саме бухгалтерського обліку[28].

Ринок ІТ-послуг динамічно розвивається, а асортимент компаній, що розробляють і впроваджують програмне забезпечення, включає в себе високорозвинені і якісні програми, що відповідають очікуванням малих, середніх і великих господарюючих суб'єктів. Ці програми також включають модулі з діапазону бухгалтерського обліку і фінансового аналізу. Пропоновані рішення не настільки великі, і крім основних функцій обліку та звітності, вони також мають модулі, що підтримують бюджет, найчастіше на основі простих фінансово-бухгалтерських системах.

Початком автоматизованого ведення бухгалтерського обліку можна вважати момент виокремлення п'ятої форми ведення обліку - комп'ютерної або ж автоматизованої. Дослідження показали, що деякі автори поділяли дану форму обліку ще на два підвиди: таблично-автоматизовану і діалогово-автоматизовану [60].

Підтримка процесів фінансового обліку вимагає великої мобільності і доступу в будь-який час і в будь-якому місці. Для цього економічні одиниці використовують інфраструктуру «в хмарі», встановлюючи там весь свій облік. Використання документів, звітів в електронній версії з постійний доступ до системи зі смартфона або планшета стає в цілому поширеним явищем.

На підставі бухгалтерських книг бухгалтери зобов'язані надавати інформацію і складати звіти для потреб різних установ. Для цього вони розробляють дані в різних форматах запису. Однак не всі вони підходять для автоматичної передачі даних. Це не практично через те, що одержувачі читають

дані як текстовий блок, без можливості автоматичного розрізнення вмісту окремих елементів. І тому був розроблений новий формат обміну інформацією, що забезпечує:

- простоту їх обробки;
- прозорість та уніфікація;
- порівнянність даних, отриманих від різних господарюючих суб'єктів.

У відповідь на постійно мінливі потреби та глобальні проблеми повстав новий стандарт XBRL – Xensible Business Reporting Language (розширена мова фінансової звітності), створена міжнародним консорціумом, до якого входять компанії з фінансової індустрії, нових інформаційних технологій, а також представники урядових установ і організацій, відповідальних за фінансові ринки. Завдання XBRL полягає в тому, щоб передавати одержувачам, в тому числі державним установам, електронні дані, одночасно впізнавані через всіх користувачів. Цей стандарт в даний час є областю інтересів Комітету міжнародних стандартів звітності і робота над його реалізацією триває. Широке впровадження стандарту XBRL дозволить аналітикам фінансовим, інвесторам, бухгалтерам, урядовим установам, зацікавленим сторонам і внутрішнім користувачам доступ до даних, їх прийняття та порівняння конкретної інформації, що надходить з різних господарських одиниць довільними методами, які, як правило, дуже трудомісткі. Переваги його реалізації стосуються перш за все, автоматичне копіювання даних для аналізу, що допоможе усунути деякі помилки і скоротити час, що витрачається на ручне введення даних. Автоматизація цих процесів дозволить підвищити ефективність спілкування господарюючого суб'єкта з навколишнім середовищем. Саме тому вважаю ефективним впровадження пробної версії XBRL і роботу фінансової звітності ТОВ «Суффле Агро Україна» [60].

Причини, які спонукають підприємства застосовувати інформаційні системи і технології в області бухгалтерського обліку, з одного боку, пов'язані

з бажанням керівництва збільшити продуктивність щоденної роботи або для усунення їх повторного проведення, скорочення часу закриття щомісячних звітів, розробка обраних звітів і звітів в різних ракурсах, зниження ризику невідповідності за рахунок використання міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку, проведення поглибленого аналізу за короткий проміжок часу, а також збір і обробка будь-якої інформації. [16].

Проте впровадження сучасних рішень пов'язане з деякими незручностями і утрудненнями до яких відноситься: трудомісткість вибору партнера по впровадженню, вибір співробітників, які є ключовими користувачами, також збереження систематичного та хронологічного обліку шляхом перезаписуваного використання на дисках без збереження сліду внесення змін, обмеження зайнятості в бухгалтерії, підбір кваліфікованих кадрів та можливість помилок користувачів через незрозумілість системи.

Сучасне програмне забезпечення для автоматизації обліку розвивається у двох різних напрямках: програми електронних таблиць або електронні бази даних (Excel, Access корпорації Microsoft, SQL, Quattro Pro фірми Borland, SuperCalc фірми Computer Associates, Lotus корпорації Lotus Development Corp.) і безпосередньо бухгалтерські програми [23].

На ринку програмного забезпечення представлено широкий спектр програм по автоматизації бухгалтерського обліку, проте ТОВ «Суффле Агро Україна» застосовує лише Enterprise Resource Planning System (ERP) – це корпоративна інформаційна система (КІС), призначена для автоматизації обліку й керування. Зазвичай ERP-системи будуються за модульним принципом і в тому або іншому ступені охоплюють всі ключові процеси діяльності компанії. Світовим стандартом ERP-систем стало німецьке програмне забезпечення компанії SAP та його модулі.

В підприємствах персональні комп'ютери можуть використовуватися для проведення перевірки економічних суб'єктів. При цьому використання комп'ютерів в обліку навіть без використання спеціалізованого програмного

забезпечення може включати такі види робіт: друк типових форм аудиторських документів, виконання нескладних розрахунків, перевірка окремих розрахунків виконуваних на різних ділянках обліку комп'ютерної системи бухгалтерського обліку, формування реєстрів бухгалтерського обліку й альтернативного балансу з використанням електронної бази даних клієнта, тощо[60].

Автоматизованих інформаційних систем охоплює облік грошових коштів. Основна мета функціонування комп'ютерної системи обліку грошових коштів як складової комп'ютерних інформаційних систем підприємства – забезпечити керівництво підприємства фінансовою інформацією для прийняття обґрунтованих рішень при виборі альтернативних варіантів використання обмежених ресурсів [20, с. 172]. Для обліку грошових коштів за видами діяльності пропонується запровадити багаторівневий аналітичний облік, який забезпечує можливість конкретизувати інформацію про рух грошових коштів за їх джерелами, обсягами надходження та витрачання. Ця пропозиція дозволяє керівництву підприємства оперативно отримувати інформацію про рух грошових коштів і своєчасно впроваджувати необхідні заходи у разі виникнення певних негативних явищ.

Створення електронних первинних даних по підприємствах, здійснюється в місцях їх виникнення.

Процес обробки інформації з електронних документів здійснюється згідно з алгоритмами програмного забезпечення системи електронного обліку, з відповідним контролем із сторони бухгалтера, який контролює правильність відображення в обліку господарських операцій. Зазначимо, що багато програм надають користувачам можливість налаштувати алгоритм формування проведення. При цьому процес моделювання бухгалтерських проводок, як правило, не доступний для рядового бухгалтера-користувача, однак їх використання не означає, що комп'ютер повністю заміняє працівника на етапах обробки облікової та економічної інформації, хоча це, мабуть, найбільш раціональний варіант інформаційного забезпечення автоматизованої системи

управління. Виходячи з цього, ми не погоджуємось із деякими вітчизняними вченими-економістами, які вважають, що для ефективнішої автоматизації облікового процесу необхідно відмовитися від участі працівника у процесі формування облікової інформації, тому від визначених рішень користувача, що встановлює значення реквізитів документів, залежить порядок їх подальшої автоматичної обробки і, отже, ймовірність підсумкової інформації. Так, наприклад, при створенні електронних форм прибуткових касових ордерів у типовій конфігурації «SAP London 740», користувач повинен вибрати кореспондуючий рахунок у відповідності з характером операції, об'єкти аналітичного обліку вказати суму операції, вид руху грошових коштів і визначити значення деяких інших реквізитів в цьому документі. Після цього, заповнені прибуткові ордери можуть бути виведені на друк, записані і проведені на підставі встановлених раніше налаштувань ведення обліку. При цьому, результат обробки залежить від значення окремих показників, які відповідають наказу про облікову політику на підприємстві [22].

Ефективність роботи бухгалтера на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» значно збільшилася б за допомогою засобів інформатизації та автоматизації документообігу, які дозволяють швидко накопичувати відповідні бази даних про результати господарської діяльності та використовувати їх для формування редагування і друку вихідних документів, квартальних, піврічних і річних звітів, а також для надання інформаційних послуг відповідним організаціям, ланкам управління щодо ефективності роботи [14].

Отже, зміни в бухгалтерському обліку відбувалися поступово і створюють еволюційний процес, за допомогою якого пропонувані рішення теоретичні та практичні були адаптовані до змін, що відбуваються в економічних процесах, забезпечуючи при цьому необхідну інформацію вдосконалення процесів, пов'язаних з веденням бухгалтерських книг і складанням фінансової звітності. XXI століття несе в собі нові розробки і зміни, які, безсумнівно, вплинуть на ведення бухгалтерських книг, завдяки

чому обсяг інформації і час її доставки будуть постійно коригуватися відповідно до поточних потреб зацікавлених сторін на всіх рівнях та і прийняття стратегічних рішень. Крім того, нові наукові рішення та можливість їх використання в економічній практиці, як також потреби господарюючих суб'єктів знайдуть своє рішення у постійно переглянутих правових нормах і міжнародних керівних принципах. За допомогою таких систем можна виконувати оцінку фактичного стану підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна», а також прогнозувати і моделювати управлінські рішення.

ВИСНОВКИ

Гроші – це специфічний товар, якому є характерним обмінюватися на будь-який інший товар, тобто є загальним еквівалентом. Грошові кошти є кошти, що зберігаються у касі або на рахунках у банку. Виділяють різні класифікації грошових коштів. Їх класифікують за певними ознаками: за видами валют, за місцем зберігання, за призначенням, за джерелами надходження, а також в залежності від напрямку і цілі використання грошових коштів підприємства, їх поділяють на: необмежені у використанні та обмежені у використанні

Документом, який регламентує облік грошових коштів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Регулювання бухгалтерського обліку в Україні складається з п'яти рівнів: I рівень – Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; II рівень – Постанови Кабінету Міністрів України, Укази президента; III рівень – П(С)БО, нормативно-правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності; IV рівень – Інструкції, положення, вказівки та методичні рекомендації Міністерства фінансів України; V рівень – Накази, розпорядження. Облік готівки, цінних паперів, чекових книжок та інших цінностей в касі підприємства та безготівкових розрахунків регулюється Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні».

При здійсненні обліку грошових коштів важливим є, як і внутрішній так, і зовнішній аудит, особливо на підприємстві, щоб здійснює контроль прибутку. Також при ефективному контролі за рухом грошових коштів, можна уникнути банкрутства, неплатоспроможності, а також отримати додатковий дохід від розміщення тимчасово вільних грошових коштів.

Бухгалтерський облік ведеться бухгалтерією підприємства, яку очолює головний бухгалтер. Кількісний склад бухгалтерії визначається штатним розписом і затверджується окремим наказом керівника підприємства.

Права та обов'язки головного бухгалтера і всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 N 996-XIV, наказом і затвердженими посадовими інструкціями. Бухгалтерський облік ведеться згідно з принципами та методами, передбаченими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік на досліджуваному підприємстві ведеться із застосуванням автоматизованої системи обліку «SAP London 740».

Для обліку грошових коштів в касі використовуються рахунок 30 «Готівка». На рахунку 30 «Готівка» у дебеті записуються операції надходження грошей до каси, а у кредиті – їх вибуття з каси. Для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках в банку, які можуть бути використані для поточних операцій використовують рахунок 31 «Рахунки в банках». За дебетом рахунку 31 відображається надходження грошових коштів, за кредитом – їх використання.

Отримані відсотки включаються до операційної діяльності. Виплачені відсотки включаються до фінансової діяльності. Для цілей звіту про рух грошових, грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів та їх еквівалентів, як зазначено вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

На ТОВ «Суффле Агро Україна» для обліку готівки в касі підприємства використовують наступні первинні документи: прибутковий касовий ордер – типова форма № КО-1; видатковий касовий ордер – типова форма № КО-2; журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів – типова форма № КО-3 та касова книга – типова форма № КО-4. Для обліку грошових коштів на рахунках банку використовують наступні первинні документи, а саме: грошові чеки та об'яви на внесок готівкою; у випадку безготівкових перерахувань - платіжні доручення, платіжні вимоги, платіжні вимоги-доручення, розрахункові чеки, акредитиви, векселі, банківські платіжні картки.

Стаття балансу гроші та їх еквіваленти в 2019 році зменшилась на 29,783 тис. грн., що у відсотковому вираженні зменшилась на 72,89%. Це є негативним явищем, адже це грошові кошти і їх еквіваленти, які не обмеженні у використанні, призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу або протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Компанія має відкриті рахунки в АТ «ІНГ Банк», АТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «Прокредит Банк». Нижче наведено деталізація залишків грошових коштів.

Компанія розміщує кошти на депозитах та поточних рахунках в банках, залежно від їхнього кредитного ризику.

Чистий грошовий потік підприємства зменшився на 65 499 тис. грн. у зв'язку із тим, що у підприємства зросли зобов'язання по погашені отриманих позик. Також у підприємства станом на 2019 рік порівняно з 2018 роком збільшився чистий рух грошових коштів від операційної діяльності на 740 998 тис. грн. та зменшився чистий рух коштів у результаті інвестиційної діяльності на 13 024 тис. грн.

Узагальнена інформація про операції з грошовими коштами відображається в Балансі підприємства, Звіті про фінансові результати та Звіті про рух грошових коштів. Баланс вміщає в собі інформацію про залишки грошових коштів і їх еквівалентів в національній та іноземній валюті на початок і кінець звітного періоду. Звіт про фінансові результати відображує результати господарської діяльності підприємства за звітний період. Звіт про рух грошових коштів дозволяє побачити зміни, які відбулися з грошовими активами протягом звітного періоду, а також демонструє зміни у величині грошових коштів.

Серед проблем організації обліку грошових коштів можна виділити наступні: визнання та класифікація грошових коштів, правильне їх відображення у фінансовій звітності, організація контролю за збереженням та використанням грошей, оптимізація надходжень і виплат готівки та створення

інформаційної бази даних для аналізу отриманих і втрачених вигоди від цих заходів, використання інформації для управління. Розгляд методики проведення аудиту Звіту про рух грошових коштів на підприємстві ТОВ «Суффле Агро Україна» - це не менш важливе завдання, оскільки цей звіт не тільки детально розкриває зміст основних статей Балансу і Звіту про фінансові результати, а й містить дані окремих аналітичних рахунків бухгалтерського обліку. Ці дані потребують особливої уваги, оскільки їх необхідно правильно віднести до операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Для того щоб звітність була дійовим засобом управління та контролю, вона повинна відповідати всім вимогам, що висуваються до обліку. Вона має достовірно відображати ресурси підприємства, їх використання і фінансові результати діяльності. Показники звітності повинні бути об'єктивними, обґрунтовані перевіреними даними поточного обліку і підтвержені відповідними документами. Своєчасність складання та подання звітності – невід'ємна умова її корисності. Найбільш достовірна інформація втрачає своє значення, якщо вона надана користувачам несвоєчасно, тому звітність повинна складатися і подаватися відповідним органам у строки, встановлені нормативними актами, які забезпечують ефективне її використання для управління та контролю.

Зміни в бухгалтерському обліку відбувалися поступово і створюють еволюційний процес, за допомогою якого пропонувані рішення теоретичні та практичні були адаптовані до змін, що відбуваються в економічних процесах, забезпечуючи при цьому необхідну інформацію вдосконалення процесів, пов'язаних з веденням бухгалтерських книг і складанням фінансової звітності. XXI століття несе в собі нові розробки і зміни, які, безсумнівно, вплинуть на ведення бухгалтерських книг, завдяки чому обсяг інформації і час її доставки будуть постійно коригуватися відповідно до поточних потреб зацікавлених сторін на всіх рівнях та і прийняття стратегічних рішень. Крім того, нові наукові рішення та можливість їх використання в економічній практиці, як

також потреби господарюючих суб'єктів знайдуть своє рішення у постійно переглянутих правових нормах і міжнародних керівних принципах. За допомогою таких систем можна виконувати оцінку фактичного стану підприємства ТОВ «Суффле Агро Україна», а також прогнозувати і моделювати управлінські рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єв С. О. Місце грошових коштів у системі управління економічною безпекою підприємства / С. О. Ареф'єв // Актуальні проблемні економіки. – 2009.. 86-90 с..
2. Аудит грошових коштів: методика та організація. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17515/> (Дата звернення: 22.08.20)
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник/ Ф.Ф.Бутинець. – : Ж: Рута, 2008. – 224 с..
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с..
5. Вдосконалення методики складання звіту про рух грошових коштів. URL: https://vuzlit.ru/521154/vdoskonalennya_metodiki_ (Дата звернення: 29.08.20).
6. Гнатенко Є.П. Проблеми обліку грошових коштів на підприємстві / Є.П. Гнатенко, А.О. Гикава // Економіка суспільства. – 2016. 424 с..
7. Голубнича Г.П. «Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення суспільних потреб в умовах глобалізації бізнесу». URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/NVUU/Ekon/2010_29_1/statti/48.htm. (Дата звернення: 10.10.20).
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>(Дата звернення: 30.08.20)
9. Дерій М. В. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок/М. В. Дерій//Економічний аналіз. – 2010. – Випуск 6. – 60-64 с..
10. Дерій М.В. Облік і контроль грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві. URL: http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv (Дата звернення: 15.09.20).

11. Дикий В. Розвиток безготівкової економіки в Україні. URL: http://management.fmm.kpi.ua/wpcontent/uploads/2017/12/Cashlesseconomy_05.12.2017.pdf (Дата звернення: 18.10.20).

12. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III. від 07.12.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (Дата звернення: 13.10.20).

13. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» №2346-III. від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text> (Дата звернення: 09.10.20).

14. Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». №2258-VIII від 01.07.2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (Дата звернення: 29.10.20).

15. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 18.09.2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Дата звернення: 15.10.20).

16. Закону України «Про застосування реєстраторів розрахунково-касових операцій у торгівлі, громадському харчуванні та послуг» №265/95ВР від 16.10.2020 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 20.10.20).

17. Звіт про рух грошових коштів: алгоритм заповнення. URL: https://www.golovbukh.ua/article/7086-zvt-pro-ruh-groshovih-koshtv#anc_2 (Дата звернення 29.10.20).

18. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», затверджена постановою правління Національного банку України № 22 від 21.01.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text> (Дата звернення 29.10.20).

19. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій» № z0893-99 від 29.10.2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (Дата звернення 01.11.20).

20. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах № 492 від 12.11.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#Text> (Дата звернення 25.10.20).

21. Кондраков Н.П. Бухгалтерский учет: [учебн. пособие] / Н.П. Кондраков. -3-е изд., перераб. и доп. - М: ИНФРА-М, 2009. - 635 с..

22. Концептуальний підхід до організації та методики проведення аудиту грошових коштів підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5750> (Дата звернення 30.09.20).

23. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку №21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (Дата звернення 02.11.20).

24. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств від 28.07.2006 р. URL: <http://www.uazakon.com/big/text892/pg1.htm> (Дата звернення 07.10.20).

25. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» №v0006626-06 від 28/07.2006 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_022 (Дата звернення 07.10.20).

26. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» від 01.01.2012 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_048 (Дата звернення 12.10.20).

27. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» від 01.01.2012 URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_019 (Дата звернення 16.10.20).

28. Напрями удосконалення обліку, аналізу та аудиту грошових коштів підприємств на базі сучасних комп'ютерних технологій URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=1636&i=13> (Дата звернення 06.10.20).

29. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07.02.13 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (Дата звернення 08.10.20).

30. Несходовський І.С. Облік грошових коштів та контроль їх виконання в підприємствах торгівлі. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ard/2009/09nisvpt.zip> (Дата звернення 12.10.20).

31. Облік грошових коштів на рахунках у банку та у касах: синтетичний та аналітичний. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17513/> (Дата звернення 08.10.20).

32. Особливості проведення аудиту грошових коштів на підприємствах. URL: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/1871.pdf> (Дата звернення 25.10.20).

33. Осовська Г.В. економічний словник [Текст] / Г.В. Осовська, О.О. Юркевич, Й.С. Завадська. – К. : Кондор, 2007. – 358 с..

34. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти - найліквідніші активи підприємства / С. Остафійчук // Науковий вісник Ужгородського університету. - 2011. - Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 2. - 215-220 с..

35. Офіційний сайт ТОВ «Суффле Агро Україна». URL: <http://www.soufflet-agro.com.ua/uk/> (Дата звернення 08.10.20).

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 12 «Фінансові інвестиції» від 26.04.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text> (Дата звернення 15.10.20).

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text> (Дата звернення 15.10.20).

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (Дата звернення 17.10.20).

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №22 «Вплив інфляції» від 28.02.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02#Text> (Дата звернення 16.10.20).

40. План рахунків бухгалтерського обліку. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/388-plan-rahunkiv.html> (Дата звернення 17.10.20).

41. Податковий кодекс України № 2755 від 02.12.2010 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Дата звернення 15.10.20).

42. Положення «Про затвердження положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» №879 від 02.09.2014 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (Дата звернення 25.10.20).

43. Положення про ведення касових операцій в національній валюті України, затверджене постановою Національного банку України №148 від 29.12.2017 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text> (Дата звернення 18.10.20).

44. Поняття грошового потоку, його склад та значення в забезпеченні кругообігу капіталу. URL <https://library.if.ua/book/52/3772.html> (Дата звернення 07.09.20) .

45. Порядок оформлення розрахункових документів і отримання їх банками. URL: <https://dl.sumdu.edu.ua/textbooks/79581/443765/index.html> (Дата звернення 01.10.20).

46. Постанова «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» № 22 від 21.01.2004. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (Дата звернення 15.10.20).

47. Постанова України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України» №495 від 20.10.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04#Text> (Дата звернення 15.10.20).

48. Постанова України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України» №508 від 16.12.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03/conv#Text> (Дата звернення 20.10.20).

49. Проблеми обліку грошових потоків на підприємстві та шляхи їх вирішення. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/43629/1/Abramchuk_oblik.pdf;jsessionid=8CE34178A52B79B02276541FEB9D0A В4 (Дата звернення 02.11.20).

50. Пушкар М.С. Фінансовий облік: [підручник] / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с..

51. Рожелюк В. М. Нормативно-правове регулювання ведення бухгалтерського обліку як визначальний чинник його організації / В. М. Рожелюк. – 2014 – 226 с..

52. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2011. – 578 с..

53. Удосконалення методики аналізу фінансової звітності підприємств URL: https://vuzlit.ru/521154/vdoskonalennya_metodiki_ (Дата звернення 20.10.20).

54. Функції та види грошей. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21874/ (Дата звернення 01.10.20)

55. Характеристика форм безготівкових розрахунків. URL: <https://buklib.net/books/30651/> (Дата звернення 14.10.20).

56. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік та оподаткування / Хом'як Р. Л., Лемішовський В. І. – Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. – 120 с..

57. Цивільний кодекс України №435-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Дата звернення 15.10.20).

58. Чорна С. І. Еквіваленти грошових коштів як об'єкт бухгалтерського обліку / С. І. Чорна // Бухгалтерський облік і аудит, 2001. – 54 с..

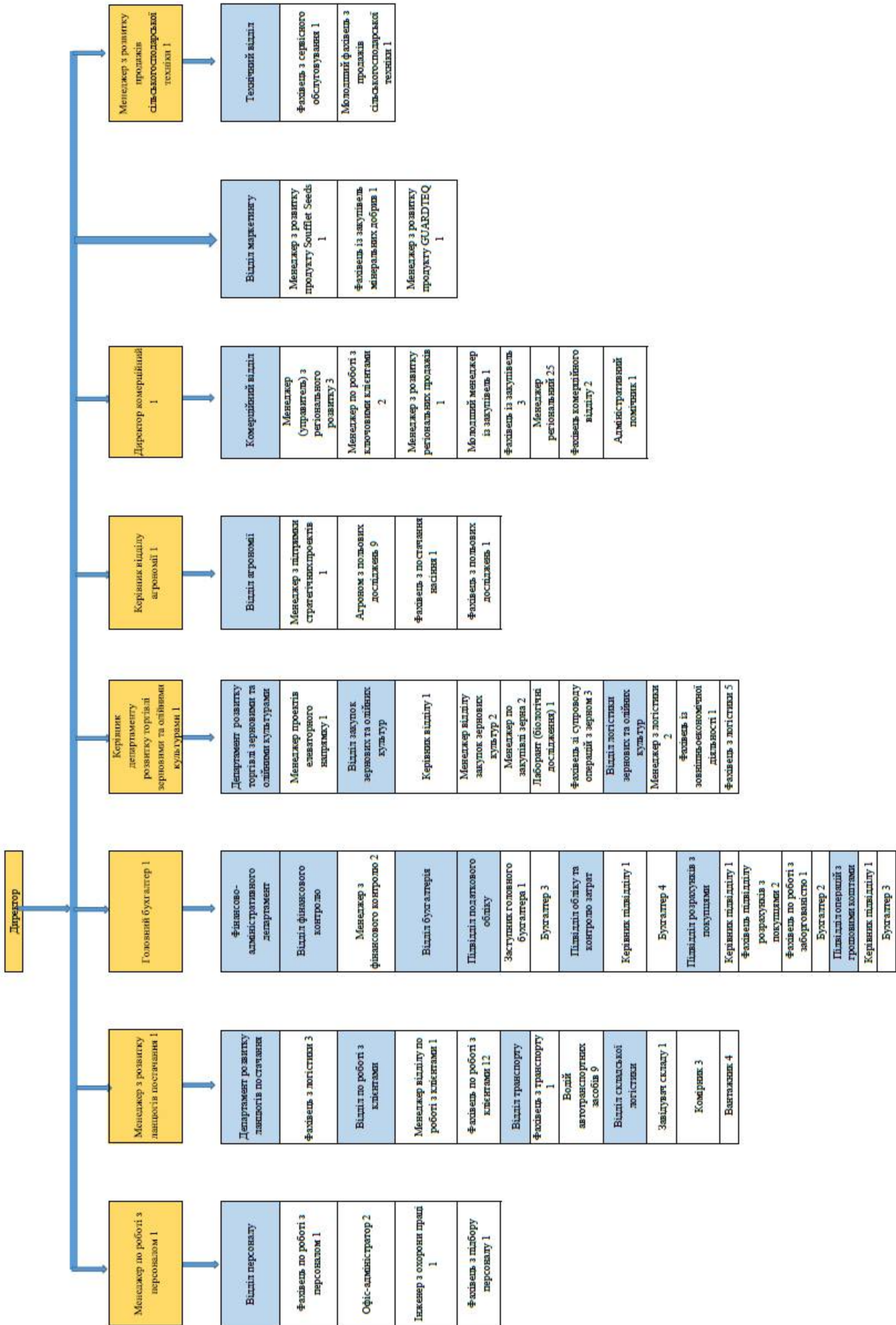
59. Чухно А. А. Природа сучасних грошей, кредиту та грошовокредитної політики / А. А. Чухно // Фінанси України. – № 1. – 2007. – 3 – 16 с..

60. Шляхи удосконалення методики складання фінансової звітності. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/208.pdf> (Дата звернення 15.10.20).

61. Шляхи удосконалення організації обліку грошових коштів на прикладі підприємств оптової торгівлі. URL: <http://oaji.net/articles/2015/2071-1435053129.pdf> (Дата звернення 15.10.20).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА» ДОДАТОК Б
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Актив	Код рядка	Примітка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	6	2,925	3,691	4,511
первісна вартість	1001		6,699	6,642	6,644
накопичена амортизація	1002		3,774	2,951	2,133
Незавершені капітальні інвестиції	1005		-	-	-
Основні засоби	1010	6	26,625	28,549	20,163
первісна вартість	1011		44,021	39,177	26,146
Знос	1012		17,396	10,628	5,983
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		-	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		-	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	7	20,082	6,998	7,283
Гудвіл	1050		-	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		-	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		-	-	-
Інші необоротні активи	1090	8	16,649	2,900	6,773
Усього за розділом I	1095		66,281	42,138	38,730
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	9	771,373	1,325,735	933,577
Виробничі запаси	1101	9	39,350	45,310	32,787
Незавершене виробництво	1102		-	-	-
Готова продукція	1103	9	1,526	2,767	1,436
Товари	1104	9	730,497	1,277,658	899,354
Поточні біологічні активи	1110		-	-	-
Депозити перестрахування	1115		-	-	-
Векселі одержані	1120		-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	945,798	632,988	642,866
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11	28,585	70,437	98,564
з бюджетом	1135	12	193,090	304,530	230,388
у тому числі з податку на прибуток	1136	12	16,232	22,167	17,378
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	116,113	98,119	41,750
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	11,076	40,859	7,519
Готівка	1166		-	-	-
Рахунки в банках	1167	14	11,076	40,859	7,519
Витрати майбутніх періодів	1170		359	282	282
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		-	-	-
у тому числі в:					
резервах довгострокових зобов'язань	1181		-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		-	-	-
резервах незароблених премій	1183		-	-	-
інших страхових резервах	1184		-	-	-
Інші оборотні активи	1190	15	10,432	10,432	12,086
Усього за розділом II	1195		2,076,826	2,483,382	1,967,032
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-	-
Баланс	1300		2,143,107	2,525,520	2,005,762

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
(в тисячах українських гривень)

Пасив	Код рядка	Примітка	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	661	661	661
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		-	-	-
Капітал у дооцінках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410		4	4	4
Емісійний дохід	1411		-	-	-
Накопичені курсові різниці	1412		-	-	-
Резервний капітал	1415		-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		101,118	(14,229)	14,751
Неоплачений капітал	1425		-	-	-
Вилучений капітал	1430		-	-	-
Інші резерви	1435		-	-	-
Усього за розділом I	1495		101,783	(13,564)	15,416
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505		-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8	11,130	350	2,034
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Благодійна допомога	1526		-	-	-
Страхові резерви	1530		-	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531		-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532		-	-	-
резерв незароблених премій	1533		-	-	-
інші страхові резерви	1534		-	-	-
Інвестиційні контракти	1535		-	-	-
Призовий фонд	1540		-	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545		-	-	-
Усього за розділом II	1595		11,130	350	2,034
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	17	1,524,307	1,937,964	1,519,823
Векселі видані	1605		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-	-
товари, роботи, послуги	1615	18	318,184	207,391	149,427
розрахунками з бюджетом	1620		-	-	761
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-	-
розрахунками зі страхування	1625		-	-	-
розрахунками з оплати праці	1630		-	-	1,627
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	19	141,153	355,854	282,471
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		-	-	-
Поточні забезпечення	1660	20	32,137	34,898	15,873
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21	14,413	2,627	18,330
Усього за розділом III	1695		2,030,194	2,538,734	1,988,312
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		-	-	-
Баланс	1900		2,143,107	2,525,520	2,005,762

Керівник

Головний бухгалтер

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Делієргієва А.Д.

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА» ДОДАТОК В
ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(в тисячах українських гривень)

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22	5,111,028	5,106,096
Чисті зароблені страхові премії	2010		-	-
Премії підписані, валова сума	2011		-	-
Премії, передані у перестраховання	2012		-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	23	(4,677,472)	(4,766,099)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		-	-
Валовий:				
Прибуток	2090		433,556	339,997
Збиток	2095		(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	113,320	79,035
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		-	-
Адміністративні витрати	2130	25	(57,672)	(57,059)
Витрати на збут	2150	26	(105,981)	(82,584)
Інші операційні витрати	2180	27	(26,517)	(84,440)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		356,706	194,949
Збиток	2195		(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	28	19,144	627
Інші доходи	2240	30	8,500	8,423
Дохід від благодійної допомоги	2241		-	-
Фінансові витрати	2250	29	(243,314)	(215,649)
Втрати від участі в капіталі	2255		(-)	(-)
Інші витрати	2270		(7,447)	(4,433)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290		133,589	-
Збиток	2295		(-)	(16,083)
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	31	(18,242)	(12,897)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		115,347	-
Збиток	2355		(-)	(28,980)

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»
ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(ПРОДОВЖЕННЯ)
(в тисячах українських гривень)

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		115,347	(28,980)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500		11,726	9,663
Витрати на оплату праці	2505		62,721	46,026
Відрахування на соціальні заходи	2510		12,469	8,180
Амортизація	2515		8,048	8,341
Інші операційні витрати	2520		95,206	151,873
Разом	2550		190,170	224,083

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Делієргієва А. Д.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2,821,379	3,102,407
Повернення податків і зборів	3005		281,265	313,984
у тому числі податку на додану вартість	3006		281,265	313,984
Цільового фінансування	3010		621	396
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		1,456,776	1,738,731
Надходження від повернення авансів	3020		6,011	10,354
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		244	626
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		757	1,186
Надходження від операційної оренди	3040		785	746
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		-	-
Надходження від страхових премій	3050		-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		-	-
Інші надходження	3095		51,254	21,820
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(3,531,464)	(4,248,855)
Праці	3105		(43,955)	(39,648)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(9,288)	(7,262)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(82,144)	(28,449)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(25,569)	(17,400)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(42,239)	(225)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(14,336)	(10,824)
Витрачання на оплату авансів	3135		(336,050)	(956,205)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(2,000)	(3,058)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(58,188)	(91,768)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		556,003	(184,995)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		-	-
необоротних активів	3205		991	980
Надходження від отриманих:				
Відсотків	3215		-	-
Дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255		-	-
необоротних активів	3260		(6,313)	(19,326)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(5,322)	(18,346)

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(ПРОДОВЖЕННЯ)

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Примітка	2019	2018
1	2	3	4	5
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		121,594,091	90,448,816
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Викуп власних акцій	3345		-	-
Погашення позик	3350		(121,943,379)	(90,013,847)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(226,974)	(191,710)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		-	-
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(576,262)	243,259
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(25,581)	39,918
Залишок коштів на початок року	3405	14	41,557	7,829
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(4,711)	(6,190)
Залишок коштів на кінець року	3415	14	11,265	41,557

Керівник

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Головний бухгалтер

Делієргієва А.Д.

ДОДАТОК Д

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	661	-	4	-	(14,229)	-	-	(13,564)
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	661	-	4	-	(14,229)	-	-	(13,564)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	115,347	-	-	115,347
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	115,347	-	-	115,347
Залишок на кінець року	4300	661	-	4	-	101,118	-	-	101,783

Керівник

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Головний бухгалтер

Делієргієва А.Д.

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	661	-	4	-	14,751	-	-	15,416
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	661	-	4	-	14,751	-	-	15,416
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(28,980)	-	-	(28,980)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА»

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(в тисячах українських гривень)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(28,980)	-	-	(28,980)
Залишок на кінець року	4300	661	-	4	-	(14,229)	-	-	(13,564)

Керівник

Фюльшірон Кзав'є Ален Марі

Головний бухгалтер

Делієргієва А.Д.

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ**

ТОВ «СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА» (далі – Компанія) є товариством з обмеженою відповідальністю, зареєстрованим на території України.

Код ЄДРПОУ: 34863309.

Юридична адреса на дату звітності: 30068, Хмельницька обл., Славутський район, село Крупець, вул. Богдана Хмельницького, буд. 43.

Дата і номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: 18.01.2007р. №1 675 102 0000 000265.

Середньооблікова чисельність співробітників Компанії протягом звітного періоду – 128 осіб, а середня кількість працівників станом на 31 грудня 2019 року склала 148 осіб.

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік.

Власником 100% Компанії є материнська компанія «Суффле Агрикультюр». Кінцевими бенефіціарами Компанії є Жан Мішель Суффле та Мішель Жан П'єр Суффле.

Ця фінансова звітність, яка була підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності та інших нормативних вимог до ведення бухгалтерського обліку і звітності в Україні, була затверджена до випуску керівництвом Компанії 30 квітня 2020 року.

Інформація про господарську діяльність

Компанія надає сільськогосподарським виробникам повний комплекс послуг з виробництва рослинної продукції:

- постачання насіння
- продаж засобів захисту рослин
- агрономічний супровід
- закупку вирощеного урожаю

Основним видом діяльності за КВЕД-2010, яке має право здійснювати Компанія, є Код КВЕД 46.21 "Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин" та 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами.

Основний напрямок діяльності Компанії зосереджений на заготівлі та продажу зернових. Компанія реалізує на експорт пшеницю, кукурудзу, ячмінь, ріпак. Компанія є ексклюзивним постачальником пивоварного ячменю для ПрАТ "Славутський солодовий завод" (Malteries Soufflet) та є ключовим партнером Soufflet Negoce SAS. Разом із оптовою торгівлею зерном, ЗЗР та насінням Компанія надає також консалтингові послуги.

Компанія входить в групу компаній СУФФЛЕ, що є французькою сімейною агропромисловою групою міжнародного масштабу. Група СУФФЛЕ є найбільшим приватним покупцем зерна у Європі, а також працює на міжнародному ринку зерна через свій торговельний підрозділ Soufflet Negoce SAS.

Опис економічного середовища, в якому функціонує Компанія

У 2019 році споживча інфляція сповільнилася до 4.1% (з 9.8% у 2018 році) – найнижчого рівня за останні шість років. Вирішальний вплив на стрімке сповільнення інфляції мало зміцнення курсу гривні завдяки профіциту іноземної валюти на ринку, який утримувався впродовж переважної частини минулого року. У свою чергу, розширення пропозиції валюти було зумовлено високими обсягами продажів валютної виручки експортерами і жвавим інтересом іноземних інвесторів до гривневих облігацій уряду. На тлі тривалого збереження макроекономічної стабільності за привабливої дохідності портфель ОВДП в національній валюті у власності нерезидентів збільшився на 4.3 млрд дол. протягом 2019 року. З іншого боку, зростання продуктивності економіки, насамперед у сільському господарстві та, як наслідок, черговий рекордний урожай зернових та олійних культур забезпечили високі експортні надходження. Сприяло зростанню профіциту валюти в Україні і поліпшення умов торгівлі завдяки більш глибокому падінню світових цін імпорту порівняно із цінами на експортні товари.

Крім курсового, чинниками послаблення інфляції були поліпшення інфляційних очікувань, здешевлення палива та послаблення тиску з боку пропозиції продуктів харчування й адміністративної складової інфляції. Попри це, залишався тиск із боку споживчого попиту і швидкого зростання заробітних плат, про що свідчило лише помірне сповільнення зростання вартості послуг.

Керівництво вважає, що воно вживає всіх відповідних заходів для підтримки стійкості бізнесу Компанії в сучасних умовах.

2. ОСНОВА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПЕРШЕ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Концептуальною основою фінансової звітності є міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – «МСФЗ»), видані Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада з МСФЗ) і тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності, що діють на 31 грудня 2019 року.

Фінансова звітність надана в українських гривнях і всі значення округлені до найближчої тисячі, за винятком випадків, коли вказано інше. Ця фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до принципів обліку за історичною вартістю, за винятком деяких фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю, як пояснюється нижче. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості винагороди, переданої в обмін на активи.

При формуванні фінансової звітності Компанія керувалася також вимогами національних законодавчих і нормативних актів з організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності

До 1 січня 2018 року Компанія готувала свою фінансову звітність згідно з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі – «П(С)БО»).

Згідно вимог законодавства з 1 січня 2018 року Компанія приймає МСФЗ як основу для підготовки своєї фінансової звітності. З цією метою Компанія підготувала попередній початковий баланс станом на 1 січня 2018 року («дата переходу на МСФЗ») відповідно до вимог МСФЗ 1 «Застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності вперше» («МСФЗ 1»).

Цей стандарт вимагає, щоб початковий звіт про фінансовий стан на дату переходу до МСФЗ готувався відповідно до облікової політики, яка відповідає вимогам всіх МСФЗ, які вступили в силу на дату підготовки першого повного комплекту фінансової звітності відповідно до МСФЗ. Перший повний комплект фінансової звітності Компанії згідно з МСФЗ, що включає звіт про фінансовий стан, відповідні звіти про сукупний дохід, зміни у власному капіталі та грошових потоках, а також порівняльну фінансову інформацію за попередній рік, підготовлено за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до вимог всіх Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – «МСБО»), МСФЗ та інтерпретацій, випущених Комітетом з інтерпретацій Міжнародної фінансової звітності («КІМФО»), які були випущені і вступили в силу або прийняті до застосування достроково.

Заява про відповідність

Представлена фінансова звітність Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019, підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») в редакції, затвердженій Радою з МСФЗ станом на 31 грудня 2019 року.

МСФЗ та інтерпретації, які ще не набули чинності

Компанія не застосовує достроково МСФЗ та інтерпретації, що не набули чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після 1 січня 2020 року:

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності з
Поправки до Посилань на Концептуальну основу фінансової звітності в стандартах МСФЗ	1 січня 2020 року
Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»: Визначення бізнесу	1 січня 2020 року
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»: Визначення суттєвості	1 січня 2020 року
МСФЗ 17 «Договори страхування»	1 січня 2023 року

3. ОПИС СУТТЄВИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Виручка за договорами з покупцями

Виручка за договорами з покупцями визнається, коли контроль над товарами або послугами передається покупцеві і оцінюється в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Компанія очікує отримати в обмін на надані товари або послуги і виключає суми, зібрані від імені третіх осіб. Компанія дійшла висновку, що, як правило, вона контролює товари та послуги до їх передачі покупцеві.

Змінна винагорода

Якщо винагорода у контракті включає змінні суми, Компанія оцінює суму відшкодування, на яку вона має право в обмін на передачу товару замовнику. Змінна винагорода оцінюється на момент укладення договору та не переглядається до тих пір, доки не буде високоймовірним, що значне скасування доходу у сумі визнаного кумулятивного доходу не відбудеться, коли відповідна невизначеність щодо змінної винагороди буде вирішена в подальшому. Деякі контракти на продаж товарів надають клієнтам право на повернення та знижки залежно від обсягу закупівлі та вчасності розрахунку. Права на повернення та знижки залежно від обсягу закупівлі призводять до змінної винагороди.

Право на повернення

Більшість договорів купівлі-продажу товарів надає клієнтові право на повернення товару протягом певного періоду. Компанія використовує метод очікуваної вартості для оцінки товарів, які не будуть повернуті, оскільки цей метод найкраще передбачає суму змінної винагороди, на яку Компанія матиме право. Вимоги МСФЗ 15 щодо обмежувальних оцінок змінної винагороди також застосовуються для визначення суми змінної винагороди, яка може бути включений у ціну операції. Для товарів, які, як очікується, будуть повернені, замість доходу, Компанія визнає зобов'язання по поверненню. Актив в формі права на повернення (і відповідне коригування собівартості продажів) також визнається за правом на отримання товарів від клієнта.

Знижки залежно від вчасності розрахунку

Компанія надає відсоткові знижки всім клієнтам після того, як отримує винагороду за передані товари протягом строку відстрочки платежу, визначену в контракті. Знижки компенсуються з суми, що підлягають сплаті клієнтом. Для оцінки змінної суми для очікуваних майбутніх знижок, Компанія застосовує метод найбільш вірогідної суми, оскільки контракт містить лише 1 критерій оцінки виконання умов на отримання знижки. Потім Компанія застосовує вимоги щодо обмежувальної оцінки змінної винагороди та визнає зобов'язання по наданню очікуваних майбутніх знижок.

Знижки залежно від обсягу закупівлі

Компанія надає ретроспективні відсоткові знижки певним клієнтам після того, як кількість товарів, придбаних за цей період, перевищує межу, визначену окремими постачальниками Компанії. Компанія отримує знижку від постачальників Компанії та надає знижки клієнтам, що компенсуються з суми, що підлягають сплаті клієнтом. Для оцінки змінної суми для очікуваних майбутніх знижок, Компанія застосовує метод найбільш вірогідної суми для контрактів з одним порогом обсягу та метод очікуваної вартості для контрактів з більш ніж одним порогом обсягу. Вибраний метод, який найкраще передбачає обсяг змінної, в першу чергу обумовлений кількістю порогів обсягу, що містяться в контракті. Потім Компанія застосовує вимоги щодо обмежувальної оцінки змінної винагороди та актив на отримання знижки від постачальника, та визнає зобов'язання по наданню очікуваних майбутніх знижок. Знижки отримані від постачальника визнаються як зменшення собівартості, а надані клієнтам як зменшення виручки.

Суттєвий компонент фінансування

Як правило, Компанія отримує короткострокові аванси від своїх клієнтів. Використовуючи практичний прийом у МСФЗ 15, Компанія не коригує обіцяну суму відшкодування з урахуванням значного компонента фінансування, якщо вона очікує, на початку контракту, що період між передачею обіцяного товару або послуги клієнту та моментом оплати за цей товар або послугу складає один рік або менше.

Залишки за договором

Контрактний актив є правом організації на отримання відшкодування в обмін на товари або послуги, передані покупцеві. Якщо Компанія передає товари або послуги покупцеві до того, як покупець виплатить відшкодування, або до того моменту, коли відшкодування стає таким, що підлягає виплаті, то щодо отриманого відшкодування, що є умовним, визнається контрактний актив.

Торгова дебіторська заборгованість становить право Компанії на відшкодування, яке є безумовним (тобто в момент, коли таке відшкодування стає таким, що підлягає виплаті, що обумовлена лише часом).

Контрактне зобов'язання – це обов'язок передати покупцеві послуги або товари, за які Компанія отримала відшкодування (або відшкодування за які підлягає сплаті) від покупця. Якщо покупець виплачує відшкодування раніше, ніж Компанія передасть товар або послугу покупцеві, визнається контрактне зобов'язання, в момент здійснення платежу або в момент, коли платіж стає таким, що підлягає оплаті (в залежності від того, що відбувається раніше). Контрактні зобов'язання визнаються в якості виручки, коли Компанія виконує свої обов'язки за договором.

Фінансові інструменти

Фінансовим інструментом є будь-який договір, що приводить до виникнення фінансового активу в однієї організації та фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу в іншій організації.

Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Фінансові активи при первісному визнанні класифікуються як оцінювані в подальшому за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових активів при первісному визнанні залежить від характеристик передбачених договором грошових потоків за фінансовим активом та бізнес-моделі, яка застосовується Компанією для управління цими активами. За винятком торговельної дебіторської заборгованості, яка не містить значного компонента фінансування або щодо якої Компанія застосувала спрощення практичного характеру, Компанія первісно оцінює фінансові активи за справедливою вартістю, збільшеною в разі фінансових активів, які оцінюються не за справедливою вартістю через прибуток або збиток, на суму витрат по угоді. Торговельна дебіторська заборгованість, яка не містить значний компонент фінансування або щодо якої Компанія застосувала спрощення практичного характеру, оцінюється за ціною угоди, визначеної відповідно до МСФЗ 15.

Виручка за договорами з покупцями

Для того щоб фінансовий актив можна було класифікувати і оцінювати за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, необхідно, щоб договірні умови цього активу обумовлювали отримання грошових потоків, які є «виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків» на непогашену частину основної суми боргу. Така оцінка називається SPPI-тестом і здійснюється на рівні кожного інструменту.

Бізнес-модель, яка використовується Компанією для управління фінансовими активами, описує спосіб, яким Компанія управляє своїми фінансовими активами з метою генерування грошових потоків. Бізнес-модель визначає, чи будуть грошові потоки наслідком отримання передбачених договором грошових потоків, продажу фінансових активів або і того, і іншого.

Всі операції купівлі або продажу фінансових активів, що вимагають поставки активів у строки, що встановлюються законодавством, або відповідно до правил, прийнятих на певному ринку (торгівля на стандартних умовах), визнаються на дату укладення угоди, тобто на дату, коли Компанія бере на себе зобов'язання купити або продати актив.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за чотирма категоріями:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (боргові інструменти);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків і збитків (боргові інструменти);
- фінансові активи, класифіковані на розсуд організації як ті, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без подальшої рекласифікації накопичених прибутків і збитків при припиненні визнання (пайові інструменти);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (боргові інструменти)

Ця категорія є найбільш доречною для Компанії. Компанія оцінює фінансові активи за амортизованою вартістю, якщо виконуються обидві наступні умови:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків; і
- договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання в зазначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу.

Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю, згодом оцінюються з використанням методу ефективної процентної ставки, і до них застосовуються вимоги щодо знецінення. Прибутки або збитки визнаються в складі прибутку чи збитку в разі припинення визнання активу, його модифікації або знецінення.

До категорії фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Компанія відносить іншу поточну дебіторську заборгованість, а також грошові кошти та їх еквіваленти.

Фінансові активи, що класифікуються на розсуд Компанії як ті, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (пайові інструменти)

При первісному визнанні Компанія може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшого скасування, класифікувати інвестиції в інструменти капіталу як ті, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, якщо вони відповідають визначенню власного капіталу згідно з МСБО 32 «Фінансові активи: подання» і не призначені для торгівлі. Рішення про таку класифікацію ухвалюється за кожним інструментом окремо.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків і збитків (боргові інструменти);

Компанія оцінює боргові інструменти за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, якщо виконуються обидві такі умови:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продаж фінансових активів; і
- договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання в зазначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Категорія фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, включає фінансові активи, утримувані для продажу, фінансові активи, класифіковані на розсуд Компанії при первісному визнанні як ті, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, або фінансові активи, які в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю. Фінансові активи класифікуються як утримувані для продажу, якщо вони придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Похідні інструменти, включаючи відокремлені вбудовані похідні інструменти, також класифікуються як утримувані для продажу, за винятком випадків, коли вони визначені на розсуд Компанії як ефективні інструменти хеджування. Фінансові активи, грошові потоки, за якими не є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків, класифікуються і оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток незалежно від використовуваної бізнес-моделі.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, враховуються в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю, а чисті зміни їх справедливої вартості визнаються в звіті про прибуток або збиток.

До цієї категорії відносяться частина торговельної дебіторської заборгованості, грошові потоки, по якій не є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків.

Припинення визнання

Фінансовий актив (або – де можна застосувати – частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися (тобто виключається зі звіту Компанії про фінансове стан), якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув; або
- Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяло на себе зобов'язання по виплаті третій стороні одержуваних грошових потоків у повному обсязі і без істотної затримки за «транзитною» угодою; і або (а) Компанія передала практично всі ризики та вигоди від активу, або (б) Компанія не передала, але й не зберігає за собою практично всі ризики і вигоди від активу, але передало контроль над цим активом.

Знецінення фінансових активів

Розкриття детальної інформації про знецінення фінансових активів також представлено в зазначених нижче примітках:

- інша поточна дебіторська заборгованість – Примітка 13
- грошові кошти та їх еквіваленти – Примітка 14

Компанія визнає резерв оцінки під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) по відношенню до всіх боргових інструментів, що оцінюються не за справедливою вартістю через прибуток або збиток. ОКЗ розраховуються на основі різниці між грошовими потоками, що належать відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, що дисконтується з використанням первісної ефективної

процентної ставки або її приблизного значення. Очікувані грошові потоки включають грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

ОКЗ визнаються в два етапи. У разі фінансових інструментів, за якими з моменту їх первісного визнання кредитний ризик значно не збільшився, створюється оціночний резерв під збитки щодо кредитних збитків, які можуть виникнути внаслідок дефолтів, можливих протягом наступних 12 місяців (12-місячні очікувані кредитні збитки). Для фінансових інструментів, за якими з моменту первісного визнання кредитний ризик збільшився значно, створюється оціночний резерв під збитки щодо кредитних збитків, очікуваних протягом строку дії цього фінансового інструменту, незалежно від термінів настання дефолту (очікувані кредитні збитки за весь термін).

Стосовно торговельної дебіторської заборгованості і активів за договором Компанія застосовує спрощений підхід при розрахунку ОКЗ. Отже, Компанія не відслідковує зміни кредитного ризику, а замість цього на кожну звітну дату визнає резерв оцінки під збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь термін. Компанія використовує матрицю оціночних резервів, спираючись на свій минулий досвід виникнення кредитних збитків, скоригованих з урахуванням прогнозних факторів, специфічних для позичальників, і загальних економічних умов.

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання класифікуються при первісному визнанні відповідно як фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Всі фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням безпосередньо витрат, що до них відносяться за угодою.

Фінансові зобов'язання Компанії включають торговельну та іншу кредиторську заборгованість, кредити та інші позики.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових зобов'язань залежить від їх класифікації.

Кредити та позики

Ця категорія є найбільш значущою для Компанії.

До цієї категорії, головним чином, відносяться процентні кредити та безвідсоткові позики. Більш детальна інформація представлена в Примітці 17.

Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Категорія «фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток», включає фінансові зобов'язання, призначені для торгівлі, і фінансові зобов'язання, класифіковані на розсуд Компанії при первісному визнанні як ті, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Припинення визнання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашено, анульовано, або термін його дії закінчився. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни враховуються як припинення визнання первісного зобов'язання та початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається в звіті про прибутки або збитки.

Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи і фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума подається в звіті про фінансовий стан, коли є юридично захищене в цей момент право на взаємозалік визнаних сум, і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

Перерахунок іноземної валюти

Функціональна валюта Компанії – гривня (грн). Операції Компанії, виконані в іноземній валюті, враховуються за курсом обміну Національного банку України (НБУ).

Монетарні активи і зобов'язання, виражені в іноземній валюті, перераховуються за курсом НБУ функціональної валюти, що діє на звітну дату. Немонетарні статті, які оцінюються на основі історичної вартості в іноземній валюті, перераховуються за курсом НБУ, що діяв на дату здійснення первинних операцій. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за курсом НБУ, що діяв на дату визначення справедливої вартості.

Валютні курси на кінець року, що використовуються при складанні фінансової звітності, є такими:

	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2018	На 01 січня 2018	За 2019 рік	За 2018 рік
Грн/Дол	23.6862	27.6883	28.0672		
Грн/Євро	26.4220	31.7141	33.4954		
Середній курс за рік Грн/Дол				25.8456	27.2005
Середній курс за рік Грн/Євро				28.9518	32.1429

Основні засоби

Об'єкт основних засобів, що підлягає визнанню як актив, оцінюється за собівартістю. Собівартість включає в себе ціну покупки, включаючи імпортні мита та витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням активу. Собівартість активів, створених Компанією, включає в себе вартість матеріалів і трудові витрати, інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу в робочий стан для використання за призначенням, і витрати на демонтаж та видалення і відновлення місця, в якому вони розміщені, а також капіталізовані витрати на кваліфікаційні активи.

Придбане програмне забезпечення, яке є невід'ємною частиною функціональних можливостей обладнання, капіталізується як частина цього обладнання. Витрати на позики, безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом кваліфікаційних активів, включаються до вартості цього активу.

Коли компоненти одиниці основних засобів мають різний строк корисного використання, то вони враховуються як окремі одиниці (основні компоненти) основних засобів.

Амортизація розраховується протягом оціночного строку корисного використання активу із застосуванням прямолінійного методу використовуючи такі терміни корисного використання:

	Термін корисного використання, роки
Будинки та споруди	10-50
Обладнання	4-20
Комп'ютери та офісне обладнання	4-15
Транспортні засоби	4-15
Офісні меблі	4-25

Оцінка терміну корисного використання основних засобів є предметом професійного судження, яке базується на основі досвіду використання аналогічних активів, наявних правил Групи та положень облікової політики. Строк корисного використання основних засобів затверджується розпорядженням керівника Компанії.

Основні засоби при введенні в експлуатацію, які мають початкову вартість менше 6 тис. грн, вважаються несуттєвими, і визнаються в складі поточних витрат періоду на відповідних центрах обліку витрат.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають програмне забезпечення, ліцензії, патенти та інше.

Придбані Компанією нематеріальні активи обліковуються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення. Амортизація враховується в прибутку або збитках на прямолінійній основі протягом передбачуваного строку корисного використання.

Строк корисного використання нематеріальних активів затверджується розпорядженням керівника Компанії.

Знецінення

При обліку активів Компанія має контролювати, щоб балансова вартість не перевищувала суму очікуваного відшкодування. Якщо таке відбувається, Компанія повинна проводити знецінення цих активів. Існують зовнішні і внутрішні джерела інформації, які дозволяють визначити необхідність проведення знецінення.

До зовнішніх джерел інформації і зовнішніх факторів належать:

- ринкова вартість активу зменшилася на суттєво більш значну величину, ніж можна було очікувати при нормальному його використанні;

- відбулися або очікуються в найближчому майбутньому відбутися істотні зміни, що тягнуть негативні наслідки для Компанії в технологічних, ринкових, економічних або юридичних умовах, в яких працює Компанія, або на ринку, для якого призначений актив;

- збільшилися ринкові процентні ставки або інші ринкові показники прибутковості інвестицій, і ці збільшення посприяли зміні ставки дисконту, яка використовується при обчисленні вартості використання активу, та суттєво зменшили його суму очікуваного відшкодування.

До внутрішніх джерел інформації і внутрішніх факторів належать:

- наявність доказу старіння або фізичного пошкодження активу;

- суттєві зміни, що мали негативні наслідки для Компанії, відбулися протягом періоду або очікуються в найближчому майбутньому в ступені або способі поточного чи передбаченого використання активу (наприклад, простоювання активу);

- внутрішня звітність показує, що поточні або майбутні результати використання активу гірше прогнозованих.

Балансова вартість активів, крім запасів і відстрочених податкових активів, переглядається на кожну дату балансу з метою визначення будь-якого фактора, що вказує на зменшення їх корисності. При виявленні таких фактів сума очікуваного відшкодування визначається як вища з двох оцінок: чистої ціни реалізації або вартості поточного використання. Втрати від зменшення корисності визнаються в разі, якщо балансова вартість перевищує суму очікуваного відшкодування.

Раніше визнані збитки від знецінення сторнуються, якщо були зміни в оцінках, які використовуються для визначення вартості відновлення. Однак на суму, що не перевищує балансову вартість, яка могла б бути визначена, ніякі втрати від знецінення не були визнані в попередні роки.

Запаси

Запаси враховуються за найменшою з двох величин: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання запасів, витрати на виробництво або доопрацювання та інші витрати на їх доставку до поточного місцезнаходження і стану. Вартість виробничих запасів і незавершеного виробництва включає в себе відповідну частку виробничих накладних витрат виходячи з нормальної робочої продуктивності.

Чиста вартість реалізації – це передбачувана ціна продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням очікуваних витрат на завершення виробництва і витрат на реалізацію.

Собівартість запасів визначається з використанням середньозваженого методу.

Запаси при придбанні визнаються, коли переходить право власності на них до Компанії.

Запаси, які не приносять вигоду Компанії, відносяться до неліквідів. За ним створюється резерв під зниження вартості запасів, за яким інформація розкривається в примітках до фінансової звітності. Термін зберігання та придатності запасів оцінюється індивідуально для кожного матеріалу та залежить від їх якісних характеристик.

Спеціальний одяг і спеціальне оснащення, інвентар та господарські речі, передані в експлуатацію, списуються в повному розмірі на витрати звітного періоду при передачі в експлуатацію.

Бланкова продукція відноситься на витрати в міру придбання.

Забезпечення

Забезпечення – зобов'язання з невизначеним строком або сумою, оскільки існує невизначеність щодо строку або суми майбутніх витрат, необхідних для погашення. Забезпечення визнаються, якщо в результаті минулих подій Компанія має правові зобов'язання або зобов'язання, що впливають з практики, які можуть бути надійно оцінені і для виконання цих зобов'язань, ймовірно, буде потрібний відтік ресурсів, які представляють майбутні вигоди.

Витрати

Всі витрати визнаються в звіті про сукупний дохід за методом нарахування.

Розподіл витрат на заробітну плату та інших витрат, які безпосередньо не відносяться на певну групу витрат (собівартість, адміністративні, комерційні витрати), здійснюється в залежності від центру витрат, в якому закріплені співробітники, що працюють за певними напрямками.

Фінансові витрати

Фінансові витрати включають процентні витрати за кредитами і позиками (за винятком капіталізованих витрат по кваліфікаційним активам) і процентні витрати, пов'язані з дисконтуванням фінансових інструментів.

Витрати за кредитами та позиками (за винятком капіталізованих витрат по кваліфікаційних активах), відображаються як фактичні витрати по відсоткам, нараховані в звітному періоді, так і процентні витрати, розраховані з використанням методу ефективної процентної ставки.

Винагороди працівникам

Заробітні плати працівників обчислюються в міру виконання відповідних робіт (послуг).

Відповідно до вимог українського законодавства Компанією відраховується певний відсоток єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі 8,41% для осіб з інвалідністю та 22% від доходу співробітників у вигляді заробітної плати та виплат за цивільно-правовими договорами фізичним особам. Такі витрати утворюються в період, коли нараховуються відповідні доходи співробітникам. Після виходу на пенсію усі виплати пенсійних допомог здійснюються державою.

Оренда

Компанія як орендар

Орендний договір визнається як актив з правом використання та відповідне зобов'язання на дату, коли об'єкт лізингу доступний для використання Компанією. Кожен лізинговий платіж розподіляється між вартістю зобов'язань та фінансування. Фінансові витрати обліковуються в звіті про доходи та витрати протягом періоду оренди з метою отримання постійної періодичної ставки відсотка на залишок зобов'язань за кожний період. Компанія застосувала модель собівартості для активів з правом використання. Активи права користування амортизуються протягом більш короткого терміну корисного використання активу та строку оренди на основі прямолінійного методу. Крім того, актив з правом використання періодично коригується на збитки від знецінення (якщо такі є), та коригується одночасно з переоцінкою зобов'язань за орендою при зміні умов договору (орендна плата, строк).

Активи та зобов'язання, що виникають в результаті оренди, спочатку оцінюються на основі поточної вартості орендних платежів, які не були сплачені на дату, що настає першою: дата переходу на МСФЗ 01 січня 2018 року або дата початку оренди. Зобов'язання щодо оренди включають теперішню вартість таких орендних платежів, які не сплачуються на дату початку оренди:

- фіксовані платежі (у тому числі фіксовані платежі по суті);
- змінна орендна плата, що ґрунтується на індексі або ставці, що спочатку оцінюється за допомогою індексу або ставки на дату початку договору оренди.

Орендні платежі дисконтуються з використанням вартості запозичень, опублікованих Національним банком України на його офіційному веб-сайті (www.bank.gov.ua), в випадках, коли неможливо визначити процентну ставку, закладену в договорі оренди.

Строк оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період договору оренди;
- періоди, на які поширюється можливість продовження оренди, якщо орендодавець цілком певною мірою впевнений у здійсненні цього варіанту;
- періоди, що охоплюються правом припинення договору оренди, якщо орендодавець є достатньо впевненим, що не скористається цим варіантом.

Орендне зобов'язання оцінюється згодом за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Воно переоцінюється, коли відбувається зміна майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, якщо відбувається зміна в оцінці Компанії щодо того, чи буде воно застосовувати варіант розширення чи припинення.

Коли таким чином переоцінюється зобов'язання по оренді, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активу з правом використання, або така переоцінка відображається у прибутку або збитку, якщо балансова вартість активу з правом використання була зменшена до нуля.

Актив з правом використання оцінюється за вартістю, яка включає наступне:

- розмір первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь-які лізингові платежі, здійснені на або до дати початку оренди;
- будь-які початкові прямі витрати.

Після початку дії договору оренди актив з правом використання оцінюється за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від знецінення та коригується на будь-яку переоцінку орендних зобов'язань. Компанія амортизує на прямолінійній основі актив з правом використання з дати початку оренди до більш ранньої дати: кінець строку корисного використання активу або закінчення строку оренди.

Компанія вирішила не визнавати актив з правом використання та орендне зобов'язання за короткостроковими договорами оренди обладнання та інших активів, які мають термін оренди до 12 місяців і оренду малоцінних активів. Платежі, пов'язані з короткостроковими договорами оренди інших активів, визнаються на прямолінійній основі як витрати на прибуток або збиток.

Компанія як орендодавець

Оренда класифікується як фінансова оренда, коли за умовами договору практично всі ризики і вигоди, пов'язані з правом власності, переходять до орендаря. Оцінка виду оренди ґрунтується на суті угоди. За умови, коли термін оренди становить 75 відсотків від очікуваного строку корисної експлуатації або коли теперішня вартість мінімальних орендних платежів перевищує 90 відсотків справедливої вартості орендованого активу, Компанія в індивідуальному порядку класифікує таку оренду як фінансову.

Компанія може укласти угоду, що за юридичною формою не є орендою, однак передає право власності на актив в обмін на платіж або серію платежів. Визначення, чи є дана угода орендою, ґрунтується на суті угоди і вимагає оцінки двох факторів: (а) виконання угоди залежить від використання конкретного активу; (б) угода передбачає передачу права на використання активу.

Договори оренди, в яких Компанія не передає в цілому всі ризики та вигоди від володіння активом, класифікується як операційна оренда.

Курсові різниці

Курсові різниці, що виникають при перерахунку, відображаються в звіті про прибутки і збитки за період на чистій основі (нетто).

Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток представляють суму поточних або відстрочених витрат з податку. Поточні витрати з податку на прибуток засновані на оподаткованому прибутку за рік і обчислюються відповідно до законодавства України, резидентом якої є Компанія. Поточні витрати Компанії з податку на прибуток розраховуються з використанням податкової ставки, яка була введена або по суті діяла на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за балансовим методом шляхом визначення тимчасових різниць на звітну дату між податковою базою активів та зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються для всіх оподатковуваних тимчасових різниць, і відстрочені податкові активи визнаються за умови, що існує ймовірність, що оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути застосовані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню, буде отриманий. Такі активи і зобов'язання не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають в результаті первинного визнання (відмінного від об'єднання бізнесу) інших активів і зобов'язань за угодами, які не впливають ні на податкову базу, ні на обліковий прибуток.

Відстрочений податок розраховується за податковою ставкою, яка, ймовірно, буде застосовуватися в тому звітному періоді, коли зобов'язання буде погашено або актив реалізований, із застосуванням податкових ставок, які були введені або, по суті, діяли на звітну дату. Відстрочений податок відображається в звіті про сукупний дохід, за винятком випадків, коли він відноситься до статей, які заносяться на рахунок капіталу, і в цьому випадку відстрочений податок також враховується в статті капіталу.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується до тих пір, поки не зникне ймовірність того, що достатній оподатковуваний прибуток буде доступним, щоб дозволити відшкодувати вартість частини або цілого активу.

Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються в тій мірі, в якій з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить використовувати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання в межах однієї Компанії представляються згорнуто, і в звітності представляється або тільки відстрочений податковий актив, або відстрочене податкове зобов'язання.

Класифікація на оборотні (поточні) та необоротні активи/зобов'язання

Актив / зобов'язання класифікується як оборотний / поточний, коли очікується, що такий актив / зобов'язання буде реалізований (погашений) або призначається для продажу чи споживання протягом дванадцяти місяців після звітної дати. Інші активи / зобов'язання класифікуються як необоротні / довгострокові. Фінансові інструменти класифікуються на основі очікуваного терміну використання.

Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових потоків підготовлений з використанням прямого методу. Отримані відсотки включаються до операційної діяльності. Виплачені відсотки включаються до фінансової діяльності. Для цілей звіту про рух грошових коштів та їх еквіваленти складаються з грошових коштів та їх еквівалентів, як зазначено вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

Пов'язані сторони

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна зі сторін має можливість контролювати іншу сторону або справляти істотний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Для Компанії пов'язаними сторонами є:

- АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ "СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР" (Франція)
- дочірні компанії Групи компаній СУФФЛЕ
- ключове керівництво АТ СПРОЩЕНОГО ТИПУ "СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР" (Франція) та Компанії;
- організації, які контролюються або піддаються істотному впливу з боку Групи компаній СУФФЛЕ.

4. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ ТА ЗВІРКИ ПРИ ПЕРШОМУ ЗАСТОСУВАННІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Застосовні винятки

МСФЗ 1 дозволяє компаніям, які вперше застосовують МСФЗ, звільнитися від ретроспективного застосування певних вимог за МСФЗ. Компанія застосувала 1 виняток – на дату переходу на МСФЗ певні об'єкти основних засобів оцінювалися за переоцінкою об'єкта основних засобів за П(С)БО до дати переходу на МСФЗ, що була використана як доцільна собівартість на дату переоцінки, бо переоцінка на дату переоцінки була в цілому порівнянна зі собівартістю чи амортизованою собівартістю за МСФЗ, скоригованою для відображення змін у загальному індексі цін.

Застосування або незастосування решти винятків не має суттєвого впливу на підготовку цієї фінансової звітності.

Оцінки

Оцінки на 1 січня 2018 року узгоджуються з оцінками, зробленими на ті самі дати відповідно до П(С)БО (після коригування, щоб відобразити будь-які відмінності в обліковій політиці), окрім таких елементів, для яких застосування П(С)БО не потребувало оцінки:

- Фінансові активи – Класифікація та резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків
- Активи з правом використання та орендні зобов'язання
- Зобов'язання по наданню очікуваних майбутніх знижок

Оцінки, що використовуються Компанією для представлення цих сум згідно з МСФЗ, відображають умови на 1 січня 2018 року – дата переходу на МСФЗ.

Узгодження власного капіталу Компанії станом на 1 січня 2018 року (дата переходу на МСФЗ)

Актив	Код рядка	Згідно П(С)БО	Переоцінка	Згідно МСФЗ на 01.01.2018
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	4,511	-	4,511
Незавершені капітальні інвестиції	1005	978	(978)	-
Основні засоби	1010	19,185	978	20,163
Відстрочені податкові активи	1045	2,417	4,866	7,283
Інші необоротні активи	1090	-	6,773	6,773
Усього за розділом I	1095	27,091	11,639	38,730
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	936,761	(3,184)	933,577
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	693,560	(50,694)	642,866
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	98,564	-	98,564
з бюджетом	1135	142,285	88,103	230,388
у тому числі з податку на прибуток	1136	17,564	(186)	17,378
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	42,961	(1,211)	41,750
Гроші та їх еквіваленти	1165	7,829	(310)	7,519
Витрати майбутніх періодів	1170	282	-	282
Інші оборотні активи	1190	66,522	(54,436)	12,086
Усього за розділом II	1195	1,988,764	(21,732)	1,967,032
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-
Баланс	1300	2,015,855	(10,093)	2,005,762

Пасив	Код рядка	Згідно П(С)БО	Переоцінка	Згідно МСФЗ на 01.01.2018
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	661	-	661
Додатковий капітал	1410	4	-	4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	50,683	(35,932)	14,751
Усього за розділом I	1495	51,348	(35,932)	15,416
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	2,034	2,034
Усього за розділом II	1595	-	2,034	2,034
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	1,519,823	-	1,519,823
товари, роботи, послуги	1615	129,398	20,029	149,427
розрахунками з бюджетом	1620	761	-	761
розрахунками з оплати праці	1630	1,627	-	1,627
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	282,471	-	282,471
Поточні забезпечення	1660	14,370	1,503	15,873
Інші поточні зобов'язання	1690	16,057	2,274	18,330
Усього за розділом III	1695	1,964,507	23,806	1,988,312
Баланс	1900	2,015,855	(10,092)	2,005,762

Примітки до узгодження власного капіталу Компанії станом на 1 січня 2018 року

Незавершені капітальні інвестиції та малоцінні необоротні матеріальні активи

Відповідно до П(С)БО, Компанія представляла незавершені капітальні інвестиції окремо від інших основних засобів. Оскільки такі основні засоби не підлягають окремому представленню згідно з МСФЗ, цей актив включається в склад основних засобів. Додатково Компанія списала повністю амортизовані малоцінні необоротні матеріальні активи як такі, що не відповідають вартісному критерію визнання основних засобів.

Відстрочені податкові активи

Відповідно до П(С)БО, Компанія рахувала тимчасові податкові різниці, порівнюючи балансову вартість активів та зобов'язань згідно П(С)БО та згідно вимог податкового законодавства. Відповідно до МСФЗ, Компанія рахувала тимчасові податкові різниці, порівнюючи балансову вартість активів та зобов'язань згідно МСФЗ та згідно вимог податкового законодавства.

Запаси

Відповідно до П(С)БО, Компанія обліковувала резерв приведення до чистої вартості реалізації в складі поточних зобов'язань станом на 01 січня 2018 року. Відповідно до МСФЗ, Компанія вираховує резерв приведення до чистої вартості реалізації з валової вартості запасів.

Торгова дебіторська заборгованість

(а) Відповідно до П(С)БО, Компанія обліковувала резерв знижок покупцям в складі інших поточних зобов'язань станом на 01 січня 2018 року в сумі 10,925 тис. грн., відповідно. Відповідно до МСФЗ, Компанія вираховує резерв знижок покупцям з валової вартості торгової дебіторської заборгованості.

(б) Відповідно до П(С)БО, Компанія обліковує торгову дебіторську заборгованість по амортизованій вартості. Відповідно до МСФЗ, Компанія обліковує торгову дебіторську заборгованість по справедливій вартості з використанням моделі дисконтованих грошових потоків в сумі 39,769 тис. грн.

Податки до відшкодування (крім податку на прибуток)

Відповідно до П(С)БО, Компанія обліковувала частину розрахунків по ПДВ в складі інших оборотних активів станом на 01 січня 2018 року в сумі 88,581 тис. грн. Відповідно до МСФЗ, Компанія згортає різні типи розрахунків в рамках одного податку в один рядок активу або зобов'язання. Решта різниць станом на 01 січня 2018 року в сумі 357 тис. грн., відповідно, пов'язана з коригуванням залишків в рамках інвентаризації активів та зобов'язань в частині розрахунків з бюджетом.

Переоплати по податку на прибуток

Різниці станом на 01 січня 2018 року пов'язані з коригуванням залишків в рамках інвентаризації активів та зобов'язань в частині розрахунків з бюджетом.

Інша поточна дебіторська заборгованість

Різниці станом на 01 січня 2018 року пов'язані з нарахуванням резерву очікуваних збитків іншої поточної дебіторської заборгованості згідно вимог МСФЗ, що не вимагалось П(С)БО.

Гроші та їх еквіваленти

Різниці станом на 01 січня 2018 року пов'язані з нарахуванням резерву очікуваних збитків грошових коштів згідно вимог МСФЗ, що не вимагалось П(С)БО.

Інші оборотні активи

На додачу до різниць, зазначених в примітках вище, решта різниць станом на 01 січня 2018 року пов'язані з включенням в цю категорію елементів, що не відповідають визначенню активу згідно МСФЗ, а саме:

- (а) забезпечення знижок постачальником та кредиторська заборгованість клієнтів, що мають обліковуватись як зменшення торгової кредиторської заборгованості в сумі 21,099 тис. грн.;
- (б) забезпечення фактично понесених витрат, первинні документи по яким не були оформлені належним чином, що мають обліковуватись як поточні забезпечення в сумі 1,503 тис. грн.;
- (с) векселі видані, що мають обліковуватись як інші поточні зобов'язання в сумі 11,643 тис. грн.;
- (д) курсові різниці на позики отримані, що не відповідають вимогам МСФЗ в сумі 100 тис. грн.;

Торгова кредиторська заборгованість

(а) Відображення забезпечення знижок постачальником та кредиторська заборгованість клієнтів, що мають обліковуватись згідно МСФЗ як зменшення торгової кредиторської заборгованості в сумі 21,099 тис. грн.;

(б) Решта різниць станом на 01 січня 2018 року в 1,069 тис. грн., відповідно, пов'язана з коригуванням залишків в рамках інвентаризації активів та зобов'язань в частині розрахунків з контрагентами.

5. ОСНОВНІ ПРИПУЩЕННЯ, ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ

При підготовці фінансової звітності Компанія здійснює оцінки і припущення, які впливають на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ і тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Розрахунки та судження ґрунтуються на досвіді та інших факторах, які при існуючих обставинах вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймається думка щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки засновані на наявній у керівництва Компанії інформації про поточні події, фактичні результати можуть в кінцевому підсумку відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, які характеризуються високим рівнем складності, і області, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності по МСФО, наведені нижче.

Найбільш суттєві попередні оцінки і припущення стосуються класифікації фінансових активів, визначення строку корисного використання основних засобів, забезпечення майбутніх витрат, знецінення активів і дисконтування майбутніх грошових потоків.

З метою відображення запасів у бухгалтерському обліку та звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації після первісного визнання, Компанія на кожному звіту дату здійснює розрахунок резерву знецінення запасів, якщо відбулося їх фізичне пошкодження, повне або часткове моральне застаріння чи падіння ціни реалізації. Уціненню підлягають: товари, за якими закінчився термін придатності; товари, що втратили свої споживчі характеристики (браковані, пошкоджені) (на підставі даних інвентаризації чи інших даних, отриманих із місць зберігання); товари, за якими тривалий період не відбувалось руху.

Компанія визнає резерв очікуваних кредитних збитків для торгової дебіторської заборгованості. Очікувані кредитні збитки розраховуються на основі різниці між грошовими потоками, що належать відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати.

Стосовно торговельної дебіторської заборгованості і активів за договором Компанія застосовує спрощений підхід при розрахунку ОКЗ. Компанія на кожному звіту дату визнає резерв оцінки під збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь термін. Компанія використовує матрицю оціночних резервів, спираючись на свій минулий досвід виникнення кредитних збитків, скоригованих з урахуванням прогнозних факторів, специфічних для позичальників, і загальних економічних умов.

Знецінення дебіторської заборгованості виникає в разі, якщо є ризик не отримати грошові кошти від боржників та якщо існують докази можливості неотримання коштів від боржників. При визначенні ризику Компанія бере до уваги розмір дебіторської заборгованості, період простроченої заборгованості, оцінки ризиків непогашення заборгованості. Також оцінюються такі ситуації, як рішення по судовому процесу, банкрутство боржника, скрутне матеріальне становище боржника тощо.

При класифікації фінансових активів керівництво Компанії застосовує судження щодо наявності ефекту важеля (леверидж) в договірних грошових потоках в частині передбачених договором штрафних відсотків за прострочення платежу, а саме те, чи відображає ставка цих відсотків тільки компенсацію за збільшений кредитний ризик або також містить леверидж (тобто коефіцієнт, що підвищує залежність грошових потоків від певної змінної – наприклад, кратна облікова ставка Національного Банку України). Облікова ставка НБУ на 31 грудня 2019 року складала 13.5% річних. Якщо умови договору містять леверидж, то фінансовий актив, що виникає з такого договору, не відповідає критерію договірних грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків, і враховується за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Ці оцінки періодично переглядаються, і, в разі необхідності коригувань, такі коригування відображаються у звіті про прибутки і збитків за період, коли про них стає відомо.

Фінансова звітність Компанії підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, згідно з яким реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якщо Компанія не могла продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Компанії застосовує судження при розробці та застосуванні облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень і достовірною.

РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКА Б ПІДТВЕРДЖУВАЛА ПРЕДСТАВЛЕНІ В ЗВІТАХ СТАТТІ

6. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Активи	Земельні ділянки	Будинки та споруди	Обладнання	Комп'ютери та офісне обладнання	Транспортні засоби	Офісні меблі	Придбання (виготовлення) основних засобів	Основні Засоби	Програмне забезпечення	Інші нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Необоротні активи
Первісна вартість на 01.01.2018	128	734	4,414	2,251	16,703	938	978	26,146	6,643	1	6,644	32,790
Знос на 01.01.18	-	(17)	(1,522)	(781)	(2,829)	(834)	-	(5,983)	(2,132)	(1)	(2,133)	(8,116)
Балансова вартість на 01.01.2018	128	717	2,892	(1,470)	13,874	104	978	20,163	4,511	-	4,511	24,674
Придбано	-	-	-	-	-	-	16,366	16,366	-	-	-	16,366
Введено в експлуатацію	-	-	1,054	(1,755)	9,781	2,407	-	14,997	-	-	-	14,997
Списано	-	-	(65)	(100)	-	-	(16,908)	(17,073)	(2)	-	(2)	(17,075)
Продано	-	-	-	-	(1,259)	-	-	(1,259)	-	-	-	(1,259)
Знос ліквідованого	-	-	(12)	(92)	(864)	-	-	(968)	-	-	-	968
Нарахована амортизація за рік	-	(36)	(472)	(592)	(2,456)	(118)	-	(3,677)	(818)	-	(818)	(4,495)
Первісна вартість на 31.12.2018	128	734	5,403	3,906	25,225	3,345	436	39,177	6,641	1	6,642	45,819
Знос на 31.12.2018	-	(53)	(2,006)	(1,468)	(6,149)	(952)	-	(10,628)	(2,950)	(1)	(2,951)	(13,579)
Балансова вартість на 31.12.2018	128	681	3,397	2,438	19,076	2,393	436	28,549	3,691	-	3,691	32,240
Придбано	-	-	-	-	-	-	6,388	6,388	-	-	-	6,388
Введено в експлуатацію	-	249	4,042	1,130	-	972	-	6,393	57	-	57	6,450
Списано	-	-	(47)	(67)	-	(79)	(6,820)	(7,013)	-	-	-	(7,013)
Продано	-	(82)	(575)	(25)	(242)	-	-	(924)	-	-	-	(924)
Знос ліквідованого	-	(1)	(56)	(80)	(242)	(79)	-	(456)	(1)	1	-	(456)
Нарахована амортизація за рік	-	(39)	(595)	(856)	(4,706)	(116)	-	(6,312)	(823)	-	(823)	(7,135)
Первісна вартість на 31.12.2019	128	901	8,823	4,944	24,983	4,238	4	44,021	6,698	1	6,699	50,720
Знос на 31.12.2019	-	(91)	(2,657)	(2,404)	(11,097)	(1,147)	-	(17,396)	(3,774)	-	(3,774)	(21,170)
Балансова вартість на 31.12.2019	128	810	6,166	2,540	13,886	3,091	4	26,625	2,925	-	2,925	29,550

Станом на звітну дату Компанія не володіє необоротними активами, утримуваними для продажу та інвестиційною нерухомістю та не має жодних контрактних зобов'язань, пов'язаних із придбанням основних засобів.

7. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ

Відстрочені податкові активи (ВПА) та відстрочені податкові зобов'язання (ВПЗ) сформовані наступним чином:

На 31 грудня 2019 року:

Активи	ВПА/(ВПЗ)
Необоротні активи	1,116
Орендні активи	(2,997)
Дебіторська та інші заборгованості	14,307
Активи разом	12,426

Зобов'язання	ВПА/(ВПЗ)
Довгострокові орендні зобов'язання	2,003
Кредиторська та інша заборгованість	(54)
Поточні забезпечення	5,707
Зобов'язання разом	7,656
Відстрочений податковий актив на 31.12.2019	20,082

На 31 грудня 2018 року:

Активи	ВПА/(ВПЗ)
Необоротні активи	709
Орендні активи	(522)
Дебіторська та інші заборгованості	5,642
Інша поточна дебіторська заборгованість	489
Грошові кошти та їх еквіваленти	126
Активи разом	6,444

Зобов'язання	ВПА/(ВПЗ)
Довгострокові орендні зобов'язання	63
Поточні забезпечення	-
Інші поточні зобов'язання	491
Зобов'язання разом	554
Відстрочений податковий актив на 31.12.2018	6,998

На 01 січня 2018 року:

Активи	ВПА/(ВПЗ)
Необоротні активи	199
Орендні активи	(1,219)
Запаси	-
Дебіторська та інші заборгованості	7,158
Інша поточна дебіторська заборгованість	218
Грошові кошти та їх еквіваленти	56
Активи разом	6,412

Зобов'язання	ВПА/(ВПЗ)
Кредиторська та інша заборгованість	-
Інші поточні зобов'язання	871
Зобов'язання разом	871
Відстрочений податковий актив на 01.01.2018	7,283

8. АКТИВ З ПРАВОМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОРЕНДНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Згідно з МСФЗ 16 Компанія визнає орендний актив з правом використання за довгостроковими договорами оренди складських та офісних приміщень, земельних ділянок та транспортних засобів.

У звіті про фінансовий стан наведені наступні суми, що стосуються оренди:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Актив з правом використання			
Транспортні засоби	15,024	1,491	5,585
Будинки	1,606	1,371	1,130
Земельні ділянки	19	38	58
Всього	16,649	2,900	6,773
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Орендні зобов'язання			
Довгострокове зобов'язання	11,130	350	2,034
Короткострокове зобов'язання (Примітка 21)	6,198	2,627	4,739
Всього	17,328	2,977	6,773

Протягом 2019 року у зв'язку із укладанням нових договорів оренди відбувалося зростання активу у формі права користування з одночасною амортизацією активу. Рухи за активами з правом використання протягом 2018-2019 років фінансового року були такими:

	Транспортні засоби	Будинки	Земельні ділянки	Разом
Балансова вартість на 01.01.2018	5,585	1,130	58	6,773
Надходження	-	1,047	-	1,047
Амортизація	(4,094)	(806)	(20)	(4,920)
на 31.12.2018	1,491	1,371	38	2,900
Надходження	18,124	1,557	-	19,681
Амортизація	(4,591)	(1,322)	(19)	(5,932)
на 31.12.2019	15,024	1,606	19	16,649

У звіті про прибутки та збитки наведені наступні суми, що стосуються оренди:

	2019	2018
Амортизація активу з правом використання		
Транспортні засоби	4,591	4,094
Будинки	1,322	806
Земельні ділянки	19	20
Всього	5,932	4,920
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди (Примітка 29)	1,870	691
Всього	1,870	691

Загальна сума грошових коштів, сплачених як орендна плата в рамках договорів оренди, до яких застосовується МСФЗ 16 склала 5,532 тис. гривень у 2018 році та 7,201 тис. гривень у 2019 році.

9. ЗАПАСИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років запаси включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Товари	739,576	1,286,801	904,607
Виробничі запаси	39,350	45,310	32,787
Готова продукція	1,526	2,767	1,436
Всього	780,452	1,334,878	938,830
Резерв товарів з обмеженим використанням	(9,079)	(9,143)	(5,253)
Всього з врахуванням резерву	771,373	1,325,735	933,577

Рух по резерву був наступним:

Резерв на 01.01.2018	(5,253)
Нараховано	(13,610)
Використано	7,650
Сторновано	2,070
Резерв на 31.12.2018	(9,143)
Нараховано	(10,266)
Використано	2,708
Сторновано	7,622
Резерв на 31.12.2019	(9,079)

10. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги включала:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Резиденти			
Фермерські господарства	827,644	539,759	536,812
Трейдери	67,887	32,144	32,460
Пов'язані сторони (Примітка 35)	18,671	60,434	62,425
Інші дебітори	362	651	11
Нерезиденти	31,234	-	11,158
Всього	945,798	632,988	642,866

Резерв сумнівної заборгованості та рух по резерву був наступним:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Резерв на 01.01.2018			(62,378)
Нараховано			(15,026)
Використано			673
Сторновано			31,300
Резерв на 31.12.2018			(45,431)
Нараховано			(6,737)
Використано			-
Сторновано			23,455
Резерв на 31.12.2019			28,713

11. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ ЗА ВИДАНИМИ АВАНСАМИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років аванси видані включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Аванси за добрива	9,924	13,290	40,898
Аванси за зернові та олійні культури	7,500	23,469	28,852
Аванси за митне оформлення	3,879	13,341	-
Аванси за транспортні послуги	3,095	7,366	11,935
Аванси за насіння та засоби захисту рослин	2,513	7,485	10,143
Аванси за основні засоби	-	891	1,190
Аванси за інші товари, роботи, послуги	1,674	4,595	5,546
Всього	28,585	70,437	98,564

12. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом включала:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Переплата по розрахунках з податку на додану вартість	176,820	282,325	212,576
Переплати по податку на прибуток	16,232	22,167	17,378
Переплати по іншим податкам	38	38	434
Всього	193,090	304,530	230,388

Починаючи з липня 2019 року по лютий 2020 року Компанія заявляє суми податку на додану вартість до відшкодування з Державного Бюджету. Перевищення сум податкового кредиту над податковими зобов'язаннями пов'язане із експортом товарів за межі митної території України, що оподатковується за ставкою 0%. Умови, при дотриманні яких платник ПДВ має право відшкодувати податок на додану вартість, наведені в [пп. «б» п. 200.4 ПК](#).

За 2019 рік Компанією було заявлено до бюджетного відшкодування понад 265 млн. грн. Станом на дату подачі фінансової звітності уся сума бюджетного відшкодування податку на додану вартість отримана Компанією.

13. ІНША ПОТОЧНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років інша поточна дебіторська заборгованість включала:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Позики видані пов'язаним сторонам (Примітка 36)	117,729	100,410	38,463
Проавансована заробітна плата та нарахування	381	152	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	274	4,497
Всього валова вартість	118,121	100,836	42,960
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(2,008)	(2,717)	(1,210)
Всього	116,113	98,119	41,750

Рух по резерву був наступним:

Резерв на 01.01.2018	(1,210)
Нараховано	(1,507)
Використано	-
Сторновано	-
Резерв на 31.12.2018	(2,717)
Нараховано	-
Використано	-
Сторновано	709
Резерв на 31.12.2019	(2,008)

14. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Компанія має відкриті рахунки в АТ «ІНГ Банк», АТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «Прокредит Банк».

Нижче наведено деталізація залишків грошових коштів.

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Фінансові активи за амортизованою вартістю			
Грошові кошти на поточних рахунках в національній валюті	10,669	14,245	829
Грошові кошти на поточних рахунках в іноземній валюті	596	27,312	-
Грошові кошти в дорозі	-	-	7,000
Разом валова вартість (для звіту про рух грошових коштів)	11,265	41,557	7,829
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(189)	(698)	(310)
Разом:	11,076	40,859	7,519

Рух по резерву був наступним:

Резерв на 01.01.2018	(310)
Нараховано	(388)
Використано	-
Сторновано	-
Резерв на 31.12.2018	(698)
Нараховано	-
Використано	-
Сторновано	509
Резерв на 31.12.2019	(189)

Компанія розміщує кошти на депозитах та поточних рахунках в банках, залежно від їхнього кредитного ризику.

15. ІНШІ ОБОРОТНІ АКТИВИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років інші оборотні активи включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Сума до відшкодування	10,432	10,432	12,086
Всього	10,432	10,432	12,086

Станом на 31 грудня 2019 р. інші оборотні активи включають заборгованість, що виникла внаслідок шахрайських дій по відношенню до Компанії. Станом на 31 грудня 2019 р. було повернуто значна частина заборгованості, а також проводяться активні дії щодо повернення решти суми боргу.

З метою зменшення втрат Компанія співпрацює з юридичними компаніями та державними органами.

У зв'язку із значними ризиками Компанія запровадила жорсткий кредитний менеджмент з метою проведення комплексної оцінки контрагента та платіжну процедуру, для посилення контролю за погодженням платежів, розрахунками з клієнтами та постачальниками.

16. ЗАРЕЄСТРОВАНІЙ СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років статутний капітал сформовано і зареєстровано в розмірі 661 тис. грн. Неоплаченої частини статутного капіталу немає.

17. КРЕДИТИ ТА ПОЗИКИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років короткострокові кредити та позики включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Банківські кредити	1,469,829	1,874,281	1,455,268
Внутрішньо групові позики (Soufflet Finance) (Примітка 35)	54,478	63,683	64,555
Всього	1,524,307	1,937,964	1,519,823

Банківські кредити:

	Термін дії кредитної лінії	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
АТ «Креді Агріколь Банк»	22.10.2020	83,300	232,600	537,100
АТ «ІНГ Банк Україна»	01.07.2021	1,203,627	1,395,928	658,236
АТ «Райффайзен Банк Аваль»	30.11.2020	182,902	245,753	259,932
Всього		1,469,829	1,874,281	1,455,268

Середньозважені відсоткові ставки по банківських кредитах та внутрішньогруповому кредиту (кредиту Soufflet Finance) становили:

Валюта	2019	2018
грн	17.23%	17.27%
долар США	4.65%	4.93%
євро	2.64%	2.88%

Забезпечення

Забезпеченням за кредитними угодами перед банками є гарантія материнським підприємством Etablissements J Soufflet SA. Забезпечення у вигляді застави для банків з боку ТОВ «Суффле Агро Україна» не надавалось.

18. ПОТОЧНА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги включала:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Торгова кредиторська заборгованість на користь третіх сторін	284,257	175,967	132,163
Торгова кредиторська заборгованість на користь пов'язаних сторін (Примітка 35)	39,745	38,257	33,068
Знижки від постачальників до отримання	(5,818)	(6,833)	(15,804)
Всього	318,184	207,391	149,427

Нижче наведена структура кредиторської заборгованості за категоріями:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Торгова кредиторська заборгованість на користь третіх сторін	284,257	175,967	132,163
Добрива	96,079	5,539	7,048
Насіння	91,454	43,697	22,784
ЗЗР	68,482	79,607	50,179
Заборгованість перед господарствами за зерно	29,875	42,279	-
Послуги зберігання	6,311	6,186	6,292
Транспортні послуги	959	1,493	28,313
Інші послуги	908	1,045	5,331
Роялті	116	2,523	-
Заборгованість перед фермерськими господарствами	48	50	4,759
Переоцінка заборгованості у іноземній валюті	(1,893)	42	136
Інше	(8,082)	(6,494)	7,321
Торгова кредиторська заборгованість на користь пов'язаних сторін	39,745	38,257	33,068
Послуги зберігання	10,699	9,572	19,962
Насіння	2,081	7,788	-
Транспортні послуги	261	118	-
Інші послуги	204	38	92
Інше	26,500	20,741	13,014
Знижки від постачальників до отримання	(5,818)	(6,833)	(15,804)
Всього	318,184	207,391	149,427

19. ОДЕРЖАНІ АВАНСИ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років одержані аванси включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Зернові культури	128,890	268,556	238,200
Насіння	9,529	79,998	29,101
ЗЗР	1,322	4,849	14,465
Добрива	1,298	2,242	608
Інші	114	209	97
Всього	141,153	355,854	282,471

20. ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років поточні забезпечення включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Забезпечення виплати премій	22,081	12,518	12,470
Забезпечення понесених витрат	4,951	4,123	1,503
Забезпечення невикористаних відпусток	3,068	15,386	1,900
Інші забезпечення	2,037	2,871	-
Всього	32,137	34,898	15,873

Рух по резервам був наступним:

Резерв на 01.01.2018	15,873
Нараховано	41,575
Використано	(22,550)
Сторновано	
Резерв на 31.12.2018	34,898
Нараховано	56,452
Використано	(59,213)
Сторновано	
Резерв на 31.12.2019	32,137

Компанія не має непередбачених зобов'язань пов'язаних з:

- Судовими справами;
- Податковими зобов'язаннями;
- Зобов'язаннями за капітальними інвестиціями.

21. ІНШІ ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років інші поточні зобов'язання включали:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Короткострокове орендне зобов'язання:	6,198	2,627	4,838
у тому числі за транспорт	4,136	1,477	4,137
у тому числі за приміщення	1,266	1,130	681
у тому числі за машиномісце	776	-	-
у тому числі за земельні ділянки	20	20	20
Фінансова допомога	8,215	-	1,849
Векселі видані третім сторонам	-	-	11,643
Всього	14,413	2,627	18,330

Зобов'язання по отриманій поворотній фінансовій допомозі від пов'язаної особи, станом на 31 грудня 2019 року, має контрактний строк погашення до 28 листопада 2020 року.

22. ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ)

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складався з таких елементів:

	2019	2018
Дохід від реалізації товарів	5,014,414	4,986,907
Дохід від реалізації готової продукції	96,388	118,146
Дохід від реалізації послуг	226	1,043
Всього	5,111,028	5,106,096

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років в розрізі номенклатурних груп:

	2019	2018
Засоби захисту рослин	1,490,374	1,292,326
Ячмінь пивоварний	1,348,545	1,477,553
Кукурудза	907,199	521,749
Пшениця	535,093	675,147
Насіння	417,155	469,294
Ріпак	340,329	426,126
Соя	31,746	138,330
Цукор	14,475	46,070
Соняшник	9,874	29,440
Горох	1,198	23,155
Послуги	226	1,042
Інше	14,814	5,864
Всього	5,111,028	5,106,096

23. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ)

Собівартість реалізованої готової продукції (товарів, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Собівартість реалізованих товарів	4,329,785	4,399,061
Транспортні витрати	218,129	181,788
Витрати сировини і матеріалів	124,049	138,031
Інші елементи собівартості, нетто	5,509	47,219
Всього	4,677,472	4,766,099

Собівартість реалізованої готової продукції (товарів, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років в розрізі номенклатурних груп:

	2019	2018
Засоби захисту рослин	1,281,285	1,158,291
Ячмінь	1,225,302	1,377,281
Кукурудза	888,348	539,965
Пшениця	536,782	681,362
Насіння	343,396	365,785
Ріпак	342,951	405,648
Соя	32,057	138,624
Цукор	16,034	47,163
Соняшник	9,927	28,485
Горох	1,390	23,495
Всього	4,677,472	4,766,099

24. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ

Інші операційні доходи за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Доходи від курсових різниць, нетто	60,215	8,193
Доходи від розформування резервів	27,382	25,211
Одержані штрафи	18,119	11,061
Дохід від оренди активів	652	669
Доходи від оприбуткування надлишків товару	-	29,937
Інші операційні доходи	6,952	3,964
Всього	113,320	79,035

25. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Винагорода працівникам та пов'язані нарахування	16,155	16,427
Ремонт та обслуговування основних засобів та нематеріальних активів	11,333	15,651
Витрати на професійні послуги	10,882	5,198
Послуги банку	3,260	5,399
Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	2,798	3,675
Витрати на інші послуги	2,155	1,574
Семінари, конференції та заходи	1,753	207
Судові збори	1,430	809
Витрати на оренду	1,235	1,804
Витрати на відрядження	1,145	919
Витрати палива та інших матеріалів	1,021	3,532
Інші адміністративні витрати	4,505	1,864
Всього	57,672	57,059

26. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

Витрати на збут за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Винагорода працівникам та пов'язані нарахування	59,529	37,780
Витрати палива та інших матеріалів	10,705	7,885
Амортизація орендних активів	8,358	4,920
Семінари, конференції та заходи	6,412	4,091
Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	5,250	2,756
Ремонт та обслуговування основних засобів	3,808	3,330
Витрати на відрядження	2,669	2,774
Страхові премії	1,576	1,280
Витрати на рекламу та просування	949	1,976
Транспортні витрати	271	8,548
Інші витрати на збут	6,454	7,244
Всього	105,981	82,584

27. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Інші операційні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Консультаційні послуги	12,117	11,855
Витрати на створення резервів	8,464	18,741
Невідшкодовуваний ПДВ	3,935	471
Втрати від знецінення, недостачі та псування активів	649	50,480
Інші операційні витрати	1,352	2,893
Всього	26,517	84,440

28. ІНШІ ФІНАНСОВІ ДОХОДИ

Інші фінансові доходи за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Процентні доходи від дебіторської заборгованості	18,640	-
Відсотки від розміщення депозитів	504	627
Всього	19,144	627

29. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Фінансові витрати за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Відсотки за кредит (банки)	223,490	197,278
Витрати на гарантії за кредитами	15,273	14,351
Відсотки за кредит (Soufflet Finance)	2,596	3,068
Відсотки щодо орендного зобов'язання	1,870	690
Інші фінансові витрати (комісії по Soufflet Finance)	85	262
Всього	243,314	215,649

30. ІНШІ ДОХОДИ

Інші доходи за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, складалась з таких елементів:

	2019	2018
Інші надзвичайні доходи від відміни резервів	8,500	8,423

31. ВИТРАТИ (ДОХІД) З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Витрати з податку на прибуток представляють суму поточних або відстрочених витрат з податку. Поточні витрати з податку на прибуток засновані на оподаткованому прибутку за рік і обчислюються відповідно до законодавства України.

Поточні витрати Компанії з податку на прибуток розраховуються з використанням податкової ставки яка діяла на звітну дату (31 грудня 2019, 2018 та 1 січня 2018 років) –18%.

В 2019 році Компанія має відстрочені податкові активи.

	2019	2018
Поточні доходи (витрати) з податку на прибуток	31,326	(12,612)
Витрати з відстроченого податку на прибуток	(13,084)	(285)
Всього	18,242	(12,897)

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат з податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня, розрахованою із застосуванням діючої ставки податку на прибуток до прибутку до оподаткування, і фактичною сумою витрат з податку на прибуток, представлені наступним чином:

Звірка між витратами з податку на прибуток і бухгалтерським прибутком	2019	2018
Прибуток (збиток) до податку на прибуток	133,589	(16,083)
Теоретичний податок на прибуток за поточною ставкою податку (18%)	(24,046)	2,895
Постійні різниці	5,804	(15,792)

32. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Фінансові інструменти розподіляються по валютам майбутніх надходжень та оплат наступним чином:

Найменування	31.12.2019				31.12.2018				01.01.2018			
	Українська Гривня	Євро	Долар США	Всього	Українська Гривня	Євро	Долар США	Всього	Українська Гривня	Євро	Долар США	Всього
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	875,523	-	70,275	945,798	610,156	-	22,832	632,988	631,708	100	11,058	642,866
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	193,090	-	-	193,090	304,530	-	-	304,530	230,388	-	-	230,388
Інша поточна дебіторська заборгованість	116,113	-	-	116,113	98,119	-	-	98,119	41,750	-	-	41,750
Гроші та їх еквіваленти	10,493	-	583	11,076	14,006	-	26,853	40,859	7,519	-	-	7,519
Всього фінансові активи	1,195,219	-	70,858	1,266,077	1,026,811	-	49,685	1,076,496	911,365	100	11,058	922,523
Короткострокові кредити банків	1,018,300	66,055	439,952	1,524,307	1,351,900	57,633	528,431	1,937,964	1,080,250	85,386	354,187	1,519,823
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	204,547	102,200	11,437	318,184	175,797	29,490	2,104	207,391	136,613	11,258	1,556	149,427
Поточні забезпечення	31,742	158	237	32,137	22,727	9,291	2,880	34,898	15,873	-	-	15,873
Всього фінансові зобов'язання	1,254,589	168,413	451,626	1,874,628	1,550,424	96,414	533,415	2,180,253	1,232,736	96,644	355,743	1,685,123

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років була приблизно рівною їх балансовій вартості на ці дати.

Компанія мала наступні очікувані грошові потоки від фінансових активів та зобов'язань станом на 31 грудня 2019 року:

Найменування	На вимогу або менше 1 місяця	Від 1 до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Більше 1 року	Прострочено / термін погашення не визначений	Всього
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	121,261	88,215	708,046	-	28,276	945,798
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-	193,090	193,090
Інша поточна дебіторська заборгованість	385	53,740	61,988	-	-	116,113
Гроші та їх еквіваленти	11,076	-	-	-	-	11,076
Всього фінансові активи	132,722	141,955	770,034	-	221,366	1,266,077
Короткострокові кредити банків	1,469,828	-	54,479	-	-	1,524,307
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	182,835	81,740	51,343	-	2,266	318,184
Поточні забезпечення	6,988	22,081	3,068	-	-	32,137
Всього фінансові зобов'язання	1,659,651	103,821	108,890	-	2,266	1,874,628

Компанія мала наступні очікувані грошові потоки від фінансових активів та зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року:

Найменування	На вимогу або менше 1 місяця	Від 1 до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Більше 1 року	Прострочено / термін погашення не визначений	Всього
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	128,040	64,347	412,758	-	27,843	632,988
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-	304,530	304,530
Інша поточна дебіторська заборгованість	417	58,276	39,426	-	-	98,119
Гроші та їх еквіваленти	40,859	-	-	-	-	40,859
Всього фінансові активи	169,316	122,623	452,184	-	332,373	1,076,496
Короткострокові кредити банків	1,874,281	-	63,683	-	-	1,937,964
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	184,564	2,206	20,181	-	440	207,391
Поточні забезпечення	6,994	12,518	15,386	-	-	34,898
Всього фінансові зобов'язання	2,065,839	14,724	99,250	-	440	2,180,253

Компанія мала наступні очікувані грошові потоки від фінансових активів та зобов'язань станом на 01 січня 2018 року:

Найменування	На вимогу або менше 1 місяця	Від 1 до 6 місяців	Від 6 місяців до 1 року	Більше 1 року	Прострочено / термін погашення не визначений	Всього
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	111,369	44,576	419,737	-	67,184	642,866
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-	230,388	230,388
Інша поточна дебіторська заборгованість	4,370	32,950	4,430	-	-	41,750
Гроші та їх еквіваленти	7,519	-	-	-	-	7,519
Всього фінансові активи	123,258	77,526	424,167	-	297,572	922,523
Короткострокові кредити банків	817,730	330,438	371,655	-	-	1,519,823
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	89,676	18,354	41,088	-	309	149,427
Поточні забезпечення	1,503	12,470	1,900	-	-	15,873
Всього фінансові зобов'язання	908,909	361,262	414,643	-	309	1,685,123

33. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

(i) Судові позови

Протягом 2019 року проти Компанії порушувалися судові справи, проте Компанія має позитивні очікування щодо судових рішень у даних судових справах та не визнає виникнення зобов'язань по цих справах у майбутньому.

34. ОПОДАТКУВАННЯ

Порядок справляння податків та зборів в Україні регулюється Податковим кодексом, а митних платежів – Митним кодексом.

ТОВ «Суффле Агро Україна» включена до Реєстру великих платників податків згідно наказу від 26.09.2018 року №617.

Відповідно до діючого законодавства України, ТОВ «Суффле Агро Україна» нараховує і сплачує наступні податки і внески та збори :

- Податок на додану вартість;
- Податок на прибуток підприємства ;
- Податок з доходів нерезидентів, отриманих із джерел в Україні;
- Податок на землю;
- Податок на нерухоме майно;
- Екологічний податок;
- Податок на доходи фізичних осіб;
- Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- Військовий збір.

Нижче наведено суми податків, сплачених до відповідних бюджетів за 2018-2019 роки.

	2019	2018
ПДВ	42,239	1,368
Податок на прибуток	25,569	17,400
ПДФО	11,298	8,922
Єдиний соціальний внесок	9,288	7,481
Інші податки	1,868	1,169
Всього	90,262	36,340

Компанія діє в рамках чинного законодавства. Виникнення податкових зобов'язань у майбутніх періодах буде пов'язана виключно із звичайною операційною діяльністю підприємства.

35. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОВ'ЯЗАНИХ ОСІБ

Для складання цієї фінансової звітності, до пов'язаних сторін, як зазначено в МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», відносяться:

- підприємства, які прямо чи опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Компанією;
- асоційовані компанії;
- спільні підприємства, в яких Компанія є контролюючим учасником;
- члени керівного персоналу Компанії;
- близькі родичі особи, зазначеної вище;
- компанії, що контролюють Компанію, або істотно впливають, або мають суттєвий відсоток голосів у Компанії;
- програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Компанії або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Компанії.

При розгляді кожного випадку відносин, які можуть бути відносинами між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2019, 2018 та 01 січня 2018 років в звітності Компанії є залишки розрахунків з компаніями групи СУФФЛЕ (під контролем акціонерів), як представлено нижче:

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	18,671	60,434	62,425
Інша поточна дебіторська заборгованість	117,729	100,410	38,463
Кредити та позики отримані	(54,478)	(63,683)	(64,555)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та одержаними авансами	(39,745)	(38,257)	(33,068)
Інші поточні зобов'язання	(8,215)	-	(1,849)

Протягом 2018-2019 років Компанія здійснювала наступні операції з контрагентами групи СУФФЛЕ, що знаходяться під контролем акціонерів:

	2019	2018
Виручка від реалізації	2,289,329	2,380,768
Послуги, що входять в собівартість	(149,155)	(136,926)
Адміністративні витрати	(42,598)	(40,030)
Фінансові витрати	(17,954)	(17,681)
Разом	2,079,622	2,186,131

Винагорода керівництву Компанії (в особі Директора Компанії) за 2019 рік склала 2,475 тис. грн, (2018: 730 тис. грн).

36. ФАКТОРИ РИЗИКУ, ЦІЛІ І ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Керівництво Компанії визнає, що діяльність Компанії пов'язана з ризиками і вартість чистих активів в нестабільному ринковому середовищі може істотно змінитися внаслідок впливу суб'єктивних і об'єктивних факторів, ймовірність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик і ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, процентний ризик і інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Компанії здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів і застосування інструментарію для його пом'якшення.

Фактори ризику для фінансово-господарського стану :

- собівартість – зміна цін на сировину , товари, на транспортні послуги, послуги зберігання передбачити важко;
- негативний вплив на збільшення ринкових цін на палива, електроенергії, зростання витрат на оренду обладнання і т.д.;
- нестабільна політична і законодавча ситуація негативно впливає на фінансові результати підприємства;
- загальний стан економіки , не сприяє збільшенню рівня споживання товарів та послуг.

Функція управління ризиками Компанії здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Головною метою управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику і подальшого забезпечення дотримання встановлених лімітів. Управління операційним та юридичними ризиками повинно забезпечити належне функціонування внутрішньої політики та процедур Компанії з метою мінімізації цих ризиків.

Оскільки Компанія являється трейдером зернових, ЗЗР та мінеральних добрив, це зумовлює певну залежність Компанії від збору врожаю с/г виробниками, що прямо впливає на дати розрахунків покупців, так як вони мають можливість розрахуватись за поставлений товар в повній мірі після збору врожаю (жовтень – листопад). При цьому закупівля добривами та ЗЗР починається у лютому – березні. Внаслідок чого виникає потреба у фінансуванні закупівлі мінеральних добрив та ЗЗР з подальшим продажом с/г виробникам восени, які в свою чергу будуть закривати заборгованість після збору врожаю.

Для забезпечення господарської діяльності Компанія використовує короткострокові кредити банків, які для поповнення обігових коштів під забезпечення гарантії від материнської компанії Soufflet Agriculture. Співпраця з такими банками погоджена групою Суффле. Із загального ліміту кредитних ліній на кінець 2019 року було використано 66%. Це свідчить про те що Суффле Агро Україна, має можливість вчасного розрахунку із постачальниками за рахунок використання кредитних ліній з подальшим погашенням заборгованості за рахунок надходжень від клієнтів (світових трейдерів зерновими та с/г виробників).

У господарській діяльності Компанії можна визначити кілька типів ризиків:

1) Кредитний ризик.

Дебіторська заборгованість на кінець 2019 року складала 945,798 тис. грн., разом оборотні активи підприємства склали 2,076,826 тис. грн. Для підтримання господарської діяльності та вчасних розрахунків з постачальниками, частина яких також надає можливість здійснення розрахунків за поставлений товар з відтермінування платежу (жовтень -листопад) компанія залучає короткострокові кредити банків. Кредиторська заборгованість складала 318,184 тис. грн., а короткострокові кредити банків 1,524,307 тис. грн. Таким чином поточні зобов'язання склали 2,030,194 тис. грн. Суффле Агро Україна за рахунок оборотних активів має ресурси для виконання поточних зобов'язань та погашення кредитів перед банками. Так коефіцієнт заборгованості склав 0,97, що відображає боргове навантаження на капітал підприємства, рівень якого є характерним для підприємств оптової торгівлі (зобов'язання є меншими за активи).

2) Ризик ліквідності

Ліквідність відображає можливість підприємства швидко реалізувати власні активи. Коефіцієнт загальної ліквідності компанії складає 1,02, отже при мобілізації оборотних активів компанія має можливість погасити зобов'язання за кредитами та розрахунками з постачальниками. При цьому політика підприємства направлена на мінімізацію залишків на поточних рахунках, а всі надходження використовуються для закупівлі продукції та погашення залучених кредитних коштів.

3) Валютні ризики:

Суффле Агро Україна виступає експортером зернових у країни Європи та імпортером ЗЗР і мінеральних добрив, що зумовлює виникнення курсових різниць при отриманні валютної виручки та розрахунків із постачальниками. Для зменшення курсових втрат та мінімізації ризиків, політика групи Суффле визначає потребу у контролі валютної позиції підприємства за допомогою хеджування експортних та імпорتنих контрактів. Одним із таких інструментів є залучення валютних кредитів для фінансування закупівлі зернових з подальшою реалізацією на європейський ринок. Це дає можливість зменшити фінансові витрати за рахунок нижчої відсоткової ставки банків на валютні кредити та нівелювати курсові коливання.

37. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Компанія здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей :

- Зберегти здатність Компанії продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Компанії і виплати іншим зацікавленим сторонам;
- Забезпечити належний прибуток учасникам Компанії завдяки встановленню цін на товари та послуги Компанії, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Компанії здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків Компанія здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також погашення існуючих позик.

Нижче наведена структура власного капіталу Компанії.

	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2018
Зареєстрований (пайовий) капітал	661	661	661
Додатковий капітал	4	4	4
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	101,118	(14,229)	14,751
Всього	101,783	(13,564)	15,416

Статутний капітал було зареєстровано і перераховано на відповідний рахунок ТОВ «Суффле Агро Україна» в січні – лютому 2007 року. Внесок було зроблено в євро.

Додатковий капітал сформовано за рахунок курсової різниці при реєстрації та внесенні статутного капіталу. Додатковий капітал з 2007 року складає 4 тисячі гривень.

На основі Статуту Компанії за рахунок чистого прибутку за 2019 та нерозподіленого збитку за 2018 рік сформовано значення нерозподіленого прибутку на 31 грудня 2019 року – 101,118 тис. грн..

Загальна сума власного капіталу на 31 грудня 2019 року – 101,783 тис. грн..

Власний капітал за 2019 рік збільшився на 114,682 тис. грн.

З моменту створення Компанії дивіденди не виплачувались.

38. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Після дати складання фінансової звітності відбулися наступні події:

- Було прийнято рішення Керівництва щодо подачі судових позовів до клієнтів, по яких наявна прострочена дебіторська заборгованість та немає рішень щодо пролонгації.
- Було прийнято рішення щодо списання необоротних активів на суму 45 тис. гривень.
- Було здійснено списання запасів на загальну суму 95 тис. гривень.
- Було у повній сумі погашено кредит, отриманий від нерезидента-пов'язаної особи.

Інших подій після дати складання фінансової звітності, які б в значній мірі вплинули на фінансовий стан Компанії та вимагали їх оцінки або розкриття у фінансовій звітності, не відбулося.

В умовах пандемії коронавірусу COVID-19 та введеного в країні карантину Компанія перейшла на віддалений режим роботи з метою забезпечити співробітників. Працівники продовжують працювати повний робочий день, скорочення штату співробітників не передбачається. На бізнес-процеси такі зміни не мали впливу. Закупки та продажі продовжують відбуватися у звичайному режимі, обмеження руху транспорту в процесі закупівель та продажів немає.

ДОДАТОК Л

Додаток 2
до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в
Україні

Ідентифікаційний
код ЄДРПОУ 34863309

Товариство з обмеженою відповідальністю "Суффле Агро
Україна"

(найменування підприємства (установи, організації))

Прибутковий касовий ордер № 2
від "17" Травень 2019р.

Кореспондуючий рахунок субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення
631100	40000620	7 000,00	

Прийнято від Поліщук Катерина Григорівна

Підстава: надх. невик. підзвіт. сум

Сума Сім тисяч грн. 00 коп.

(словами)

Додатки: Повернення невикористаних коштів

Головний бухгалтер Делієргієва А. Д.

(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав касир Донець Г.

(підпис, прізвище, ініціали)

ДОДАТОК М
Додаток 3
до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в
Україні

Товариство з обмеженою відповідальністю
"Суффле Агро Україна"
(найменування підприємства (установи, організації))

Типова форма № КО-2
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 34863309

Видатковий касовий ордер
від "17" Травень 2019р.

Номер документа	Дата складання	Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення	
1	2	3	4	6	7	8
2	17.05.2019	631100	40000481	7 000,00		

Видати Веремійчук Альона Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава: виплати за аван. звітами
Сума сім тисяч грн. 00 коп.
(словами)

Додаток: _____
Керівник Фюльшірон Кзав#є Головний бухгалтер Делієргієва А.
Д. _____
(підпис, прізвище, ініціали) (підпис, прізвище, ініціали)

Одержав: сім тисяч грн. 00 коп. грн. _____ коп.
(словами)

від "17" 05 20 19 р. Підпис одержувача _____
За паспортом серія UB № 623095, виданий Чернівецьким МВ УНВС Чернівці
(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видав касир Г. Донець в Каміньчате - 05.12.2011р.
(підпис, прізвище, ініціали)

Каса за " 17 " Травен 2019 р.

Сторінка 1

по валюті: Гривня

Номер документа	Від кого отримано чи кому видано	Номер кореспондуючого рахунку, субрахунку	Надходження	Видаток
1	2	3	4	5
Залишок на початок дня			0.00	X
2	Поліщук Катерина Григорівна	631100	7,000.00	0.00
2	Веремійчук Альона Юрївна	631100	0.00	7,000.00
Разом за день			7,000.00	7,000.00
Залишок на кінець дня,			0.00	X
у тому числі на зарплату			0.00	X
				X
				X

Касир (підпис) ДОНЕЦЬ Г. В.

Залишок в касовій книзі перевірів і документи в кількості Один (словами) — прибуткових

та Один (словами) — видаткових одержав.

Бухгалтер (підпис) ДЕЛІЄРГІЄВА А. Д.

ДОДАТОК О

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ № 3923

N 0410001

від 01/06/2017

Одержано банком
01/06/2017

Платник

СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА, ТОВ

Код 34863309

Банк платника

код банку

300379

ДЕБЕТ рах №

26009007739000

СУМА

1,102.00

Одержувач

ПП "Вода-Вода Додому"

Код 38821189

Банк одержувача

АТ "КРЕДОБАНК"

код банку

325365

КРЕДИТ рах №

2600001474268

Сума прописом

Одна тисяча сто дві гривні 00 копійок

Призначення платежу

Оплата за каву, цукерки зг. рах. № 1095 від 05.05.2017

ДР

В тому числі ПДВ 183.67 грн.

Підписи платника

М.П.

Проведено банком

01/06/2017

Підпис банку

Назва клієнту: СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА, ТОВ
Назва Банку: Філія «КІБ» АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»
Код Банку: 300379
ЄДРПОУ: 19357443
SWIFT: AGRUAUKSIB
Адреса Банку: вул. Володимирська, 23-А, м. Київ, 01001, Україна
т./факс: тел., факс/phone, fax 490-14-00, 490-14-02

Рахунок №: 26009007739000/UAH
тип: Поточний рахунок компанії
Адреса Клієнту: Бовдана Хмельницького, 43, 30068 Крулець

Дата операції	№ док	Контрагент		Сума	Призначення платежу
		Код банку	Рахунок		

07.06.2017 274 380805 26001188435 **843.95** ВХІДНИЙ ПЕРЕКАЗ: НАЦ. ВАЛЮТА
 10:32:41 **ІП "Вільна Україна - Р"** 36523236
 Оплата за засоби захисту рослин згідно рахунка № 5200003799 від 23.05.2017 року, у т.ч. ПДВ 20% - 14 0.66 грн.

Залишки

на початок дня:	сума	Всього по дебету:	к-сть транз.	Критерій вибору:
на кінець дня:	-	по дебету:	0	Сума: ... - ...
	-	по кредиту:	1	Назва партнера:
				Рахунок партнера:
				ЄДРПОУ: 36523236
				Деталі:

Сума
 Дебет
 Кредит

ДОДАТОК Р

"ЗАТВЕРДЖЕНО"

Загальними Зборами Учасників

ТОВ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА"

Протокол №17 від 13 листопада 2017 р.

КОПІЯ

СТАТУТ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

"СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА"

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

Ідентифікаційний код 34863309

с. Крупець, Славутський район, Хмельницька область, дві тисячі сімнадцятий рік

Стаття 1. Найменування, вид, місцезнаходження Товариства.

1.1. Цей Статут є новою редакцією Статуту ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА" (далі – "Товариство"), зареєстрованого Виконавчим комітетом Славутської міської ради Хмельницької області 18.01.2007 року (реєстраційний номер запису № 16751026000000265), зі змінами (нова редакція), зареєстрованими Державним реєстратором Виконавчого комітету Славутської міської ради Хмельницької області Бондар О.І. 11.06.2009 року (реєстраційний номер запису № 16751050005000265).

1.2. Повне найменування Товариства українською мовою:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА".

Скорочене найменування Товариства українською мовою:

ТОВ "СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА".

1.3. Повне найменування Товариства англійською мовою:

LIMITED LIABILITY COMPANY "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

Скорочене найменування Товариства англійською мовою:

LLC "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

1.4. Повне найменування Товариства французькою мовою:

SOCIÉTÈ À RESPONSABILITÉ LIMITÉE "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

Скорочене найменування Товариства французькою мовою:

S.A.R.L. "SOUFFLET AGRO UKRAINE".

1.5. Місцезнаходження Товариства: **Україна, 30068, Хмельницька область, Славутський район, с. Крупець, вул. Богдана Хмельницького, буд. 43.**

Стаття 2. Мета та предмет діяльності Товариства.

2.1. Метою діяльності Товариства є отримання прибутку шляхом здійснення підприємницької діяльності. Для досягнення мети своєї діяльності Товариство має право вчиняти будь-які правочини, укладати будь-які договори, контракти, угоди (в тому числі зовнішньоекономічні), що не заборонені чинним законодавством, вступати до будь-яких об'єднань, союзів, асоціацій тощо (в тому числі міжнародних) та здійснювати всі інші види діяльності для досягнення мети створення Товариства, які не заборонені чинним законодавством України. Головною метою створення та діяльності товариства є отримання прибутку від торгівельних операцій.

2.2. Предметом діяльності Товариства є:

- збирання, закупівля, продаж, розмноження, зберігання, реалізація, транспортування будь яких сортів насіння, олійних та зернових культур, білкових культур, сінних та фуражних культур, кормів та розсади;
- закупівля, зберігання та реалізація фіто-санітарної продукції, засобів захисту та лікування рослин, а також будь якої продукції, що має відношення до сільського господарства;
- придбання, управління діяльністю елеваторів;
- виробництво, зберігання, переробка та реалізація (у т.ч. по бартеру) різноманітної сільськогосподарської продукції;
- вирощування сільськогосподарської продукції на власних та орендованих площах;
- закупівля, перевалка, зберігання, виробництво, переробка, реалізація зернових, бобових, олійних культур, продукції рослинництва та тваринництва;
- оптова та роздрібна торгівля насінням;
- оптова та роздрібна торгівля сільськогосподарською продукцією, у т.ч. усіма видами зернових, бобових та олійних культур, соняшникового шроту, цукру, цукропродуктів, іншими видами сільськогосподарської продукції і продуктами її переробки, а також засобами захисту рослин;
- оптова та роздрібна торгівля сільськогосподарською технікою та запчастинами до неї, ремонт та сервісне обслуговування сільськогосподарської техніки;
- роботи в галузі захисту навколишнього середовища;
- обробка землі, землевпорядкування й роботи в галузі підвищення продуктивності землі, розробка та впровадження нових агротехнологій;
- полювання і рибальство, організація мисливських і рибальських господарств;
- звіроводство і виробництво хутра;
- збирання і переробка дикорослих плодів, ягід та іншої рослинної продукції;

- лісозаготівельні роботи, лісозахисні заходи і роботи по забезпеченню відтворення лісу;
- виробництво сільськогосподарської техніки та малої механізації для фермерів, власників присадибних ділянок, садових товариств та ін.;
- виробництво алкогольних та безалкогольних напоїв;
- виробництво, зберігання, поставки мінеральних органічних добрив, засобів захисту рослин, пестицидів та агрохімікатів;
- сприяння розвитку агропромислового комплексу;
- будь-яка інша діяльність, не заборонена чинним законодавством України.

2.3. В передбачених законодавством випадках, визначена в п. 2.2 Статуту діяльність може здійснюватись Товариством лише після одержання необхідних дозволів, ліцензій, патентів тощо.

Стаття 3. Юридичний статус Товариства

3.1. Товариство набуло статусу юридичної особи з моменту його державної реєстрації у встановленому законодавством порядку.

3.2. Зміни та доповнення до Статуту Товариства затверджуються Учасниками та набувають чинності з дня їх державної реєстрації у встановленому законодавством порядку.

3.3. У своїй діяльності Товариство керується Цивільним Кодексом України, Господарським Кодексом України, Законами України "Про господарські товариства", "Про зовнішньоекономічну діяльність", чинним законодавством України та цим Статутом.

3.4. У разі відміни або призупинення повністю або частково дії Законів України, вказаних у п. 3.3. Статуту, Товариство буде керуватись нормативними актами, які будуть змінювати вказані закони.

3.5. У разі виникнення суперечностей між положеннями цього Статуту та чинним законодавством, Товариство повинно керуватись нормами чинного законодавства України.

3.6. Товариство має самостійний баланс, відокремлене майно, поточні, депозитні валютні та інші рахунки в банківських установах, а також має печатку (и), штампи, бланки з назвою Товариства тощо.

3.7. Товариство, згідно чинного законодавства України, має право:

- вчиняти будь-які правочини, укладати з юридичними та фізичними особами будь-які угоди, договори, контракти, у т.ч. дарування, тощо;
- створювати в порядку, встановленому чинним законодавством, приватні підприємства, а також філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи як на території України, так і за її межами, з правом відкриття поточних і депозитних рахунків;
- вступати в підприємства, об'єднання, спілки, асоціації, концерни, консорціуми тощо з українськими та іноземними підприємствами, установами та організаціями;
- вчиняти будь-які дії, що не суперечать чинному законодавству України та сприяють досягненню мети діяльності Товариства.

3.8. Товариство користується також всіма іншими правами та свободами, які передбачені чинним законодавством України та міжнародними договорами, угодами, конвенціями тощо.

3.9. Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями всім майном, що належить йому на праві власності та на яке, згідно чинного законодавства України, може бути звернено стягнення.

3.10. Учасники відповідають за зобов'язаннями Товариства тільки в межах своїх вкладів.

Стаття 4. Учасники Товариства

4.1. Єдиним Учасником Товариства є **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ «СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР» (SOUFFLET AGRICULTURE)**, Франція, що розташоване за адресою: Франція, 10400 м. Ножан сюр Сен, набережна дю Женераль Саррай, та є юридичною особою згідно з французьким законодавством (zareєстроване в Реєстрі комерції та товариств м. Труа за № 706 980 182), далі – "**СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР**".

4.2. До складу Учасників Товариства за рішенням Зборів Учасників можуть бути прийняті інші фізичні та юридичні особи.

4.3. Максимальна кількість Учасників Товариства може досягати 100 осіб.

Стаття 5. Права учасників

5.1. Учасники мають право:

- брати участь в управлінні справами Товариства безпосередньо або через своїх представників;
- вносити пропозиції до порядку денного зборів учасників, брати участь у Зборах з правом голосу;
- одержувати частину прибутку від діяльності Товариства;
- вимагати повернення в натуральній формі майна, переданого Товариству в користування;
- переважно перед іншими особам користуватися продукцією та послугами Товариства;
- одержувати будь-яку інформацію про діяльність Товариства, знайомитись з документами Товариства, одержувати копії протоколів зборів учасників, балансів та звітів. Копії зазначених документів видаються учаснику безкоштовно за рахунок Товариства;
- вийти з Товариства;
- відступити належну їм частку (її частину) на користь інших осіб;
- одержати частину майна Товариства у разі його ліквідації;
- інші права, передбачені законом чи рішеннями зборів учасників.

Стаття 6. Обов'язки учасників

6.1. Учасники зобов'язані:

- здійснювати вклади у розмірі, порядку і засобами, передбаченими цим Статутом та наступними рішеннями зборів учасників;
- дотримуватися Статуту Товариства;
- виконувати рішення зборів учасників Товариства;
- на вимогу зборів учасників надавати пояснення та інформацію, що необхідні для вирішення питань, пов'язаних з діяльністю Товариства;
- з'являтися на засідання зборів учасників Товариства;
- належно виконувати свої зобов'язання перед Товариством;
- не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність Товариства;
- сприяти діяльності Товариства;
- своєчасно повідомляти учасників Товариства про зміну адреси та інших даних;
- негайно сповіщати Товариство про втрату свідоцтв, виданих Товариством.

Стаття 7. Перехід частки (її частини) учасника у статутному капіталі Товариства до іншої особи.

7.1. Учасник Товариства має право продати чи іншим чином відступити свою частку (її частину) у статутному капіталі одному або кільком учасникам Товариства.

7.2. Відчуження учасником Товариства своєї частки (її частини) третім особам допускається за згодою інших учасників. Учасники Товариства користуються переважним правом купівлі частки (її частини) учасника пропорційно до розмірів своїх часток. Купівля здійснюється за ціною та на умовах, на яких частка (її частина) пропонувалася для продажу третім особам. Якщо учасники Товариства не скористаються своїм переважним правом протягом місяця з дня повідомлення про намір учасника продати частку (її частину) частка (її частина) учасника може бути відчужена третій особі.

7.3. Частка учасника Товариства може бути відчужена до повної її сплати лише у тій частині, в якій її уже сплачено.

7.4. У разі придбання частки (її частини) учасника самим Товариством воно зобов'язане реалізувати її іншим учасникам або третім особам протягом строку, що не перевищує одного року, або зменшити свій статутний капітал відповідно до законодавства України та даного Статуту. Протягом цього періоду розподіл прибутку, а також голосування і визначення кворуму у вищому органі проводяться без урахування частки, придбаної Товариством.

7.5. Частка у статутному капіталі Товариства переходить до спадкоємця фізичної особи або правонаступника юридичної особи - учасника Товариства лише за згодою інших учасників Товариства. Розрахунки і спадкоємцями (правонаступниками) учасника, які не вступили до Товариства, здійснюються відповідно до положень Статуту.

Стаття 8. Вихід з Товариства

8.1. Учасник має право вийти з Товариства, повідомивши Товариство про свій вихід не пізніше ніж за три місяці до виходу, незалежно від згоди інших учасників чи Товариства.

8.2. Вихід учасника - фізичної особи відбувається на підставі поданої Товариству заяви про вихід, підписаної учасником на який засвідчується нотаріально. Заява про вихід подається особисто або через представника.

Вихід учасника – юридичної особи відбувається на підставі рішення вищого органу управління цієї юридичної особи або іншого органу, до компетенції якого належить вирішення таких питань. Товариство вправі вимагати від учасника – юридичної особи надання доказів того, що рішення про вихід прийнято належним органом і не суперечить рішенням вищого органу.

Рішення про вихід учасника – юридичної особи оформляється протоколом (витягом) або іншим належним розпорядчим документом, підписаним відповідними посадовими особами, підписи яких завірені печаткою юридичної особи.

8.3. Учасник вважається таким, що вибув з Товариства, з моменту подання заяви про вихід, якщо інший строк не передбачений у заяві. Учасник вправі відкликати заяву про вихід лише за згодою Товариства. Питання про відновлення участі у зв'язку із відкликанням заяви про вихід вирішується зборами учасників.

8.4. З моменту виходу учасника його частка надходить у розпорядження Товариства. Ця частка не враховується при визначенні кворуму на зборах учасників та розподілі прибутку.

8.5. При виході учасника з Товариства йому сплачується частина вартості майна Товариства на день виходу, пропорційна його частці в статутному капіталі. Вартість частки визначається як частина власного капіталу Товариства, пропорційна його частці в статутному капіталі відповідно до Статуту в останній редакції.

8.6. Вартість частки розраховується за балансом, складеним на день виходу учасника. На вимогу учасника достовірність цього балансу може бути перевірена аудитором. Видатки, пов'язані із аудиторською перевіркою, несе учасник, що виходить.

8.7. Вартість частки повинна бути розрахована і повідомлена учаснику, який виходить, у місячний строк з дня подання заяви про вихід. Якщо учасник не згідний із наданим йому розрахунком, він вправі звернутися до суду.

8.8. Якщо учасник не повністю здійснив вклад, частка виділяється пропорційно до фактично зробленого вкладу, якщо збори учасників не вирішать інше.

8.9. У разі виходу з Товариства учасника, який має зобов'язання перед Товариством, останнє вправі вимагати дострокового їх виконання. У разі відмови учасника від дострокового виконання зобов'язань Товариство вправі затримати розрахунки з учасником, який виходить, до повного виконання зобов'язань учасником.

8.10. Якщо учасник є боржником Товариства щодо виконання грошових зобов'язань, Товариство вправі в односторонньому порядку зарахувати заборгованість учасника при здійсненні виплат у зв'язку із вибуттям.

8.11. У разі виходу учасник має право на отримання частини прибутку товариства, одержаного за результатами року, до подання заяви про вихід. Частина прибутку виплачується учаснику після затвердження звіту за рік.

8.12. За бажанням учасника та згодою інших учасників частка може бути виділена в натурі. Виділення частки в натурі можливе з урахуванням інтересів збереження основної діяльності Товариства.

8.13. Майно, передане Товариству в користування, повертається в натуральній формі без винагороди. Якщо право користування майном було вкладом учасника до статутного капіталу, це майно залишається у безоплатному користуванні Товариства до закінчення строку, на який воно надавалося.

8.14. Розрахунки з учасником, який вийшов з Товариства, повинні бути проведені не пізніше 12 місяців з дня подання заяви про вихід, але не раніше затвердження звіту за рік, в якому подана заява.

8.15. Товариство звільняється від відповідальності за своєчасність виплати частки, якщо учасник не виконав свої зобов'язання перед Товариством, пов'язані з його участю.

Стаття 9. Припинення участі внаслідок смерті (реорганізації) учасника

9.1. У разі смерті учасника – фізичної особи спадкоємці мають переважне право вступу до Товариства. Спадкоємцями вважатимуться особи, котрі зазначені в свідоцтві про право на спадщину, виданому у встановленому законом порядку. При цьому враховується угода про поділ спадкового майна між спадкоємцями.

До прийняття спадщини управління часткою учасника може здійснюватися особою, призначеною у встановленому законом порядку охоронцем спадкового майна.

9.2. Кожен із спадкоємців, хто бажає вступити до товариства, протягом 3 місяців з дня одержання свідоцтва про право на спадщину звертається до Товариства з відповідною заявою. Якщо у зазначений строк заяви не надійшло, Товариство зобов'язане повідомити спадкоємців, а якщо вони йому не відомі — членів сім'ї померлого учасника, про вартість частки.

9.3. Питання про прийняття спадкоємця до Товариства розглядається зборами учасників у 60-денний строк. На збори учасників може бути запрошено спадкоємців учасника. Збори учасників вправі відмовити спадкоємцеві у вступі до Товариства. Рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

9.4. У разі реорганізації учасника – юридичної особи правонаступники повинні надати Товариству докази правонаступництва.

9.5. У разі ліквідації юридичної особи – учасника Товариства на підставі звернення голови ліквідаційної комісії (ліквідатора) здійснюється виділення частки. Строк розрахунків при цьому встановлюється зборами учасників, але не може перевищувати 12 місяців.

Якщо під час ліквідації учасника – юридичної особи до Товариства не надійшло заяви про виділення частки, правонаступниками щодо цієї частки вважатимуться засновники (учасники) ліквідованої юридичної особи.

9.6. До прийняття правонаступника (спадкоємця) частка, що належала померлому учаснику, не враховується під час визначення кворуму, голосування і розподілу прибутку.

9.7. При відмові правонаступника (спадкоємця) від вступу до Товариства або відмові Товариства у прийнятті до нього правонаступника (спадкоємця) йому видається у грошовій або натуральній формі частка майна Товариства, яка належала учаснику, вартість якої визначається на день реорганізації, ліквідації (смерті) учасника. У цьому випадку частка повинна бути виділена протягом 12 місяців.

9.8. У разі виділення частки правонаступнику розмір статутного капіталу підлягає зменшенню. Якщо після виділення частки розмір статутного капіталу буде меншим від мінімального, решта учасників (частина з них) повинні зробити додаткові вклади для того, щоб статутний капітал був не меншим від мінімального.

9.9. Право вибору способу повернення частки (грошима чи в натуральній формі) належить зборам учасників.

Стаття 10. Виключення учасника

10.1. Учасник Товариства, щодо якого доведено, що він не виконує або неналежним чином виконує свої обов'язки перед Товариством, передбачені ст. 6 цього Статуту, або перешкоджає своїми діями досягненню мети Товариства, може бути виключений з Товариства.

10.2. Рішення про виключення вважається прийнятим, якщо за нього проголосують учасники, що володіють у сукупності більш як 50% загальної кількості голосів учасників Товариства.

Учасник, який виключається, участі в голосуванні не бере та кількість його голосів не враховується.

10.3. У разі виключення учаснику виплачується частка в майні товариства за правилами, передбаченими цим Статутом та чинним законодавством.

Виділення частки учасника, якого виключенню, розпочинається за його зверненням до Товариства.

10.4. Якщо в Товаристві є лише два учасники, кожен з яких має частку, що не перевищує 50%, спір про виключення учасника підвідомчий компетентному суду.

Стаття 11. Звернення стягнення на частку за зобов'язаннями учасника

11.1. Звернення стягнення на частину майна Товариства, пропорційну частці учасника Товариства у статутному капіталі, за його особистими боргами допускається лише в разі недостатності у нього іншого майна для задоволення вимог кредиторів. Кредитори такого учасника мають право вимагати від Товариства виплати вартості частини майна Товариства, пропорційної частці боржника у статутному капіталі Товариства, або виділу відповідної частини майна для звернення на нього стягнення. Частина майна, що підлягає виділу, або обсяг коштів, що становлять її вартість встановлюється згідно з балансом, який складається на дату пред'явлення вимог кредиторами.

11.2. Звернення стягнення на всю частку учасника в статутному капіталі Товариства припиняє його участь у Товаристві.

Стаття 12. Вступ до Товариства нових учасників

12.1. Особа, яка бажає брати участь у Товаристві, подає заяву. Заява розглядається, якщо хоча б один з учасників наполягає на цьому.

12.2. Заява розглядається на зборах учасників, на які може бути запрошено заявника. Питання про вступ нового учасника вирішується більшістю голосів від загальної кількості голосів учасників Товариства. Збори учасників встановлюють умови прийняття нового учасника, зокрема розмір, строк та порядок внесення вкладу.

12.3. Якщо умовою вступу до Товариства є сплата вкладу, статутний капітал підлягає збільшенню. Заявник вважається учасником Товариства з моменту внесення вкладу відповідно до вимог, встановлених зборами учасників.

12.4. За згодою всіх учасників прийняття нового учасника відбувається з перерозподілом часток у статутному капіталі Товариства.

12.5. Товариство може прийняти нового учасника шляхом відчуження (зокрема і безоплатно) на його користь частки, належної Товариству.

Стаття 13. Відповідальність учасників

13.1. Учасники не відповідають за зобов'язання Товариства, а Товариство не відповідає за зобов'язання учасників.

13.2. Якщо внаслідок протиправних винних дій учасника, Товариству заподіяно шкоду, збори учасників можуть прийняти рішення про відшкодування заподіяної шкоди винним учасником. Останній участі в голосуванні не бере.

Якщо учасник відмовляється відшкодувати заподіяну шкоду, її сума може бути утримана з нього під час виплати частини прибутку або при визначенні вартості частини майна, що йому належить у разі припинення участі в Товаристві.

13.3. Учасники Товариства несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю Товариства, у межах своїх вкладів.

13.4. Учасники Товариства, які не повністю внесли вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників.

Стаття 14. Майно та кошти Товариства

14.1. Майно Товариства складають основні засоби та обігові кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі Товариства. Товариство є власником майна (грошових коштів тощо), зазначеного в п. 14.2 цього Статуту та іншого майна (грошових коштів тощо), отриманого у власність на підставах, не заборонених чинним законодавством України.

14.2. Джерелами утворення майна Товариства є:

14.2.1. грошові та майнові вклади Учасників Товариства;

14.2.2. доходи, отримані від господарської діяльності Товариства;

14.2.3. доходи від цінних паперів, які належать Товариству;

14.2.4. благодійні внески, пожертвування організацій, установ, підприємств і громадян;

14.2.5. інші джерела, що не заборонені чинним законодавством України.

14.3. Кошти Товариства можуть формуватися за рахунок кредитів.

14.4. Товариство має право продавати і передавати фізичним та юридичним особам, обмінювати, здавати в оренду, дарувати, надавати безоплатно в тимчасове користування, позичати тощо, належні йому споруди, будівлі, обладнання, транспортні засоби, інвентар, сировину та інші матеріальні та нематеріальні цінності, а також списувати їх з балансу.

14.5. Ризик випадкової загибелі або пошкодження майна, що є власністю Товариства, несе Товариство.

Стаття 15. Статутний капітал Товариства. Фонди Товариства.

15.1. Для забезпечення діяльності Товариства Учасники створюють статутний капітал. Статутний капітал створюється за рахунок вкладів Учасників, якими можуть бути будинки, споруди, обладнання, інші речі, цінні папери, земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України, права користування водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку (у тому числі на об'єкти інтелектуальної власності), грошові кошти, у тому числі в іноземній валюті. Внесення до статутного капіталу грошей підтверджується документами, виданими банківською установою.

Статутний капітал Товариства складає 661 000,00 грн. (Шістсот шістдесят одна тисяча гривень 00 копійок), що згідно з офіційним обмінним курсом Національного банку України на 18 грудня 2006 року становить 100 000,00 € (Сто тисяч Євро).

Частка у статутному капіталі Товариства у розмірі 100% (сто відсотків), що складає 661 000,00 грн. (Шістсот шістдесят одна тисяча гривень 00 копійок) та становить 100 000,00 € (Сто тисяч Євро), належить «СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР».

15.2. Учаснику Товариства, який повністю вніс свій вклад, видається свідоцтво Товариства.

15.3. Статутний капітал Товариства може бути збільшений за умови, що всі учасники повністю виконали свої зобов'язання щодо вкладів. При зміні розміру статутного капіталу розподіл голосів між учасниками також може бути змінений. Збільшення статутного капіталу може відбуватися шляхом внесення додаткових вкладів усіма учасниками або деякими з них.

15.4. Зменшення статутного капіталу Товариства допускається після повідомлення в порядку, встановленому законом, усіх його кредиторів. У цьому разі кредитори мають право вимагати дострокового припинення або виконання відповідних зобов'язань Товариства та відшкодування їм збитків.

15.5. У разі виникнення потреби грошова оцінка вкладів в Уставний капітал здійснюється за згодою учасників на загальних зборах, якщо інший порядок не передбачений чинним законодавством.

15.6. Учасники не можуть вносити вклади за рахунок бюджетних коштів, коштів, отриманих у кредит та під заставу.

15.7. Якщо після закінчення другого чи кожного наступного фінансового року вартість чистих активів Товариства виявиться меншою від статутного капіталу, Товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу і зареєструвати відповідні зміни до Статуту в установленому порядку, якщо учасники не прийняли рішення про внесення додаткових вкладів. Якщо вартість чистих активів Товариства стає меншою від визначеного законом мінімального розміру статутного капіталу, Товариство підлягає ліквідації.

15.8. Товариство утворює резервний фонд в розмірі не менше 25 % Статутного капіталу. Резервний фонд формується за рахунок щорічних відрахувань від суми чистого прибутку до досягнення фондом вказаного розміру. Розмір щорічних відрахувань в резервний фонд не може бути меншим 5 % від суми чистого прибутку.

15.9. Товариство може формувати також інші фонди, необхідні для його діяльності. Порядок утворення та використання фондів Товариства визначається зборами Учасників.

15.10. Чистий прибуток Товариства, отриманий ним після покриття всіх необхідних витрат, а також розрахунків з кредиторами та бюджетом, залишається в повному розпорядженні Товариства.

15.11. Розподіл чистого прибутку між Учасниками здійснюється пропорційно їх часткам у статутному капіталі Товариства, якщо Учасники не приймуть рішення про реінвестування прибутку у фонди Товариства.

15.12. Товариство здійснює сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів у відповідності з чинним законодавством України.

15.13. Фінансові документи Товариства підписуються уповноваженими особами. Право першого підпису фінансових документів Товариства мають Директор Товариства або особи, уповноважені на це Директором Товариства.

Стаття 16. Органи Товариства

16.1. Органами Товариства є:

- вищий орган Товариства – Загальні збори Учасників (надалі – Збори),
- Дирекція Товариства,
- ревізійна комісія Товариства.

16.2. Вищим органом Товариства є Збори, які складаються з Учасників Товариства або призначених ними представників. Представником Учасника може бути особа, повноваження якої підтверджені відповідно оформленою довіреністю. Учасник має право в будь-який час замінити свого представника в зборах Учасників, попередньо повідомивши про це інших Учасників. Чергові та позачергові Збори скликаються Директором Товариства або, у випадку його відсутності, Менеджером з адміністративної діяльності.

16.3. Учасники вправі передати свої повноваження на Зборах іншому учаснику або його представнику.

16.4. Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному капіталі Товариства. Збори Учасників із свого складу обирають Голову та Секретаря Загальних зборів.

16.5. До виключної компетенції зборів Учасників відноситься:

16.5.1. визначення основних напрямків діяльності Товариства і затвердження його планів та звітів про їх виконання;

16.5.2. внесення змін та доповнень до Статуту, зміна розміру статутного капіталу;

16.5.3. обрання та відкликання членів Дирекції Товариства та Ревізійної комісії;

16.5.4. затвердження внутрішніх документів Товариства, затвердження організаційної структури Товариства;

16.5.5. утворення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження положень про них;

16.5.6. затвердження річних звітів та бухгалтерських балансів, розподіл прибутку та збитків Товариства;

16.5.7. визначення форм контролю за діяльністю Дирекції та Ревізійної комісії;

16.5.8. прийняття рішення про ліквідацію Товариства, призначення ліквідаційної комісії та затвердження ліквідаційного балансу;

16.5.9. встановлення розміру, форми і порядку внесення Учасниками додаткових вкладів;

16.5.10. вирішення питання придбання Товариством частки Учасника;

16.5.11. виключення Учасника із складу Учасників Товариства;

16.5.12. погодження передачі частки Учасника в статутному капіталі Товариства іншому Учаснику чи третій особі.

16.5.13. створення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження їх статутів та положень, злиття, приєднання, розділ, перетворення Товариства та виділення з Товариства іншої юридичної особи, вступ Товариства до інших юридичних осіб, будь-яких об'єднань тощо;

16.5.14. визначення порядку розподілу чистого прибутку між учасниками Товариства;

16.5.15. прийняття рішення щодо призначення аудиторської перевірки, призначення аудиторів та визначення розміру їх винагороди;

16.5.16. призначення членів дирекції Товариства та прийняття рішення про щодо дострокового припинення повноважень;

16.5.17. прийняття рішення щодо оцінки майнового вкладу до статутного капіталу Товариства;

16.5.18. зміна розміру та номінальної вартості часток статутного капіталу Товариства;

16.6.19. надання згоди на передачу або розподіл частки учасника Товариства у випадку успадкування (передачі права власності на частку) в порядку, визначеному законодавством України.

16.6.20. прийняття рішення щодо розподілу частки статутного капіталу, яка належить Товариству між учасниками Товариства або її продажу усім або кільком учасникам Товариства.

16.6.21. визначення умов виплати фактичної вартості частки (її частини) учасника, у випадку недостатності майна учасника для покриття боргів перед кредиторами;

16.6.22. прийняття нового учасника до складу Товариства;

16.6.23. прийняття рішення про надання грошової компенсації Товариству у випадку припинення довгострокового користування майном, внесеного до статутного капіталу Товариства;

16.6.24. прийняття рішення щодо здійснення майнового внеску до статутного капіталу Товариства та визначення порядку його внесення;

16.6.25. внесення змін до необхідного кворуму голосів, які не є пропорційними до розмірів часток учасників у статутному капіталі Товариства;

16.6.26. прийняття рішення щодо розподілу прибутку між учасниками Товариства, голови яких не є пропорційними до розмірів часток учасників у статутному капіталі Товариства;

16.6.27. затвердження умов надання під заставу частки (її частини) учасника Товариства на користь іншого учасника або третьої особи;

16.6.28. прийняття рішення про укладення угод щодо придбання або відчуження майна товариства на суму, що становить більше 50% (п'ятдесяти відсотків) вартості майна Товариства, а також будь-яких угод на суму, що перевищує еквівалент 250 000,00 € (Двісті п'ятдесят тисяч Євро), за винятків будь-яких видів угод, що мають відношення до придбання/збору сировини сільськогосподарського призначення;

16.6.29. визначення умов оплати праці посадових осіб Товариства, його філій та представництв, винесення рішень щодо притягнення до майнової відповідальності посадових осіб Товариства;

16.6.30. прийняття рішень щодо участі Товариства в асоціаціях та інших некомерційних товариствах.

16.6. До загальної компетенції Зборів належать наступні питання:

16.6.1. затвердження статутів та положень філій та представництв;

16.6.2. призначення керівників філій та представництв;

16.6.3. призначення учасника товариства, уповноваженого підписувати від імені Товариства контракти/договори з його виконавчим органом;

16.6.4. інші питання, передбачені законодавством України або належним чином внесені до порядку денного зборів Товариства.

16.7. До компетенції Загальних зборів Учасників Товариства відносяться також інші питання, які віднесені до компетенції Зборів чинним законодавством України, цим Статутом, або які Збори визнають такими, що потребують розгляду.

16.8. Вищий орган Товариства може делегувати (передати) частину своїх повноважень Дирекції Товариства, за виключенням положень, передбачених п. 16.5. Статуту.

16.9. З питань визначення основних напрямів діяльності Товариства і затвердження його планів та звітів про їх виконання, внесення змін до статуту товариства, у тому числі зміна розміру його статутного капіталу, а також при вирішенні питання про виключення учасника з Товариства рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосують учасники, що володіють у сукупності більш як 50 відсотками загальної кількості голосів учасників Товариства.

При вирішенні питання стосовно виключення особи зі складу Учасників його частка не приймає участі в голосуванні.

16.10. З решти питань рішення приймаються простою більшістю голосів, присутніх на засіданні зборів Учасників.

16.11. Збори Учасників скликаються по мірі необхідності, але не менше двох разів на рік. Збори правомочні, якщо на них присутні Учасники (їх представники), які в сукупності володіють більше ніж 60% голосів.

16.12. За рішенням Зборів в них можуть брати участь з правом дорадчого голосу члени органів Товариства, інші особи, запрошені Зборами.

16.13. Учасник має право вимагати розгляду питання на Зборах за умови, що воно було поставлено ним пізніше як за 25 днів до початку Зборів.

16.14. Голова Зборів організує їх роботу.

16.14.1. Голова Зборів має право скликати позачергові збори з питань, що належать до виключної компетенції Зборів.

16.14.2. Голова Зборів організує ведення протоколів. Книга протоколів повинна бути надана Учаснику за його вимогою. Протокол засідання Зборів підписується Головою Зборів та Секретарем і скріплюється печаткою підприємства.

17. Дирекція Товариства

17.1. Виконавчим органом Товариства, який здійснює керівництво його поточною діяльністю, є Дирекція, яка складається з Директора та Менеджера з адміністративної діяльності.

17.2. Директор призначається загальними Зборами на строк, який визначається його трудовим договором (контрактом). Директор розв'язує всі питання діяльності Товариства, крім тих, що згідно з чинним законодавством, цим Статутом або рішенням Зборів належать до виключної компетенції інших органів Товариства.

17.3. Директор є підзвітним Зборам учасників і організує виконання їх рішень, а в поточному оперативному керівництві – Ревізійній комісії.

17.4. Директор Товариства самостійно вирішує всі питання господарської діяльності Товариства в межах своєї компетенції, визначеної цим Статутом та чинним законодавством України.

17.5. Директор Товариства:

- без довіреності діє від імені Товариства;
- представляє Товариство у всіх органах, установах, підприємствах, організаціях тощо;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників Товариства;
- вчиняє будь-які правочини (у т.ч. видає довіреності, відкриває будь-які банківські рахунки) крім тих, що віднесені до компетенції Вищого органу Товариства, розпоряджається майном Товариства, враховуючи і грошові ресурси, майновими правами в межах компетенції, визначеної цим Статутом та чинним законодавством України;
- має право підпису на усіх фінансових документах;
- подає на затвердження Зборів штатний розклад Товариства;
- подає на затвердження Зборів та Ревізійній комісії щорічний звіт та баланс Товариства;
- несе персональну відповідальність за діяльність Товариства;
- в межах своєї компетенції від імені Товариства укладає та підписує будь-які угоди, контракти, договори, від імені Товариства тощо з врахування п.16.5. Статуту;
- має право підпису на листах, зверненнях та тощо;
- в межах своєї компетенції видає обов'язкові для виконання накази та розпорядження;
- здійснює інші дії, необхідні для виконання службових обов'язків, в межах повноважень наданих цим Статутом та Рішеннями Зборів.
- укладення будь-яких видів угод/контрактів, що мають відношення до придбання/збору сировини сільськогосподарського призначення, сума яких перевищує еквівалент у 150 000,00 € (Сто п'ятдесят тисяч Євро) та у рамках суми, еквівалентної 250 000,00 € (Двісті п'ятдесят тисяч Євро), необхідні обидва підписи Директора та Менеджера з адміністративної діяльності без жодних обмежень.

17.6. В своїй діяльності Директор підзвітний Зборам. Директор не вправі приймати рішення, обов'язкові для виконання Зборам Учасників.

17.7. При призначенні Директора на посаду, з ним може укладатись контракт, який підписується від імені Товариства Головою Зборів.

17.8. Директор може бути звільнений з посади до закінчення строку дії контракту з підстав, що передбачені контрактом чи законодавством України.

17.9. Менеджер з адміністративної діяльності призначається загальними Зборами на строк, який визначається його трудовим договором (контрактом).

У разі відсутності Директора Товариства до компетенції Менеджера з адміністративної діяльності належать наступні питання:

- без довіреності діє від імені Товариства;
- представляє Товариство у всіх органах, установах, підприємствах, організаціях тощо;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників Товариства;
- має право підпису на усіх фінансових документах;
- подає на затвердження Зборів та Ревізійній комісії щорічний звіт та баланс Товариства;
- має право підпису на листах, зверненнях та тощо;
- в межах своєї компетенції видає обов'язкові для виконання накази та розпорядження;
- може приймати зобов'язання від імені Товариства на суму, що не перевищує еквіваленту 2 000,00 € (Дві тисячі Євро), за умови отримання попередньої згоди Зборів;
- здійснює інші дії, необхідні для виконання службових обов'язків, в межах повноважень наданих даним Статутом та Рішеннями Зборів.

Стаття 18. Ревізійна комісія

18.1. Контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства здійснюється ревізійною комісією, яка утворюється зборами Учасників у кількості не менше трьох чоловік.

18.2. Членами ревізійної комісії можуть бути Учасники Товариства або призначені ними представники.

18.3. Ревізійна комісія доповідає про висновки проведених нею перевірок зборам Учасників. Ревізійна комісія вправі поставити питання про позачергове скликання зборів Учасників.

18.4. Ревізійна комісія діє на підставі даного Статуту, чинного законодавства України та Положення про ревізійну комісію товариства, затвердженого Зборами.

Стаття 19. Зовнішньоекономічна діяльність Товариства

19.1. Товариство має право, у встановленому законом порядку, здійснювати зовнішньоекономічну діяльність, згідно чинного законодавства України.

19.2. Товариство може створювати спільні підприємства, міжнародні об'єднання тощо, відкривати за кордоном представництва та філії.

19.3. Товариство може відкривати валютні рахунки у вітчизняних та закордонних банківських установах, у встановленому чинним законодавством порядку.

Стаття 20. Трудовий колектив

20.1. Трудовий колектив Товариства складається з осіб, які приймають участь в його діяльності на підставі укладених трудових договорів. Трудовий колектив підприємства становлять усі громадяни, які своєю працею беруть участь в його діяльності на основі трудового договору (контракту, угоди), а також інших форм, що регулюють трудові відносини працівника з підприємством.

20.2. Трудовий колектив підприємства з правом найняття робочої сили:

- розглядає і затверджує проект колективного договору;
- розглядає і вирішує згідно з статутом підприємства питання самоврядування трудового колективу;
- визначає і затверджує перелік і порядок надання працівникам підприємства соціальних пільг;
- бере участь у матеріальному і моральному стимулюванні продуктивної праці, заохочує винахідництво і раціоналізаторську діяльність, порушує клопотання про представлення працівників до державних нагород.

20.3. Повноваження трудового колективу Товариства реалізуються, загальними зборами (конференцією) та їх виборним органом, члени якого обираються таємним голосуванням на зборах (конференції) трудового колективу строком на 2-3 роки не менш як $\frac{2}{3}$ голосів. Членів виборного органу не може бути звільнено з роботи або переведено на інші посади з ініціативи адміністрації підприємства без згоди відповідного виборного органу цього колективу.

20.4. Директор вирішує питання форми, розміру заробітної плати; попередньо затвердивши штатний розклад та розмір заробітної плати на Зборах, матеріального заохочення, а також питання найму, звільнення та інших умов праці, з дотриманням прав громадян, передбачених законодавчими актами України.

20.5. Режим роботи і відпочинку, соціальне забезпечення та соціальне страхування працівників Товариства регулюються чинним законодавством та правилами внутрішнього розпорядку.

Стаття 21. Розподіл прибутку та покриття збитків

21.1. Прибуток Товариства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. З балансового прибутку Товариства сплачуються проценти за кредити банків та облігацій, якщо вони були емітовані Товариством, а також відносяться передбачені законодавством України податки та інші платежі до бюджету. Чистий прибуток залишається у повному розпорядженні Товариства. Напрями використання прибутку визначаються зборами учасників.

21.2. Збори учасників Товариства щорічно після затвердження звіту за рік визначають частину чистого прибутку Товариства, що підлягає розподілу між учасниками.

За рішенням зборів учасників, учасникам може виплачуватися частина прибутку Товариства, одержана з результатами кварталу чи півріччя. У цьому випадку між учасниками її може бути розподілено більше 50% прибутку.

21.3. Частина прибутку Товариства, призначена для розподілу між учасниками, розподіляється пропорційно належним їм вкладам у статутному капіталі Товариства. Виплати проводяться не пізніше 2 місяців з дня прийняття рішення про розподіл прибутку зборами учасників. Виплата учасникам частини прибутку відбувається за місцем знаходження Товариства.

21.4. Право на одержання частини прибутку має особа, що є учасником Товариства на день здійснення виплат.

21.5. Товариство вправі затримати виплату частини прибутку, якщо:

- учасник не повністю зробив вклад;
- незважаючи на рішення зборів учасників, учасник відмовляється відшкодувати шкоду, заподіяну Товариству;
- учасник відмовляється виконати свої зобов'язання перед Товариством, що виникли на основі цивільно-правових договорів;
- проведення виплат призведе до неплатоспроможності Товариства.

Після припинення дії зазначених обставин Товариство зобов'язано провести виплату частини прибутку.

Виплата частини прибутку учасникам не може відбуватися за рахунок бюджетних або позичених коштів.

21.6. За одноголосним рішенням зборів учасників прибуток Товариства не розподіляється між учасниками, використовується на інші цілі, визначені зборами учасників.

21.7. Збитки, зокрема й ті, що призвели до зменшення статутного капіталу, покриваються за рахунок резервного фонду. У разі недостатності сум резервного фонду для покриття збитків збори учасників можуть одноголосно прийняти рішення про внесення додаткових вкладів.

Стаття 22. Реорганізація та ліквідація Товариства

22.1. Ліквідація та реорганізація Товариства проводяться за рішенням Зборів, а у випадках, передбачених чинним законодавством – за рішенням суду.

22.2. Товариство ліквідується також у випадках:

а/ визнання його в судовому порядку банкрутом;

б/ якщо рішенням суду буде визнаний недійсним Статут Товариства;

в/ на інших підставах, передбачених законодавчими актами України.

22.3. При реорганізації та ліквідації Товариства робітникам, що звільняються, гарантується забезпечення їх пріоритетних інтересів у відповідності з трудовим законодавством України.

22.4. Товариство вважається таким, що припинило свою діяльність з моменту виключення його з Єдиного державного реєстру підприємств, установ та організацій України.

22.5. Ліквідація та реорганізація Товариства проводиться у відповідності до встановленого чинним законодавством України порядком.

Стаття 23. Пріксіщеві положення

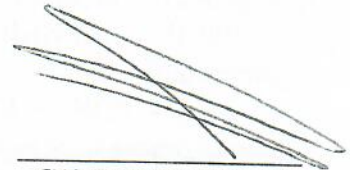
23.1. Права та обов'язки учасників тлумачаться у відповідності до положень цього Статуту та чинного законодавства України. Спори між Учасниками Товариства вирішуються шляхом переговорів. У випадку недосягнення згоди спір вирішується в порядку, передбаченому чинним законодавством України, компетентним судом.

23.2. Учасники можуть вносити зміни (доповнення) до цього Статуту. Зміни (доповнення) до Статуту повинні бути прийняті на належним чином скликаних Загальних Зборах Учасників, оформлені у письмовій формі згідно з чинним законодавством України. Зміни до Статуту подаються Директором або призначеною від імені Товариства особою і реєструються до державного органу реєстрації.

23.3. У всьому, що не врегульовано цим Статутом, Учасники керуються чинним законодавством України.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЦЬОГО, Учасник затвердив і підписав цей Статут в с. Крупець, Славутського району, Хмельницької області у 2 (двох) примірниках українською мовою.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СПРОЩЕНОГО ТИПУ «СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР» (SOUFFLET AGRICULTURE), юридична особа за законодавством Франції, в особі уповноваженого представника САМЮЕЛЯ РОБАРА (Mr. SAMUEL ROBARD), який діє на підставі Довіреності, виданої 20 вересня 2017 року в м. Ножан-сюр-Сен, засвідченої нотаріусом Демонго-Курті Елоді, апостильованої 02.10.2017 р. Генеральним прокурором при апеляційному суді м. Реймс за номером 1490/2017, переклад якої українською засвідчено приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Сиротюк О.В. 10.10.2017 року за реєстраційним № 6484.

САМЮЕЛЬ РОБАР
Mr. Samuel Robard

Місто Славута, Хмельницька область, Україна, тринадцяте листопада дві тисячі сімнадцятий рік.

Я, Артемова Н.А., приватний нотаріус Славутського міського нотаріального округу Хмельницької області, засвідчую справжність підпису РОБАР САМЮЕЛЯ, який діє на підставі довіреності, виданої від імені АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА СПРОЩЕНОГО ТИПУ "СУФФЛЕ АГРИКЮЛЬТЮР" (SOUFFLET AGRICULTURE), який зроблено у моїй присутності.

Особу РОБАР САМЮЕЛЯ, який підписав документ, встановлено, його дієздатність та повноваження перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 605

Стягнуто плати згідно вимог ст. 31 Закону України "Про нотаріат"

Приватний нотаріус

- Висновок

Місто Славута, Хмельницька область, Україна
"13" листопада 2019 року
Я, Артемова Н. А., приватний нотаріус Славутського міського нотаріального округу Хмельницької області, засвідчую вірність цієї копії з оригіналу документа; в остальных підписах, дописок, закреслених слів, незастережених виправлень або інших особливостей

